

**PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR**

XX.

**KARI TUDOMÁNYOS
DIÁKKÖRI KONFERENCIA**

SZOMBATHELY

2014. MÁJUS 9-10.

**Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar**

XX. Kari Tudományos Diákköri Konferencia

2014. május 9-10.

Szombathely

„Vallom, hogy a szellemi tehetség az emberi értékvilág egyik legfontosabb és kimeríthetetlen forrása”

Harsányi István

KÖSZÖNTŐ

„A tehetségességnek célja van, konkrét feladatra születik meg az ember, hogy környezetét, az őt körülvevő társadalmat, az életet jobbá tegye. Az ember életfeladata azzal áll összefüggésben, ami izgalomba hozza, amit igazán szeret csinálni. Amikor egy ember a rendeltetésének, tehetségének megfelelően él, akkor kivirágzik.” A TDK keretei között folytatott tudományos tevékenység kitartó, következetes munkán, folyamatos tanuláson és igazi megmérettetésen alapul. Megtanít érvelni, vitatkozni, mások igazát megismerni, elfogadni, néha még a „felnőtt” tudós nemzedéknek is példát mutatva örülni más sikereinek, elért eredményeinek. A szakmai, tudományos sikerek elérése mellett, vagy inkább mindezek előtt igényességre, a gondolkodás meg nem alkuvó becsületességre, a kutató életforma nagyszerűségére, a felfedezés örömére, az új melletti kiállásra, de együttműködésre és toleranciára is nevel. A TDK munka vállalása személyes döntés, amely a tudományos munka iránti alázattal, szorgos, kitartó munkával jár. A tudományos tevékenység a tudományos pályára és a minőségi szakmai teljesítményre való felkészítés, felkészülés legmagasabb szintje a doktori iskolát megelőző képzési szakaszban, s mint ilyen, a doktori képzés egyik legjobb előiskolája. A kölcsönös együttműködésen alapuló műhelymunka tanármunka, diákmunka egyformán nagy lehetőség. Olyan szellemi fellendülést eredményez, amely kedvező hatással van az egyéni életútra, az egyetemi, de továbbszemlélve hazánk tudományos életének egészére is. Sok tudós életútja, a magyar tudomány elért sikereire is fényt vet, magyarázatot ad. A TDK alapfeladata és lényege: a kötelező ismeretanyag elsajátításán túl, önálló kutatásokat folytató, érdeklődő, törekvő hallgatók és segítők, lelkes tanárainak „alulról épülő mozgalma” a diákköri konferenciák eddigi története során továbbra is, mindig lesznek a fenti gondolatokat valló kiváló hallgatók, őket segítő témavezetők, iskolateremtő tanárok, a dolgozatok bírálatában, a zsűri munkájában feladatot vállalók, a szervezésben közreműködők, s nagyszerű támogatók a magyar felsőoktatásban résztvevő hallgatók szolgálatában.

A XX. Kari TDK Konferencián legyen mindegyikünk számára útmutatás Szent Györgyi Albert a Nobel-díjas orvos–fizikus életfilozófiája:

- „Egy életre megtanultam- nem az a fontos, hogy mi van rajta, hanem az, hogy érezzek egy térképet a markomban... Ez reményt, életerőt ad, és kimozdít a holtpontról. Mi emberek nekiindulunk az útnak, ha hisszük, hogy van egy tervünk, ami segíteni fog.

NEM A TÉRKÉP, HANEM EZ A HIT A FONTOS..”

Dr. Betlehem József
egyetemi docens
dékán

Prof. dr. Figler Mária
egyetemi tanár
TDK elnök

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A konferencia helyszíne:

Pécsi Tudományegyetem, Egészségtudományi Kar
Szombathely, Jókai M. u. 14.

Előadások: az előadások időtartama maximum 10 perc. Az előadásokat 5 perces vita követi. Az előadás 1 perces túllépése 5 pont levonást eredményez. 5 perces idő túllépés esetén a vita nem kezdhető meg, így a vitakészségért pont nem adható és az előadás megszakításra kerül a levezető elnök részéről. Projektor, diavetítő, írásvetítő, videó áll rendelkezésre minden előadónak, igény szerint.

A vetítési anyagot minden előadónak a szekció megkezdése előtt 30 perccel kell leadnia az oktatás-technikusnak.

Az értékelés során a szakmai zsűri pontrendszerben értékeli és rangsorolja az előadásokat. A pontszámok a következőkből adódnak össze:

- I. Eredmények szakmai, tartalmi bemutatása (0 – 20 pont)
 - absztrakt
 - témaválasztás aktualitása, célkitűzései
 - alkalmazott módszerek
 - statisztikai eljárások
 - eredmények, következtetések értéke, helyessége
 - diskusszió minősége
- II. Előadói stílus (0 – 10 pont)
 - beszédstílus, előadói stílus
 - szakterületi terminológia megfelelő használata
 - idegen nyelvű szakkifejezések szükségtelen használata
- III. Szemléltető eszközök használata, humán demonstráció (0 – 10 pont)
 - képi és szöveges tartalom prezentálásának módja
 - szemléltetés (ábrák, táblázatok, képek) szerkesztési módja és érthetősége
- IV. Vitakészség és szakmai kompetencia (0 – 10 pont)
 - válaszadás stílusa
 - válaszok lényegi tartalma, szakszerűsége
 - érvelés logikája
 - kreativitás a vitában
 - ha az előadás időtartama eléri a 15 percet, a vita nem kezdhető meg, vitakészségre pont nem adható

Helyezések: Minden szekciót külön szakmai zsűri értékeli. A zsűri szekciónként I.-III. díjat ad ki, ezen kívül a Hallgatói Önkormányzat szekciónként egy különdíjat adományoz, néhány kiemelkedő előadás Támogatói elismerésben részesülhet, illetve valamennyi előadó és témavezető oklevelet kap.

A beküldött összefoglalókat a szervezők a verseny tisztasága érdekében nem javították, az előforduló formai, helyesírási, stb. hibákért a szerzők felelnek!

Valamennyi résztvevőnek eredményes szereplést és maradandó élményt kívánunk!

Szervezők

PROGRAM

Időpont:
2014. május 9-10. (péntek-szombat)

Helyszín:
Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar
Szombathelyi Képzési Központ

2014. május 9. (péntek)

- 8⁰⁰ – Regisztráció
Szombathelyi Képzési Központ, Szombathely, Jókai u.14. 120. terem
- 9³⁰ – 10¹⁰ A zsűri elnökök tájékoztató megbeszélése
Szombathelyi Képzési Központ, Szombathely, Jókai u.14. 205. terem
- 10³⁰ – 10⁵⁰ A PTE ETK XX. Kari Tudományos Diákköri
Konferencia ünnepélyes megnyitója
CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Konferencia terem

dr. Betlehem József egyetemi docens, mb. intézetigazgató, dékán

dr. Oláh András egyetemi docens, mb. intézetigazgató, általános és stratégiai
dékánhelyettes

prof. dr. Boncz Imre egyetemi tanár, intézetigazgató, kapcsolati dékánhelyettes

dr. Ács Pongrác egyetemi docens, mb. intézetigazgató, mb. oktatási
dékánhelyettes

prof. dr. Figler Mária egyetemi tanár, mb. intézetigazgató, tudományos és
minőségügyi dékánhelyettes, a PTE ETK TDK elnöke

Raposa L. Bence PTE ETK Hallgatói Önkormányzat elnöke

Harangozó Bertalan Vas Megyei Kormányhivatal kormány megbízott

Dr. Puskás Tivadar főiskolai docens, Szombathely Megyei Jogú Város
polgármestere

Kovács Ferenc Vas Megyei Közgyűlés elnöke

Éliás Zsuzsanna főiskolai docens, mb. képzési igazgató-helyettes

Dr. Takács Magdolna c. egyetemi docens

11 ⁰⁰ – 13 ⁰⁰	Szekcióülések (Szombathely, Jókai M. u. 14.)	
11 ⁰⁰ – 12 ⁴⁵	I. szekció Ápolástudományi szekció	117. terem
11 ⁰⁰ – 12 ⁴⁵	II. szekció Egészségtudományi szekció I. – védőnő és prevenciós alszekció	201. terem
11 ⁰⁰ – 13 ⁰⁰	III. szekció Társadalomtudományi szekció I.	203. terem
11 ⁰⁰ – 13 ⁰⁰	IV. szekció Mentésügyi sürgősségi szekció	115. terem
11 ⁰⁰ – 13 ¹⁵	V. szekció Társadalomtudományi szekció II.	116. terem
11 ⁰⁰ – 13 ¹⁵	VI. szekció Fizioterápia szekció	230. terem
11 ⁰⁰ – 12 ⁴⁵	VII. szekció Orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai szekció	236. terem
11 ⁰⁰ – 13 ⁰⁰	VIII. szekció Sporttudományi szekció	Alagsor 1. terem
11 ⁰⁰ – 13 ¹⁵	IX. szekció Táplálkozástudományi szekció	133. terem
11 ⁰⁰ – 13 ⁰⁰	X. szekció Egészségtudományi szekció II.	Alagsor 2. terem
13 ⁰⁰ – 14 ³⁰	Ebéd CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Étterem	
14 ⁴⁵ – 16 ⁰⁰	I. szekció	117. terem
14 ⁴⁵ – 16 ⁰⁰	II. szekció	201. terem
14 ⁴⁵ – 16 ⁴⁵	III. szekció	203. terem

–	IV. szekció	115. terem
15⁰⁰ – 16⁴⁵	V. szekció	116. terem
–	VI. szekció	230. terem
–	VII. szekció	236. terem
–	VIII. szekció	Alagsor 1. terem
15⁰⁰ – 16³⁰	IX. szekció	133. terem
14⁴⁵ – 16³⁰	X. szekció	Alagsor 2. terem
17¹⁵ – 18⁴⁵	A zsűri értékelő megbeszélése Szombathelyi Képzési Központ, Szombathely, Jókai u.14. 205. terem	
17⁰⁰ – 20⁰⁰	Szabadprogram	
20⁰⁰ – 23⁰⁰	Fogadás CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Konferencia terem	
	Műsor (HŐK) és svédasztalos vacsora	

2014. május 10. (szombat)

9³⁰ – 11⁰⁰

Tudományos ülés

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Konferencia terem

Üléelnök: **Dr. Oláh András**
egyetemi docens
általános és stratégiai dékánhelyettes

9³⁰ – 10⁰⁰

Prof. dr. Illei György

Adalékok az Egészségtudományi Kar történetéhez

10⁰⁰ – 10³⁰

Dr. Széll Kálmán

Ez az egészségügy már nem az

10⁴⁵

Eredményhirdetés

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Konferencia terem

A TDK Konferencia zárása

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Konferencia terem

13⁰⁰

Ebéd

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Étterem

RÉSZLETES PROGRAM

I. SZEKCIÓ

117. terem

Ápolástudományi szekció

Levezető elnök:	Szebeni-Kovács Gyula	szakoktató
Zsűri elnök:	Dr. Oláh András	egyetemi docens
Zsűri tagok:	Fullér Noémi	tanársegéd
	Ferenczy Mónika	szakoktató
	Sárközi Zsanett	hallgató

11⁰⁰ – 11¹⁵

Szabó Veronika

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Ápoló szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Tüdőműtét ápolói szemmel

Témavezető: dr. Váradyné Horváth Ágnes

11¹⁵ – 11³⁰

Benedek Bettina

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Ápoló szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Fókuszban a másodlagos betegellátás

Témavezető: dr. Váradyné Horváth Ágnes

11³⁰ – 11⁴⁵

Németh Ildikó

Szombathelyi Képzési Központ Ápolás és betegellátás BSc – Ápoló szakirány IV. évfolyam, levelező munkarend

A diabétesz menedzselés attitűd lehetőségei

Témavezető: dr. Váradyné Horváth Ágnes, Karamánné dr. Pakai Annamária

11⁴⁵ – 12⁰⁰

Tér Annabella

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Ápoló szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A kardiális történéseket követő kardiológiai rehabilitáció hatása az életminőségre

Témavezető: dr. Váradyné Horváth Ágnes

12⁰⁰ – 12¹⁵

Károlyi Tímea

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Ápoló szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Környezeti tényezők hatása a COPD-s betegek állapotára

Témavezető: Szunomár Szilvia

12¹⁵ – 12³⁰

Horváth-Hegyi Krisztina

Szombathelyi Képzési Központ – Ápolás és betegellátás BSc – Ápoló szakirány IV. évfolyam, levelező munkarend

Kézhygiénés compliance- avagy a hatékonyságot befolyásoló tényezők vizsgálata

Témavezető: Szebeni-Kovács Gyula, Karamánné dr. Pakai Annamária

12³⁰ – 12⁴⁵

Dr. Toldiné Beck Mónika

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Ápoló szakirány IV. évfolyam, levelező munkarend

A gyermekvállalás problematikája a testvérféltékenység tükrében

Témavezetők: dr. Oláh András

13⁰⁰ – 14³⁰

Ebéd

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Étterem

14⁴⁵ – 15⁰⁰

Totola Pálma

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Ápoló szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A mesterséges enterális táplálás optimalizálási lehetőségei az intenzív osztályon

Témavezetők: Fullér Noémi

15⁰⁰ – 15¹⁵

Turnárné Hilmer Hajnalka

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Ápoló szakirány IV. évfolyam, levelező munkarend

Az elektrostimulációs kezelés hatékonyságának vizsgálata stressz- és urge inkontinencia esetén

Témavezetők: dr. Oláh András

15¹⁵ – 15³⁰

Herczeg Enikő

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Ápoló szakirány II. évfolyam, levelező munkarend

Mély agyi stimuláción átesett Parkinson Kóros betegek követése

Témavezető: Fullér Noémi, dr. Bokor Magdolna

15³⁰ – 15⁴⁵

Kalános Krisztina

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Ápoló szakirány II. évfolyam, levelező munkarend

Az Arteria Carotis Stentelés mindennapi kihívásai a technikai fejlődések tükrében

Témavezetők: dr. Váradyné Horváth Ágnes, dr. Szentpétery László

15⁴⁵ – 16⁰⁰

Tamás Judit

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Ápoló szakirány IV. évfolyam, levelező munkarend

A fizioterápia helye és szerepe a TEP műtétben átesett betegek életminőségének javításában

Témavezetők: Fullér Noémi, Hock Márta

II. SZEKCIÓ

201. terem

Egészségtudományi szekció I. – védőnő és prevenció alszekció

Levezető elnök:	Dr. Deutsch Krisztina	adjunktus
Zsűri elnök:	Karamánné dr. Pakai Annamária	adjunktus
Zsűri tagok:	Harjánné dr. Brantmüller Éva	adjunktus
	Karácsony Ilona Hajnalka	szakoktató
	Szijártó György Ágoston	hallgató

11⁰⁰ – 11¹⁵

Babik Enikő

Szombathelyi Képzési Központ – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Védőnő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A várandósság alatti és a szülés utáni hangulatváltozások

Témavezetők: Karamánné dr. Pakai Annamária, dr. Szabó József

11¹⁵ – 11³⁰

Büki Katalin

Szombathelyi Képzési Központ – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Védőnő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

HBAIC szintek jelentősége a diabetes gondozásban

Témavezető: dr. Salamonné dr. Toldy Erzsébet

11³⁰ – 11⁴⁵

Gelencsér Kinga

Szombathelyi Képzési Központ – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Védőnő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A védőnő szerepe az autista gyermekek családgondozásában

Témavezető: Karácsony Ilona

11⁴⁵ – 12⁰⁰

Pichner Dóra

Szombathelyi Képzési Központ – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Védőnő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A védőnő szerepe a Down-szindrómás gyermekek gondozásában

Témavezetők: Karácsony Ilona

12⁰⁰ – 12¹⁵

Péterfi Anikó

Kaposvári Képzési Központ – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Védőnő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Meleg gyermekvállalása védőnői és orvosi szemmel

Témavezetők: Petóné dr. Csima Melinda

12¹⁵ – 12³⁰

Árpási Kitti

Szombathelyi Képzési Központ – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Védőnő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Az anyai dohányzás hatása a szomatikus fejlődésre az élet kezdetén

Témavezető: Karácsony Ilona, Karamánné dr. Pakai Annamária

12³⁰ – 12⁴⁵

Törekly Dóra

Kaposvári Képzési Központ – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Védőnő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Gyermekvállalás kitolódása – idős primi – és multiparák

Témavezető: Harjánné dr. Brantmüller Éva

13⁰⁰ – 14³⁰

Ebéd

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Étterem

14⁴⁵ – 15⁰⁰

Böszörményi Orsolya

Szombathelyi Képzési Központ – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Védőnő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Az apák szerepe a szülésre felkészülésben, és az azt követő időszakban

Témavezetők: Karácsony Ilona, Ferenczy Mónika

15⁰⁰ – 15¹⁵

Vörös Helga

Kaposvári Képzési Központ – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Védőnő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Értelmi sérült gyermek a családban

Témavezető: Harjánné dr. Brantmüller Éva

15¹⁵ – 15³⁰

Póhr Kitti

Szombathelyi Képzési Központ – Ápolás és betegellátás BSc – Szülésznő szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

Az anyai pajzsmirigy betegségek gondozásának hatása a várandósság kimenetelére, szülészeti eseményekre

Témavezetők: dr. Lócsei Zoltán, Ferenczy Mónika

15³⁰ – 15⁴⁵

Kaprinai Eszter

Szombathelyi Képzési Központ – Ápolás és betegellátás BSc – Szülésznő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A várandósság alatt és a gyermekágyas időszakban jelentkező depresszió és szorongás kialakulásának főbb okai.

Témavezető: dr. Doma Géza, Éliás Zsuzsanna

15⁴⁵ – 16⁰⁰

Kis Katalin

Pécs – Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A PCOS és a Metabolikus Szindróma kapcsolata

Témavezetők: dr. Váradyné Horváth Ágnes

16⁰⁰ – 16¹⁵

Szenyán Zoltán

Ápolás és Betegellátás Intézet Sürgősségi Ellátási Tanszék

Számítógépek és a hypertónia

Témavezetők: dr. Radnai Balázs

III. SZEKCIÓ

203. terem

Társadalomtudományi szekció I.

Levezető elnök:	Dr. Szabó József	adjunktus
Zsűri elnök:	Dr. Máté Orsolya	adjunktus
Zsűri tagok:	Petőné dr. Csima Melinda	adjunktus
	Szunomár Szilvia	szakoktató
	Melczer Csaba	PhD hallgató

11⁰⁰ – 11¹⁵

Hetesi Csilla

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Ápoló szakirány IV. évfolyam, levelező munkarend

Életminőség és költségek egyes nőgyógyászati kórképek gyógykezelésében

Témavezetők: dr. Tigyiné Zoltánné dr. Pusztafalvi Henriette, dr. Varga Péter

11¹⁵ – 11³⁰

Nagy Johanna

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Ápoló szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Stresszterhelési tényezők hallgatók körében

Témavezetők: dr. Oláh András, Szunomár Szilvia

11³⁰ – 11⁴⁵

Vas András

Szombathelyi Képzési Központ – Ápolás és betegellátás BSc – Ápoló szakirány IV. évfolyam, levelező munkarend

A donorok véradási szokásai és ismeretei egy felmérés tükrében

Témavezető: Karamánné dr. Pakai Annamária

11⁴⁵ – 12⁰⁰

Ferencz Anna Mária

Szombathelyi Képzési Központ – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Védőnő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Fogyókúra vagy testsúlykarbantartás? Táplálkozási szokások vizsgálata általános iskolások körében.

Témavezető: dr. Borsányi-Andits Mónika, Karácsony Ilona

12⁰⁰ – 12¹⁵

Halász Alexandra

Szombathelyi Képzési Központ – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Védőnő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A HPV prevencióval kapcsolatos ismeretek felmérése fiatal nők körében

Témavezető: Karamánné dr. Pakai Annamária, Vajda Réka

12¹⁵ – 12³⁰

Fodor Ildikó

Szombathelyi Képzési Központ – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Védőnő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A rotavírus-fertőzés elleni védőoltás megítélése az egy- és többgyermekes szülők körében

Témavezetők: Karácsony Ilona, dr. Borcsányi-Andits Mónika

12³⁰ – 12⁴⁵

Giczinger Dóra

Szombathelyi Képzési Központ – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Védőnő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Lehetőségek az emlőrák megelőzésében

Témavezetők: Karácsony Ilona, Karamánné dr. Pakai Annamária

12⁴⁵ – 13⁰⁰

Pus Vivien

Szombathelyi Képzési Központ – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Védőnő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Fiatalkori dohányzás gyakorisága és okai falu-város viszonylatban

Témavezető: Karácsony Ilona

13¹⁵ – 14³⁰

Ébéd

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Étterem

14⁴⁵ – 15⁰⁰

Ivánkoviits László

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Ápoló szakirány II. évfolyam, levelező munkarend

Pszichés állapot és kiegészítő a mentők körében

Témavezetők: dr. Helembai Kornélia, dr. Betlehem József

15⁰⁰ – 15¹⁵

Bánfai Bálint

Pécs – Népegészségügyi MSc – Egészségfejlesztés szakirány II. évfolyam, levelező munkarend

Óvodás korú gyermeket nevelő szülők balesetmegelőzési és elsősegélynyújtási ismeretei

Témavezető: dr. Betlehem József

15¹⁵ – 15³⁰

Horváthné Tóth Livia

Szombathelyi Képzési Központ – Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA – III. évfolyam, levelező munkarend

Az éneklési kedv változása az életkor előrehaladtával nevelői szemmel

Témavezető: Horváthné Sényi Kata, Tóth Balázs

15³⁰ – 15⁴⁵

Papp Anna

Szombathelyi Képzési Központ – Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA – III. évfolyam, nappali munkarend

Kisgyermekek fejlesztési lehetőségei a gyermekintézményekben, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyermekekre

Témavezető: Éliás Zsuzsanna, Kozma Katalin

15⁴⁵ – 16⁰⁰

Zátonyi Anna

Szombathelyi Képzési Központ – Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA – III. évfolyam nappali, munkarend

A matematikai gondolkodás fejlesztése óvodás korú gyermekek körében a játék módszerével

Témavezetők: Szalainé Kozma Katalin, Éliás Zsuzsanna

16⁰⁰ – 16¹⁵

Vámosi Rita

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Mentőtiszt szakirány – IV. évfolyam, nappali munkarend

Az epilepsziás betegek kezelése és gondozása a mortalitás csökkentésének, valamint az életminőség növelésének érdekében

Témavezető: dr. Radnai Balázs

16¹⁵ – 16³⁰

Talabér Krisztina

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Mentődolgozók egészségmagatartásának rizikó és protektív tényezői, különös tekintettel a mentődolgozók rekreálódására

Témavezető: dr. Deutsch Krisztina

16³⁰ – 16⁴⁵

Zlatorics Réka

Kaposvári Képzési Központ – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Védőnő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

"Élet" az utcán

Témavezető: Harjáné dr. Brantmüller Éva

IV. SEKCIÓ

115. terem

Mentésügyi sürgősségi szekció

Levezető elnök:	Dr. Radnai Balázs	adjunktus
Zsűri elnök:	Dr. Göndöcs Zsigmond	c. egyetemi docens
Zsűri tagok:	Dr. Borsiczky Balázs	adjunktus
	Prof. dr. Figler Mária	egyetemi tanár
	Vincze Anna Lúcia	hallgató

11⁰⁰ – 11¹⁵

Musch János

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Az intraossealis technika ismeretek és készségek vizsgálata mentőtiszt hallgatóknál

Témavezetők: Marton József

11¹⁵ – 11³⁰

Csonka Henrietta

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Onkológiai sürgősségi esetek - Mentődolgozók és sürgősségi osztályon dolgozók tudásszintjének felmérése egyes onkológiai sürgősségi helyzetek tükrében

Témavezető: dr. Radnai Balázs

11³⁰ – 11⁴⁵

Lakos Anita

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Az Automata defibrillátorok (AED) szerepe a hirtelen szívhalál (SCD) ellátásában

Témavezetők: dr. Radnai Balázs

11⁴⁵ – 12⁰⁰

Skoda Szabolcs

Szombathelyi Képzési Központ – Ápolás és betegellátás BSc – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam, levelező munkarend

A Nyugat-dunántúli Régió mentődolgozóinak felkészültsége tömeges közlekedési balesetek felszámolásában

Témavezető: dr. Betlehem József

12⁰⁰ – 12¹⁵

Hujber Noémi

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A kivonulás pszichoszomatikus hatásai a földi mentést végző személyzetre

Témavezető: Kőcse Tamás

12¹⁵ – 12³⁰

Pénzes Krisztina

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A középiskolai pedagógusok elsősegélynyújtási ismeretei

Témavezető: Pék Emese

12³⁰ – 12⁴⁵

Nagy Erzsébet Zsuzsa

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Elsősegély-nyújtási és újraélesztési ismeretek a pécsi felsőoktatásban

Témavezető: Marton József

12⁴⁵ – 13⁰⁰

Gyócsi Gábor

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Elsősegélynyújtási ismeretek és készségek vizsgálata a kisgyermekes szülők körében

Témavezető: dr. Deutsch Krisztina

12⁴⁵ – 13⁰⁰

Wágner Viktória

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Óvodai dolgozók elsősegélynyújtási ismeretei

Témavezető: Marton József

13¹⁵ – 14³⁰

Ebéd

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Étterem

V. SZEKCIÓ

116. terem

Társadalomtudományi szekció II.

Levezető elnök:	Köcse Tamás	szakoktató
Zsűri elnök:	Prof. dr. Boncz Imre	egyetemi tanár
Zsűri tagok:	Dr. Kiss Tamás	főiskolai tanár
	Dr. Tigyi Zoltánné dr.Pusztafalvi Henriette	adjunktus
	Cséber Anna Rebeka	hallgató

11⁰⁰ – 11¹⁵

Szabó Antal Tamás

Zalaegerszegi Képzési Központ – Egészségügyi szervező BSc – Egészségbiztosítási szakirány III. évfolyam, levelező munkarend

Műszaki, gazdasági és turisztikai hatékonyság vizsgálata Zala megyében

Témavezető: dr. Turcsányi Katalin

11¹⁵ – 11³⁰

Balog Júlia

Szombathelyi Képzési Központ – Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA – III. évfolyam, nappali munkarend

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrációja Szombathely óvodáiban

Témavezető: Szalainé Kozma Katalin, Éliás Zsuzsanna

11³⁰ – 11⁴⁵

Fenyvesi Gabriella

Zalaegerszegi Képzési Központ – Egészségügyi szervező BSc – Egészségbiztosítási szakirány III. évfolyam, levelező munkarend

A kisgyermekesnők munkaerőpiaci integrációja a családtámogatási rendszer tükrében

Témavezető: dr. Turcsányi Katalin

11⁴⁵ – 12⁰⁰

Horváth Veronika

Szombathelyi Képzési Központ – Szociális munka BA – IV. évfolyam, nappali munkarend

RABSÁG VAGY SZABADSÁG – Kábítószer használat szociális munkás szemmel

Témavezetők: Tóth Balázs

12⁰⁰ – 12¹⁵

Németh Zsófia

Szombathelyi Képzési Központ – Szociális munka BA – IV. évfolyam, levelező munkarend

Párkapcsolatok és családalapítási tervek fiatal nők körében

Témavezető: dr. Benkő Brigitta

12¹⁵ – 12³⁰

Dénes József Szilveszter

Zalaegerszegi Képzési Központ – Egészségügyi szervező BSc – Egészségbiztosítási szakirány III. évfolyam, levelező munkarend

A megváltozott munkaképességűek elhelyezkedési lehetőségei Baranya megyében

Témavezető: dr. Turcsányi Katalin

12³⁰ – 12⁴⁵

Nagy Eszter

Zalaegerszegi Képzési Központ – Egészségügyi szervező BSc – Egészségbiztosítási szakirány III. évfolyam, levelező munkarend

Fogászati turizmus a Nyugat-Dunántúli régióban

Témavezető: dr. Turcsányi Katalin

12⁴⁵ – 13⁰⁰

Schmidt Barbara

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Alkohollal szembeni attitűdök az egészségügyi dolgozók körében

Témavezető: Marton József

13⁰⁰ – 13¹⁵

Kuti Szilvia

Zalaegerszegi Képzési Központ – Egészségügyi szervező BSc – Egészségbiztosítási szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

Fenntartható-e a nyugdíjrendszer a szociális hozzájárulási adóval?

Témavezető: Dr. Turcsányi Katalin

13³⁰ – 14⁴⁵

Ebéd

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Étterem

15⁰⁰ – 15¹⁵

Szalai Ildikó

Zalaegerszegi Képzési Központ – Egészségügyi szervező BSc – Egészségbiztosítási szakirány III. évfolyam, levelező munkarend

Táppénzigénylések nyomában

Témavezető: dr. Turcsányi Katalin

15¹⁵ – 15³⁰

Balogh Valéria

Zalaegerszegi Képzési Központ – Egészségügyi szervező BSc – Egészségbiztosítási szakirány III. évfolyam, levelező munkarend

Az Egészséggépzőtárak szerepe Zala megyében

Témavezető: dr. Turcsányi Katalin

15³⁰ – 15⁴⁵

Tulit Pálma

Zalaegerszegi Képzési Központ – Egészségügyi szervező BSc – Egészségbiztosítási szakirány III. évfolyam, levelező munkarend

Őnsegítő csoportok szerepe a gluténérzékenyek életminőségére

Témavezető: dr. Szabó József

15⁴⁵ – 16⁰⁰

Lukács Henrietta

Zalaegerszegi Képzési Központ – Egészségügyi szervező BSc – Egészségbiztosítási szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

A köz- és a magánszféra egészségre fordított kiadásai

Témavezető: dr. Turcsányi Katalin

16⁰⁰ – 16¹⁵

Szemerédi Viktória Tünde

Zalaegerszegi Képzési Központ – Egészségügyi szervező BSc – Egészségbiztosítási szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

Költségcentrikus és eredményes betegélelmezés

Témavezető: dr. Turcsányi Katalin

16¹⁵ – 16³⁰

Szoboszlai Renáta

Pécs – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Népegészségügyi ellenőr szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A vizuális tömegmédiá hatása a serdülők testképére és testükkel kapcsolatos attitűdjére

Témavezető: Fischerné Virág Éva, Vajda Réka

16³⁰ – 16⁴⁵

Simon Ildikó

Zalaegerszegi Képzési Központ – Egészségügyi szervező BSc – Egészségbiztosítási szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

Gazdaságosság és költséghatékonyság a diagnosztikában

Témavezető: dr. Turcsányi Katalin

VI. SEKCIÓ

Fizioterápia szekció

230. terem

Levezető elnök:	Dr. Járomi Melinda	adjunktus
Zsűri elnök:	Dr. Schmidt Béla	főiskolai tanár
Zsűri tagok:	Dr. Molics Bálint	adjunktus
	Leidecker Eleonóra	szakoktató
	Varga Veronika	hallgató

11⁰⁰ – 11¹⁵**Taródi Barbara**

Zalaegerszegi Képzési Központ – Ápolás és betegellátás BSc – Gyógytornász szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

Fasciatechnika hatékonyságának vizsgálata nyitott szívműtéten átesett betegeknél

Témavezető: Mazur Mónika, Sió Eszter

11¹⁵ – 11³⁰**Ferenczi Kitti Dalma**

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Állatfizioterápia alkalmazásának jelentősége ortopédiai, traumatológiai és neurológiai betegségekben

Témavezető: Hock Márta, dr. Biksi Otília

11³⁰ – 11⁴⁵**Kerdi Fanni**

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A vízitorna lehetséges szerepe az időskori szarkopénia prevenciójában

Témavezetők: dr. Soós Szilvia, Hock Márta

11⁴⁵ – 12⁰⁰**Babócsay Bianka**

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Egészségügyi dolgozók ergonómiai tréningprogramja és hatékonyságának vizsgálata

Témavezetők: dr. Járomi Melinda

12⁰⁰ – 12¹⁵**Gulyás Livia Rita**

Zalaegerszegi Képzési Központ – Ápolás és betegellátás BSc – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A felnőtt látássérültek egyensúlyfejlesztése

Témavezetők: Császárné Gombos Gabriella

12¹⁵ – 12³⁰**Jozifek Eszter Johanna**

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Zenészek mozgásszervi panaszainak összehasonlító vizsgálata

Témavezetők: dr. Járomi Melinda, Varga Csabáné

12³⁰ – 12⁴⁵

Dezső Anita

Zalaegerszegi Képzési Központ – Ápolás és betegellátás BSc – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Mozgásszervi problémák feltérképezése és célzott mozgásterápiás program eredményességének vizsgálata statikus ülő- és állómunkát végző dolgozók körében

Témavezetők: Császárné Gombos Gabriella, dr. Papp Éva

12⁴⁵-13⁰⁰

Sekk Patrícia

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A vénás értorna hatékonyságának vizsgálata a vénás áramlási sebesség függvényében

Témavezetők: dr. Járomi Melinda, dr. Faludi Béla

13⁰⁰-13¹⁵

Tompa Tünde

Zalaegerszegi Képzési Központ – Ápolás és betegellátás BSc – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Multidiszciplináris program, a metabolikus tréning és a diéta hatása a testösszetételre és a kondicionális képességekre

Témavezetők: Tóthné Steinhausz Viktória

13³⁰ – 14⁴⁵

Ebéd

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Étterem

VII. SZEKCIÓ**236. terem****Orvosi laboratóriumi és képzőképző diagnosztikai szekció**

Levezető elnök:	Dr. Ács Pongrác	egyetemi docens
Zsűri elnök:	Prof. dr. Kálmán Bernadett	adjunktus
Zsűri tagok:	Dr. Salamonné dr. Toldy Erzsébet	főiskolai tanár
	Dr. Elekes Krisztián	adjunktus
	Horváth József	hallgató

11⁰⁰ – 11¹⁵**Somogyi Eszter**

Kaposvári Képzési Központ – Orvosi laboratóriumi és képzőképző diagnosztikai analitikus BSc –
Képzőképző diagnosztikai analitika szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Agyművelésben lévő aktivitás területek letérképezése egészséges önkénteseken

Témavezető: Vandulek Csaba

11¹⁵ – 11³⁰**Ótvös Zsuzsa**

Kaposvári Képzési Központ – Orvosi laboratóriumi és képzőképző diagnosztikai analitikus BSc –
Képzőképző diagnosztikai analitika szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

3D képzőképző alapon alapuló modern sugárterápiás módszerek a fej-nyak tumorok ellátásában

Témavezető: dr. Kovács Árpád

11³⁰ – 11⁴⁵**Sípos Dávid**

Kaposvári Képzési Központ – Orvosi laboratóriumi és képzőképző diagnosztikai analitikus BSc –
Képzőképző diagnosztikai analitika szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

MR vizsgálati protokoll alkalmazása az intraabdominális és subcután zsírszövetek mennyiségi meghatározására

Témavezetők Vandulek Csaba, dr. Donkó Tamás

11⁴⁵ – 12⁰⁰**Ughi Márk**

Kaposvári Képzési Központ – Orvosi laboratóriumi és képzőképző diagnosztikai analitikus BSc –
Képzőképző diagnosztikai analitika szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

Képzőképző vizsgálattal összefüggő szorongást csökkentő technikák kidolgozása

Témavezetők: Vandulek Csaba

12⁰⁰ – 12¹⁵**Vékás Márton**

Kaposvári Képzési Központ – Orvosi laboratóriumi és képzőképző diagnosztikai analitikus BSc –
Képzőképző diagnosztikai analitika szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

FMRI információ integrálása agytumoros betegek 3d besugárzás tervezésében

Témavezetők: dr. Kovács Árpád

12¹⁵ – 12³⁰

Kósa Brigitta

IKaposvári Képzési Központ – Orvosi laboratóriumi és képződiagnosztikai analitikus BSc –
Orvosdiagnosztikai laboratóriumi szakirány II. évfolyam, levelező munkarend

Hematológiai automaták mérési eredményeit befolyásoló tényezők vizsgálata az analitikusi munka során

Témavezetők: dr. Liszt Ferenc, dr. Litter Ilona

12³⁰ – 12⁴⁵

Lukács Alexandra

Kaposvári Képzési Központ – Orvosi laboratóriumi és képződiagnosztikai analitikus BSc –
Képződiagnosztikai analitika szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Lokálisan előrehaladott fej-nyak tumoros betegek modern kombinált kemoterápiás kezelése során kialakult mellékhatás profil és túlélés elemzése

Témavezetők: dr. Kovács Árpád

13¹⁵ – 14³⁰

Ebéd

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Étterem

VIII. SEKCIÓ

Alagsor 1. terem

Sporttudományi szekció

Levezető elnök:	Dr. Rétsági Erzsébet	főiskolai tanár
Zsűri elnök:	Prof. dr. Kránicz János	egyetemi tanár
Zsűri tagok:	Dr. Karsai István	ajunktus
	Császárné Gombos Gabriella	szakoktató
	Prémusz Viktória	PhD hallgató

11⁰⁰ – 11¹⁵

Urbán Eszter

Pécs – Rekreációs szervezés és egészségfejlesztés BSc – Rekreációs szervezés szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A jelen életmódja a jövő alakítója

Témavezető: dr. Ács Pongrác

11¹⁵ – 11³⁰

Péter Andrea

Pécs – Rekreációs szervezés és egészségfejlesztés BSc – Rekreációs szervezés szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

A Baranyában és Bácskában élő serdülők egészségmagatartási, sportolási és rekreációs szokásainak az összehasonlítása

Témavezető: dr. Ács Pongrác

11³⁰ – 11⁴⁵

Schroth Roland

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Zumba hatékonyságának vizsgálata a kardiológiai rehabilitációban

Témavezetők: Hock Márta, dr. Járomi Melinda

11⁴⁵ – 12⁰⁰

Berger Vanda

Pécs – Rekreációs szervezés és egészségfejlesztés BSc – Rekreációs szervezés szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

Fizikai aktivitás és életminőség vizsgálata a Paksi Atomerőmű dolgozói körében

Témavezetők: dr. Ács Pongrác, dr. Rétsági Erzsébet, dr. Kovács Antal

12⁰⁰ – 12¹⁵

Molnár Eszter

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Cselgáncsozók gerincvizsgálata fizioterápiás módszerekkel

Témavezetők: dr. Járomi Melinda, dr. Ács Pongrác

12¹⁵ – 12³⁰

Szentpáli Gergő

Pécs – Rekreációs szervezés és egészségfejlesztés BSc – Rekreációs szervezés szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

Életmódivizsgálatok utánpótláskorú kosárlabdázók körében

Témavezetők: dr. Rétsági Erzsébet, Melczer Csaba

12³⁰ – 12⁴⁵

Kéri Zsófia

Zalaegerszegi Képzési Központ – Ápolás és betegellátás BSc – Gyógytornász szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

Neuromuscularis balance tréning NBI-es kosarasok körében

Témavezetők: Tóthné Steinhausz Viktória

12⁴⁵-13⁰⁰

Fábián Árpád

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Gyógytornász szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

Gerinprevenációs programok általános iskolás gyerekeknél

Témavezetők: dr. Járomi Melinda

13⁰⁰ – 14³⁰

Ebéd

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Étterem

IX. SEKCIÓ**133. terem****Táplálkozástudományi szekció**

Levezető elnök:	Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva	adjunktus
Zsűri elnök:	Hock Márta	szakoktató
Zsűri tagok:	Breitenbach Zita	tanársegéd
	Szabó Zoltán	szakoktató
	Raposka L. Bence	HÓK elnök

11⁰⁰ – 11¹⁵**Porkoláb Eszter**

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Dietetikus szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A paleolit diéta hatása és betarthatósága

Témavezető: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

11¹⁵ – 11³⁰**Fülöp Lili**

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Dietetikus szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

14-18 év közötti balett táncos növendékek és ritmikus gimnasztika versenyzők tápláltsági állapotának felmérése

Témavezető: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

11³⁰ – 11⁴⁵**Kovács Réka Erika**

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Dietetikus szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

Az extrém obes betegek táplálkozásának vizsgálata

Témavezetők: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

11⁴⁵ – 12⁰⁰**Varga Zsófia**

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Dietetikus szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

Sclerosis Multiplexben szenvedő betegek zsírsav-bevitelének vizsgálata

Témavezetők: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

12⁰⁰ – 12¹⁵**Kiss Benjámin Ede**

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Dietetikus szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A magyar és amerikai orthodox zsidók tápanyagbevitelének összehasonlító elemzése

Témavezetők: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

12¹⁵ – 12³⁰

Vidakovich Sára

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Dietetikus szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Amatőr és profi versenykerékpárosok táplálkozása és tápláltsági állapotának mérése felkészülési és versenyidőszakban

Témavezetők: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

12³⁰ – 12⁴⁵

Csörgő Dóra

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Dietetikus szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Norbi update | "diéta" szerepe a testtömegcsökkentésben

Témavezetők: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

12⁴⁵ -13⁰⁰

Tóth Eszter Zsuzsanna

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Dietetikus szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A citromfű, borsmenta és köménymag illóolaj összetételének és antibakteriális hatásának vizsgálata

Témavezetők: Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea, dr. Schneider György

13⁰⁰ -13¹⁵

Schöffner Dorottya

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Dietetikus szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A káposztafélék családjába tartozó néhány ismertebb hazai faj különböző polifenol tartalmú komponenseinek kimutatása analitikai módszerekkel

Témavezetők: Szekeresné Szabó Szilvia, Marton Krisztina

13³⁰ – 14⁴⁵

Ebéd

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Étterem

15⁰⁰ -15¹⁵

Börcsök Nikolett Mónika

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Dietetikus szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Az egészséges táplálkozásra nevelő tanácsadás hatékonysága gimnáziumi tanulók körében

Témavezetők: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

15¹⁵ -15³⁰

Gábor Lilla

Pécs – Ápolás és betegellátás – Dietetikus szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Különböző konyhatechnológiák hatása az étkezési olajok policiklikus aromás szénhidrogén tartalmára

Témavezetők: Armbruszt Simon

15³⁰-15⁴⁵

Kocsis Éva

Pécs – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Népegészségügyi ellenőr szakirány IV. évfolyam, levelező munkarend

Roma gyerekek táplálkozási szokásai a társadalmi és szociális helyzetük tükrében

Témavezetők: Szekeresné Szabó Szilvia

15⁴⁵ – 16⁰⁰

Rasztovác Dorottya

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Dietetikus szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A labdarúgó játéktevésztők táplálkozási szokásainak vizsgálata

Témavezetők: Szekeresné Szabó Szilvia

16¹⁵ – 16³⁰

Koller Kriszta

Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – Dietetikus szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A magas vérnyomásban szenvedő betegek táplálkozási szokásainak elemzése, különösen a nátriumtartalomra nézve

Témavezetők: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

X. SZEKCIÓ**Alagsor 2. terem****Egészségtudományi szekció II.**

Levezető elnök:	Horváthné Kívés Zsuzsanna	szakoktató
Zsűri elnök:	Dr. Takács Magdolna	c. egyetemi docens
Zsűri tagok:	Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea	adjunktus
	Szekeresné Szabó Szilvia	szakoktató
	Ádám Martina Anna	hallgató

11⁰⁰ – 11¹⁵**Gede Noémi**

Pécs – Népegészségügyi MSc – Epidemiológia szakirány II. évfolyam, levelező munkarend

A vastagbél daganattal és szűréssel kapcsolatos ismeretek, attitűdök pécsi háziorvosi körzetek páciensei körében

Témavezető: Horváthné Kívés Zsuzsanna, dr. Berényi Károly

11¹⁵ – 11³⁰**Kreznár Erzsébet**

Zalaegerszegi Képzési Központ – Egészségügyi szervező BSc – Egészségbiztosítási szakirány III. évfolyam, levelező munkarend

Életminőséget befolyásoló tényezők krónikus betegek esetében

Témavezető: dr. Szabó József

11³⁰ – 11⁴⁵**Hajdu Julia**

Pécs – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Népegészségügyi ellenőr szakirány IV. évfolyam, levelező munkarend

A vastag- és végbéldaganatos betegek első-fokú közeli hozzátartozóinak ismerete a betegségről, attitűdje és részvételi hajlandósága a szűrővizsgálatokon

Témavezető: Horváthné Kívés Zsuzsanna

11⁴⁵ – 12⁰⁰**Salamon Melinda**

Zalaegerszegi Képzési Központ – Egészségügyi szervező BSc – Egészségbiztosítási szakirány III. évfolyam, levelező munkarend

Új generációs sebkötöző szerek – áttörés a sebkezelésben

Témavezető: dr. Turcsányi Katalin, dr. Vattay Péter

12⁰⁰ – 12¹⁵**Szolnokiné Czippán Andrea**

Pécs – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Népegészségügyi ellenőr szakirány IV. évfolyam, levelező munkarend

A vastagbélrák szűrés elmélete és gyakorlati vonatkozásai, befolyásoló tényezői Zala megyében

Témavezető: dr. Vizer Gábor, Vajda Réka

12³⁰ – 12⁴⁵

Balogh Borbála

Pécs – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Népegészségügyi ellenőr szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Egészségügyi dolgozók hepatitis B vírussal kapcsolatos ismeretei

Témavezető: dr. Szűcs Mária, Vajda Réka

12⁴⁵ – 13⁰⁰

Kondákor Brigitta

Zalaegerszegi Képzési Központ – Egészségügyi szervező BSc – Egészségbiztosítási szakirány II. évfolyam, nappali munkarend

A Zala megyei egyetemisták véradási hajlandósága

Témavezető: dr. Turcsányi Katalin

13¹⁵ – 14³⁰

Ebéd

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Étterem

14⁴⁵ – 15⁰⁰

Kovács Edina

Pécs – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Népegészségügyi ellenőr szakirány IV. évfolyam, levelező munkarend

A cardiovascularis betegségekben szenvedők koleszterinszint csökkentésének eredményessége A Tolna Megyei Balassa János Kórházban

Témavezető: Szekeresné Szabó Szilvia

15⁰⁰ – 15¹⁵

Bánhegyi Laura

Pécs – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Népegészségügyi ellenőr szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Obesitas és testkép

Témavezető: dr. Tigyli Zoltánné dr. Pusztafalvi Henriette

15¹⁵ – 15³⁰

Albrecht Hanna

Szombathelyi Képzési Központ – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Védőnő szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

A védőnő primer prevenciója a várandósság alatt jelentkező anaemiában

Témavezető: Karácsony Ilona

15³⁰ – 15⁴⁵

Köveskálné Kucsebár Helén

Pécs – Rekreációs szervezés és egészségfejlesztés BSc – Egészségfejlesztés szakirány III. évfolyam, levelező munkarend

Állatassisztált foglalkozások egészségvédő hatása demensek körében

Témavezető: dr. Deutsch Krisztina

15⁴⁵ – 16⁰⁰

Ódor Melinda

Zalaegerszegi Képzési Központ – Egészségügyi szervező BSc – Egészségbiztosítási szakirány III. évfolyam, nappali munkarend

Orvos-beteg találkozások intenzitása egy orvosi körzetben

Témavezető: dr. Turcsányi Katalin Anna

16¹⁵ – 16³⁰

Németh Noémi

Pécs – Egészségügyi gondozás és prevenció BSc – Népegészségügyi ellenőr szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Fényvédelmi ismeretek és magatartás egyetemisták körében

Témavezető: Horváthné Kívés Zsuzsanna, dr. Tigyi Zoltánné dr. Pusztafalvi Henrietta

TUDOMÁNYOS ÜLÉS
2014. május 10. (szombat)

9³⁰ – 11⁰⁰

Tudományos ülés

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Konferencia terem

Üléselnökök: **Dr. Oláh András**
egyetemi docens
általános és stratégiai dékánhelyettes

9³⁰ – 10⁰⁰

Prof. dr. Illei György

Adalékok az Egészségtudományi Kar történetéhez

10⁰⁰ – 10³⁰

Dr. Széll Kálmán

Ez az egészségügy már nem az

10⁴⁵

Eredményhirdetés

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Konferencia terem

A TDK Konferencia zárása

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Konferencia terem

13⁰⁰

Ebéd

CLAUDIUS Hotel, Szombathely, Bartók Béla krt. 39. Étterem

HALLGATÓI ELŐADÁSOK KIVONATAI

A beküldött összefoglalókat a szervezők a verseny tisztasága érdekében nem javították, az előforduló formai, helyesírási, stb. hibákért a szerzők felelnek!

Albrecht Hanna¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Egészségügyi gondozás és prevenció – Védőnő szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A VÉDŐNŐ PRIMER PREVENCIÓJA A VÁRANDÓSSÁG ALATT JELENTKEZŐ ANAEMIÁBAN

Céltűzés: A gravidák esetében a vashiányos vérszegénység az egyik leggyakrabban előforduló belgyógyászati kóros állapot. A kismamák jelentős része már a terhesség előtt vashiányban szenved és a várandósság alatt szervezetükben végbemenő fiziológiás változások tovább ronthatják ezt az állapotot. Vizsgálatom célja feltárni, hogy a várandós anyák mennyire készülnek fel tudatosan a terhességre és a prevenció mely módját alkalmazzák az anaemia megelőzésére. **Adatok és Módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálat 2013.08.01.-2014.01.31. között Veszprém 7 védőnői körzetében történt. Nem véletlenszerű, célirányos szakértői kiválasztás során a mintába védőnő által gondozásba vett várandósok kerültek. Kizártam a mintából azokat a várandósokat, akik a védőnői nyilvántartásba kerülés után terhespatológiai osztályra kerültek. A vizsgálat elemszáma 109 fő. Sajat szerkesztésű kérdőívet használtam. Statisztikai módszer χ^2 -próba Microsoft Office Excel programot segítségével ($p < 0,05$). **Eredmények:** A magasabb szocioökonómiai státusszal rendelkezők szignifikánsan gyakrabban készülnek fel tudatosan a várandósságra, szemben az alacsonyabb szocioökonómiai státusszal rendelkezőkkel ($p < 0,05$). A magasabb életszínvonalon élők szignifikánsan gyakrabban szednek magzatvédő vitamint a várandósság előtt, mint az alacsonyabb életszínvonalon élők ($p < 0,05$). A primiparák szignifikánsan fokozottabban ügyelnek a vérszegénység megelőzésére ($p < 0,05$). **Következtetések:** Nagy hangsúlyt kell fektetni a gondozásba vételt követően a várandósok hiányállapot irányába történő szűrésére. A rizikócsoportokra fokozottabban kell figyelni, szükséges lenne a rutinszerűen alkalmazott pótlás a hiányállapot kialakulása előtt. A védőnőnek a gravidákkal való kapcsolata révén lehetősége nyílik a laboreredmények folyamatos kontrolljára, megfelelő tájékoztatásra, vitaminkészítmények ajánlására és a gyógyszerelés ellenőrzésére.

Kulcsszavak: anémia, táplálkozás, vitaminkészítmény, várandós gondozás

Karácsony Ilona¹

¹PTE ETK Szombathelyi Képzési Központ

Árpási Kitti¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Egészségügyi gondozás és prevenció – Védőnő szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

AZ ANYAI DOHÁNYZÁS HATÁSA A SZOMATIKUS FEJLŐDÉSRE AZ ÉLET KEZDETÉN

Célkítűzés: A világon 1,3 milliárd ember dohányzik rendszeresen a statisztikai adatok szerint. A várandósság alatti dohányzás a magzati fejlődés visszamaradását okozhatja, e káros szenvedély miatt kisebb lesz az újszülött testtömege, testhossza, fej- és mellkőrfogata. Vizsgáltam, hogy az anya dohányzása befolyásolja-e a várandósság idejét, majd a szülést követően az élet kezdetén hatással van-e a dohányzás a születési súlyra illetve az első félévben megmutatkozik-e az anya dohányzásának negatív hatása a csecsemő testi fejlődésénél. **Adatok és Módszerek:** Prospektív, leíró jellegű, kvantitatív kutatást Győr 7 védőnői körzetében végeztem. Nem véletlenszerű, célirányos szakértői kiválasztás során a mintába olyan édesanyák kerültek, akiknek gyermeke 6 hónapnál idősebb, de 12 hónapnál fiatalabb volt. Az elemszám 86 fő (várandósság alatt 34 fő dohányzott, 51 fő nem dohányzott). Statisztikai elemzés: relatív-, abszolút gyakoriság, chi2-próba, kétmintás t-próba Microsoft Excel programmal. Az eredményeket $p < 0,05$ mellett tekintettem szignifikánsnak. **Eredmények:** A megkérdezett anyák átlagéletkora $32,35 \pm 4,89$ év, a legfiatalabb anya 20, a legidősebb 45 éves. A dohányzó anyáknál a gesztációs hetek átlagértéke 38,76, a nemdohányzóknál ez 38,65 ($p=0,78$). A dohányzó anyák csecsemőinek átlagos születési súlya 3342,06g, a nemdohányzóknál 3208,04g ($p=0,29$). A cigaretták száma és a testi fejlődésre gyakorolt hatás között nincs szignifikáns összefüggés ($p > 0,05$). **Következtetések:** A dohányzás negatívan befolyásolja a várandósság lefolyását. A nikotin a csecsemő fejlődését is befolyásolja. Szükséges a prevenció és a dohányzás káros hatásairól szóló előadások, egyéni tanácsadások tartása, hogy minden ember tisztában legyen a dohányzás rövid és hosszú távú következményeivel (Kučienė 2010, Lanley 2012).

Kulcsszavak: dohányzás, szomatikus fejlődés, prevenció

Karácsony Ilona¹, Dr. Pakai Annamária²

¹PTE ETK Szombathelyi Képzési Központ

²PTE ETK

Babik Enikő¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Egészségügyi gondozás és prevenció – Védőnő szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A VÁRANDÓSSÁG ALATTI ÉS A SZÜLÉS UTÁNI HANGULATVÁLTOZÁSOK

Célkítűzés: Nem ritka jelenség a várandósság alatt, illetve a gyermekágyas időszakban jelentkező hangulatváltozások. A kutatás célja feltárni a várandósok és gyermekágyasok lelki állapotát, befolyásoló tényezőket, valamint a hangulatzavarok előfordulásának gyakoriságát. **Adatok és Módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálat 2013. 08.01.-2014. 01.31. között Mosonmagyaróvár és vonzáskörzetében történt. Nem véletlenszerű, célirányos szakértői kiválasztás során a mintába az 1. és 3. trimeszterben lévő várandós kismamák és megszült édesanyák kerültek. A vizsgálat elemszáma 98 fő. Saját szerkesztésű és standard kérdőívet (Spielberger és EPDS-teszt) használtunk. Statisztikai módszerként χ^2 -próbát, t-próbát alkalmaztunk Microsoft Office Excel program segítségével. Az eredményeket $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak. **Eredmények:** 1. trimeszterben alacsonyabb a szorongás pontátlag (37,18), mint a 3. trimeszterben (38,13). Az alacsony önértékeléssel küzdő kismamák jobban szoronganak, mint a magabiztos várandósok ($p=0,03$). A szülést követően magasabb a depressziós tünetekkel küzdők száma, mint a korai terhességben ($p=0,78$). A primiparák magasabb depressziót mutatnak, mint a multiparák ($p < 0,05$). **Következtetések:** A kis elemszámú vizsgálat miatt szignifikáns különbségek nem mutatkoznak a csoportok között. Megállapítható, hogy hazánkban a szorongás, depresszió továbbra is emelkedő tendenciát mutat. A kórkép kialakulását befolyásolja a demográfiai adatok (életkor, családi állapot, lakhely, stb.) és a nem tervezett várandósság (Csatordai et al. 2008). Védőnői feladata a hangulatzavarok időben történő felismerése és a kiszűrt várandós szakemberhez történő irányítása.

Kulcsszavak: szorongás, depresszió, Spielberger-kérdőív, EPDS teszt

Dr. Pakai Annamária¹, Dr. Szabó József²

¹PTE ETK

²PTE ETK ZKK

Babócsay Bianka¹

¹ Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK ERGONÓMIAI TRÉNINGPROGRAMJA ÉS HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA

Célkitűzés: Az egészségügyi dolgozók körében a derékfájás foglalkozás egészségügyi probléma. Felmérésünk célja vizsgálni az egészségügyi dolgozóknál a derékfájás kialakulásában szerepet játszó tényezőket: betegség specifikus tudást, testtartást és gerinchasználatot, valamint a törzs izmok erejét és nyújthatóságát. **Adatok és Módszerek:** A felmérésben 241 fő vett részt. Átlagéletkor: 44 (24-66) év. Az egészségügyi dolgozók derékfájdalommal kapcsolatos betegség specifikus tudását a Low Back Pain Knowledge Questionnaire alapján mértük fel. A testtartás és a gerinchasználat vizsgálatát fotogrammetriás elemzéssel végeztük, melyre egy okostelefonos alkalmazást is létrehoztunk. A törzsizmok állapotát a Kraus-Weber teszt segítségével értékeltük. A statisztikai próba alkalmazásához az SPSS 20.0 szoftverprogramot és McNemar tesztet, McNemar-Bowker próbát és Mann-Whitney, Wilcoxon, Levene-tesztet használtunk. Egy napos és három hetes ergonómiai tréning programot dolgoztunk ki, amelyet a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet által minősített szabadon választható továbbképzések keretében alkalmaztunk. **Eredmények:** A betegség specifikus tudás mindkét program hatására szignifikánsan javult ($p < 0,001$, $p = 0,007$). A dolgozók testtartásában jelentős változást tapasztaltunk: gerincgörbületek ($p < 0,001$), súlyvonal lefutása és frontális szimmetriák ($p < 0,001$). A gerinchasználat jelentős javulást mutatott mindkét tréning hatására ($p < 0,001$). Az egynapos tréning hatására a dolgozók törzsisomzata nem változott, a háromhetes programban a hasizmok ereje mutatott szignifikáns változást ($p = 0,006$). **Következtetések:** A gerincvédelmi ismeretek birtokában az egészségügyi dolgozók testtartása és gerinchasználata javítható. A testtartás vizsgálatát megkönnyíti és szélesebb körben lehetővé teszi a fotogrammetriás vizsgálat okostelefonra történő alkalmazásának kidolgozása.

Kulcsszavak: fotogrammetria, ergonómiai tréning, egészségügyi dolgozók

Dr. Járomi Melinda¹

¹PTE-ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet

Balog Júlia¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Csecsemő- és kisgyermeknevelő III évfolyam nappali munkarend

A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK INTEGRÁCIÓJA SZOMBATHELY ÓVODÁIBAN

Célkítűzés: A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését egyre több nevelési-oktatási intézmény vállalja. Kutatásom célját a SNI gyermekek integrált nevelésének sikerében szerepet játszó tényezők feltárása alkotta. Témaválasztásomat a szombathelyi óvodákban megvalósuló együttnevelés megismerése motiválta. **Adatok és Módszerek:** Keresztmetszeti, kvalitatív kutatást végeztem. A kutatás célcsoportját az óvodába járó gyermekek, szülei és óvodapedagógusok alkották. Beválasztási kritériumként a városban működő SNI gyermekek integrált nevelésében részt vevő óvodákat, integrált nevelést végző óvónőket, SNI gyermekek szüleit és nem SNI gyermekek szüleit jelöltem meg. Nem valószínűségi, önkényes mintaválasztást alkalmaztam. 16 intézményvezetővel, 9 óvodapedagógussal, 5 sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő szülővel és 10 nem SNI gyermeket nevelő szülővel készítettem interjút. A vizsgálatot 16 szombathelyi óvodában végeztem el a 2013-as év második felében. **Eredmények:** Az óvodákban az integrált neveléshez szükséges tárgyi és személyi feltételek rendelkezésre állnak. Az óvónők integrált neveléssel szembeni attitűdjét és az integráció sikerét is befolyásolja a pedagógusok felkészültsége és szakmai tapasztalata. Az óvodákban az érzékszervi, testi vagy mozgássérült, gyermekek integrált nevelése sikeresebb, mint a pszichésen vagy mentálisan sérült gyermekek integrációja. Az integrált nevelés sikerét a nem SNI gyermekek szüleinek elfogadó attitűdje is meghatározza. **Következtetések:** A sikeres integrált nevelésben jelentős szereppel bír a pedagógusok felkészültsége, ezért nagy hangsúlyt kell helyezni a pedagógusok továbbképzésére. Az együttnevelés minél sikeresebb megvalósítása érdekében egyes intézményekben több fejlesztő szakember alkalmazása és kisebb létszámú csoportok szervezése szükséges.

Kulcsszavak: sajátos nevelési igény, integráció, óvodai nevelés

Szalaiiné Kozma Katalin¹, Éliás Zsuzsanna²

¹Oladi Általános Iskola, Középiskola és Szakiskola Nyitra Utcai Általános Iskolája

²Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Szombathelyi Képzési Központ

Balogh Borbála¹

¹Pécsi Képzési Hely Egészségügyi gondozás és prevenció – Népegészségügyi ellenőr szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK HEPATITIS B VÍRUSSEL KAPCSOLATOS ISMERETEI

Célkítűzés: A paraterálisan terjedő hepatitis B vírus (HBV) napjainkban is komoly következményekkel járó népegészségügyi probléma. A vizsgálat célja felmérni az egészségügyi dolgozók ismereteit a HBV-ről, és annak megelőzésével kapcsolatos tudnivalókról. **Adatok és Módszerek:** Kvantitatív keresztmetszeti vizsgálatot végeztünk a PTE Klinikai Központ 9 osztályának dolgozói körében egyszerű, nem véletlenszerű mintavétellel. A vizsgálat elemszáma 199 fő. A saját szerkesztésű kérdőív kérdéscsoportjai: szociodemográfiai adatok, hepatitis vírusokra vonatkozó általános kérdések, hepatitis B vírusra vonatkozó kérdések, munkabalesetekre vonatkozó kérdések. Statisztikai módszerként χ^2 -próbát alkalmaztunk SPSS 20.0. program segítségével ($p < 0,05$). **Eredmények:** A megkérdezettek 13%-a rendelkezik elvárható ismereti szinttel a HBV vírusról. 81%-uk tudta, hogy a vírus parentrálisan fertőz, 71%-uk pedig hogy képes májrákot és májcirrózist okozni. Többségüknek (92%) volt tudomása arról, hogy a HBV ellen védőoltás rendelkezésre áll. Míg 89%-uk tudta, hogy vérrel szennyezett orvosi eszközök által is átadható a fertőzés, addig az apróbb sérülésekből adódó infekció lehetőségével 50,3%-uk volt tisztában. A fiatalabb (21-39 éves) egészségügyi dolgozók ($p=0,036$) és a magasabb iskolai végzettségűek ($p=0,003$) szignifikánsan több ismerettel rendelkeztek. A vártól eltérően a vizsgált osztályok jellege, az egészségügy területén eltöltött évek és a munkahelyi balesetek nem befolyásolták szignifikánsan a munkavállalók tudását ($p > 0,05$). **Következtetések:** Az egészségügyi tanulmányok alatt nagyobb hangsúlyt kell fektetni a fertőző kórokozókra, azok veszélyeire, a velük szemben alkalmazható megelőző intézkedésekre, melynek aktualizálása rendszeres továbbképzéseken is szükséges.

Kulcsszavak: egészségügyi dolgozók, HBV, ismeretek

Dr. Szűcs Mária¹, Vajda Réka²

¹Tolna Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv

²Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar

Balogh Valéria¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Egészségügyi szervező – Egészségbiztosítási szakirány III évfolyam levelező munkarend

AZ EGÉSZSÉGPÉNZTÁRAK SZEREPE ZALA MEGYÉBEN

Célkítűzés: Az egészségpénztárak szerepének feltárása a magyar lakosság egészségtudatosságának alakulásában. A vizsgálat első fázisa az egészségpénztárak számának, taglétszámának, tagdíjbevételeinek és szolgáltatásainak alakulására irányult. **Adatok és Módszerek:** Elemzésünk a 2008-2012. évi adatokon alapszik. A pénztárak száma és a taglétszám elemzése az év végi adatokra, a befizetések és szolgáltatások elemzése éves adatokra épül. Idősor elemzést végeztem, dinamikus és intenzitási viszonyszámokat számoltam. Microsoft Excel programot használtam. **Eredmények:** 2008-ban összesen 37 pénztárban 842 123 fő regisztrált pénztártag volt, 2012-ben 19 pénztárban 1.029.374 fő. Az egészségpénztárak összes bevétele 2008-ban 44,064 milliárd Ft volt, 2012-ben 59,757 milliárd Ft. Az egészségpénztárak kifizetéseinek megoszlása a felhasználás arányában: 2008-ban 96,5 % - a kiegészítő egészségbiztosítási szolgáltatás, ezen belül társadalombiztosítási ellátás keretében igénybe vehető egészségügyi szolgáltatások kiegészítése 15,8 %, egészségpénztár egészségügyi célú önszegélyező feladatának ellátása körében nyújtott szolgáltatás címén 78,3 % (gyógyszer 65,6 %, gyógyászati segédeszköz 32,8 %), 2012-ben ez az arány nem változott lényegesen. Életmódjavító egészségpénztári szolgáltatásra a kifizetések 3,1 % - át fordították. Az életmódjavító szolgáltatások finanszírozása 2007. július 1-től adókötelessé vált, ezért erre a célra nem az egészségpénztáron keresztül veszik igénybe a szolgáltatást. **Következtetések:** A pénztárak számának csökkenése, a taglétszám és a pénztári bevételek növekedése az egészségpénztárak funkciójának erősödését jelzik. A pénztári kifizetések felhasználás szerinti megoszlása nem mutat jelentős fejlődést, ott még mindig a gyógyszerre és gyógyászati segédeszközre fordított hányad játssza a főszerepet, a megelőzés, egészségmegővés még mindig nagyon alacsony részarányt képvisel.

Kulcsszavak: Öngondoskodás, egészségpénztár, egészségpénztári szolgáltatások

Dr. Turcsányi Katalin¹

¹PTE ETK Zalaegerszeg,

Bánfai Bálint¹

¹ Pécsi Képzési Hely Népegészségügyi – Egészségfejlesztés szakirány II. évfolyam levelező munkarend

ÓVODÁS KORÚ GYERMEKET NEVELŐ SZÜLŐK BALESETMEGELŐZÉSI ÉS ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ISMERETEI

Célkítzés: Napjainkban a halálozási statisztikákat figyelve kiderül, hogy a különböző okokból bekövetkező balesetek az egész világon a vezető halálokok között szerepelnek. A balesetek a gyerekeket fokozottan érintik. Ezért fontos, hogy legyen a környezetükben olyan személy, aki megfelelő balesetmegelőzési és elsősegélynyújtási ismeretekkel rendelkezik. Kutatásom célja az óvodás korú gyermeket nevelő szülők balesetmegelőzési és elsősegélynyújtási ismereteinek felmérése volt.

Adatok és Módszerek: Kutatásom célcsoportját óvodás korú gyermekek szülei alkották. A balesetmegelőzéssel és elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteiket mértem fel önkitöltős kérdőív segítségével. A kutatásban összesen 234 szülő vett részt (n=234). A statisztikai elemzést SPSS 20.0 programmal végeztem. Alkalmaztam leíró statisztikát, khi-négyzet-próbát és ANOVA-tesztet.

Eredmények: A gyermekek nagy része már szenvedett el legalább egyszer balesetet élete folyamán (73,5%). A legtöbb baleset otthon következett be (65,8%). A minta jelentős része vett már részt korábban elsősegélynyújtással kapcsolatos tanfolyamon (74,4%), legtöbb esetben a jogosítvány megszerzésekor (81,6%). A szülők nagy része tartaná fontosnak, hogy a gyermek kapjon balesetmegelőzéssel (89,7%) és elsősegélynyújtással (70,5%) kapcsolatos ismereteket már óvodában. A szituációs feladatok során mindössze 10 szülő volt, aki az össze kérdésre a helyes választ adta meg (4,3%). A helyes válaszok száma szignifikánsan összefüggött az anyagi helyzettel (ANOVA, $F=2,737$, $p=0,03$). A szülők saját tudásának megítélése között és a korábbi tanfolyamon való részvétel (khi²=18,151; df=3; $p<0,05$), valamint az iskolai végzettség (khi²=18,592; df=9; $p=0,029$) között is szignifikáns összefüggést találtam. **Következtetések:** A balesetek megfelelő prevenció és tevékenységekkel megelőzhetőek. A probléma javítható lenne azzal, ha a szülők részt vehetnének olyan tanfolyamon, ahol bővíthetik ismereteiket.

Kulcsszavak: elsősegély, balesetmegelőzés, óvoda

Dr. Betlehem József¹

¹PTE ETK

Bánhegyi Laura¹

¹Pécsi Képzési Hely Egészségügyi gondozás és prevenció – Népegészségügyi ellenőr szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

OBESITAS ÉS TESTKÉP

Célkítűzés: Az obesitas a fejlett és a fejlődő országokban is egyaránt az egyik legnagyobb súlyú népegészségügyi probléma, a WHO már az ezredforduló elején a tíz legsúlyosabb betegség közé sorolta. Kísérőbetegségei között szerepelnek például a szív-érrendszeri megbetegedések. Valamint a túlsúlyos/elhízott személyeknél kialakulhat az önbecsülés hiánya, depresszió és a torzult testkép saját magukról. Célom a vizsgált személyek BMI értékük és szociodemográfiai adataik közötti összefüggések vizsgálata, valamint a testképpel való vélemények feltérképezése. **Adatok és Módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti kutatást végeztem. Kérdőívem kitöltésére az interneten keresztül volt lehetőség, anonim módon, 2014. január 09. és 2014. február 17. között. Összesen 207 válasz érkezett be. A személyek a 20 és 50 év közötti felnőtt korosztályból kerültek ki. A kizárási kritériumok között szerepelt a betegség vagy gyógyszeres kezelés hatására megváltozott testsúly, illetve a várandós vagy a nem rég szült nők. Saját készítésű kérdőívet használtam, két átvett kérdéscsoporttal: Fallon-Rozin Emberalakrajz Teszt, 21 tételes Háromfaktoros Evési Kérdőív. A feldolgozása MS Excel és IBM SPSS Statistics programcsomag felhasználásával történt, a kapott adatokat χ^2 próbával értékeltem. **Eredmények:** A megkérdezettek 30%-a küzd testsúlyproblémával. A legtöbb várt eredményem beigazolódott az étkezések és a szociodemográfiai adatok tekintetében. A minta 39%-a próbált már ki diétát, de a nők szignifikánsan többen, mint a férfiak ($p < 0,001$). A nemek és az általuk kívánt saját testalkat között is szignifikáns különbség van ($p < 0,05$). A BMI jelentősen befolyásolja, hogy melyik alakot tartják a személyek visszataszítónak ($p < 0,05$). **Következtetések:** Az étkezések és a testkép is összefüggést mutat a szociodemográfiai adatok tekintetében. Fontos lenne a még korai életkori szakaszban a hatékonyabb felvilágosító tevékenység, ami segítené a helyes életmód kialakítását, rögzülését.

Kulcsszavak: elhízás, testkép, emberalakrajz

Dr. Tigyiné Dr. Pusztafalvi Henriette¹

¹Pécsi Tudományegyetem, Egészségtudományi Kar

Benedek Bettina¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A TESTTEL VALÓ ELÉGEDETTSÉG VIZSGÁLATA KÜLÖNBÖZŐ MOZGÁSFORMÁKAT VÉGZŐ FIATALOK KÖRÉBEN

Célkítzés: A krónikus sebek a fejlett társadalmakban a lakosság 1-1,5 százalékát érintik, míg a 80 év feletti korosztály tekintetében már magasabb incidenciát figyelhetünk meg. (Rozsos 2012) Célunk összehasonlítani az egyes sebkezelési technikákat, illetve feltérképezni a különböző sebkezelési eljárások sebgyógyulásra kifejtett hatását. **Adatok és Módszerek:** Prospektív, keresztmetszeti, kvantitatív jellegű kutatást végeztem a pécsi és szekszárdi kórház sebészeti osztályán. Beválasztási kritérium 18 év feletti életkor, a beteg 2-4 stádiumú decubitusos és/vagy bármely típusú ulcus crurissal rendelkezzen, a sebméret ne haladja meg az 5 cm². Ha a beteg bármely pontnak nem felelt meg nem vehetett részt a vizsgálatban. 107 beteg adatait vizsgáltuk dokumentumelemzés segítségével. Statisztikai elemzés (MS Excel 2003), gyakoriság, MT, khi2 próba, kétmintás T-próba. (p <0,05) **Eredmények:** Szignifikáns különbség igazolódott a haszivatcs és a bécsi lap között a fájdalom tekintetében. (p<0,05 p=0,03) A társbetegség és Norton pontszám között nem volt szignifikáns különbség. (p=0,36) A debridement fajtája és a sebváladék mennyisége között igazolódott a szignifikáns különbség. (p <0,05 p=0,005) **Következtetések:** A hagyományos kötszerek alkalmazása esetén nagyobb a sebfájdalom intenzitása (Kotz 2009). A társbetegségek nem befolyásolják a decubitus kialakulásának kockázatát, ellentétben a nemzetközi kutatások eredményeivel (Thein 2010). A debridementek alkalmazása hatásosabbnak bizonyul a hagyományos sebkezelőkkel szemben (Singh 2011).

Kulcsszavak: krónikus seb, sebgyógyulás, sebkezelési eljárások

Dr. Váradyné Horváth Ágnes¹

¹PTE ETK

Berger Vanda¹

¹Pécsi Képzési Hely Rekreációs szervezés és egészségfejlesztés – Rekreációs szervezés szakirány III évfolyam nappali munkarend

FIZIKAI AKTIVITÁS ÉS ÉLETMINŐSÉG VIZSGÁLATA A PAKSI ATOMERŐMŰ DOLGOZÓI KÖRÉBEN

Célkütyés: Több tanulmány igazolja, hogy a több műszakos munkarend, befolyásolja az egészségi állapotot, és negatív hatással van az életminőségre, a morbiditási és mortalitási mutatókra, továbbá hatása lehet a stressz, depresszió és az agresszió megjelenésére. A kutatás átfogó célja a fizikai aktivitás összefüggésének vizsgálata a testi-lelki jólléttel, az életminőséggel és a stresszel való megküzdéssel. Ezen kívül a vizsgálat kiterjed az említett munkahelyi ártalmak és előforduló betegségtípusok és a munkavégzés típusának és a fizikai aktivitás mértékének összefüggéseire. **Adatok és Módszerek:** A Paksi Atomerőműben műszakos munkarendben dolgozók körében történt a vizsgálat. (n=68). A mintában résztvevők 44,8 %-a 1 műszakban és 55,2%-a 3 műszakban dolgozik. Az adatgyűjtés módszere: saját szerkesztésű kérdőív. Az adatfeldolgozás módszere: Leiró statisztika: khi2 próba, t-próba, korrespondencia analízis, SPSS Statistics 20. szoftverrel. Az eredményeket akkor tekinthető szignifikánsnak, ha $p \leq 0,05$ volt. **Eredmények:** Kimutatható, hogy a rendszeres testmozgás jótékony hatással van az egészségi állapotra, a munkavégzési képességre és a depresszió kezelésére. A fizikailag aktív személyek jobb egészségügyi állapottal rendelkeznek és jobbnak ítélik meg életminőségüket, mint inaktív társaik. A két különböző műszak rendben dolgozók között nem találtunk a fenti kategóriákban szignifikáns különbséget ($p > 0,05$). **Következtetések:** Kvantitatív módon igazolni tudtuk, hogy a paksi dolgozók körében a magyar társadalomhoz hasonló mértékben jelennek meg a leggyakoribb betegség típusok, így biztosan igazoltuk azt a tévhitet mely szerint a daganatos betegségek előfordulása magasabb arányú. Fontos megjegyezni hogy ezen pozitív eredmények az Atomerőmű tudatos és dolgozóbarát stratégiájának köszönhető, hiszen támogatják a dolgozóikat az egészségügyi prevencióban és a fizikai aktivitásban egyaránt.

Kulcsszavak: fizikai aktivitás életminőség munkahelyi ártalmak depresszió egészségi állapot

Dr. Ács Pongrác¹, Dr. Rétsági Erzsébet², Dr. Kovács Antal³

¹PTE-ETK

²PTE-ETK

³PTE-ETK

Börcsök Nikolett Mónika¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Dietetikus szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

AZ EGÉSZSÉGES TÁPLÁLKOZÁSRA NEVELŐ TANÁCSADÁS HATÉKONYSÁGA GIMNÁZIUMI TANULÓK KÖRÉBEN

Célkítűzés: A nem fertőző krónikus betegségek kialakulásában nagy szerepet játszik az életmód és a helytelen táplálkozási szokások. A helytelen táplálkozásból kialakuló betegségek megelőzését nem késő a serdülő korosztálynál propagálni. Vizsgálatunk célja volt, hogy felmérjük a gimnáziumi tanulók táplálkozási szokásait, testösszetételét, valamint az egészséges táplálkozásra irányuló tanácsadás, és a követés hatékonyságát. **Adatok és Módszerek:** Kutatásunk típusa követéses kvantitatív jellegű volt. Célcsoportunkat 16-18 éves gimnáziumi tanulók alkották. Mintaválasztásunk kényelmi mintavétellel történt. Az elemszámunk 108 fő volt. A vizsgálatot a szegedi Tömörkény István Gimnáziumban végeztük. Az adatgyűjtés saját szerkesztésű önkitöltős kérdőíves módszerrel történt. A testösszetételt 4 pontos klinikailag validált testösszetétel mérő segítségével végeztük. Leíró statisztikát alkalmaztunk. Az adatbázis elkészítéséhez és a t-próbákhoz Microsoft Excel 2010 valamint, SPSS 20. programot használtunk. Eredményeinket akkor tekintettük szignifikánsnak, ha $p < 0,05$. **Eredmények:** Elmondható, hogy a felmért diákok egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretei hiányosak, valamint a táplálkozási szokásai eltérnek az ajánlottól. Megállapítható még, hogy a tanácsadás hatására változtak a táplálkozási és sportolási szokások és a testösszetétel is. **Következtetések:** A kapott eredmények alapján, hatékonyan mondható az egészséges táplálkozásra nevelő tanácsadás a vizsgált mintában.

Kulcsszavak: serdülőkor, egészséges táplálkozás, táplálkozási szokások, tanácsadás, testösszetétel

Dr. Ungár Tamás Lászlóné Polyák Éva¹

¹PTE-ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai és Komplementer Medicina Tanszék

Böszörményi Orsolya¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Egészségügyi gondozás és prevenció – Védőnő szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

AZ APÁK SZEREPE A SZÜLÉSRE FELKÉSZÜLÉSSEN, ÉS AZ AZT KÖVETŐ IDŐSZAKBAN

Célkítűzés: A leendő szülők nagyon sok információt kaphatnak az egészséges várandósságról, a szülés megindulás jeleiről, a helyi sajátosságokról, az apa szerepéről a szülőszobában. Kutatásom célja felmérni, hogy az apás szülésen rész vett párok milyen arányban vettek részt a szülés felkészítő tanfolyamon és milyen tényezők segítik elő, vagy éppen negatívan befolyásolják a családok döntését. **Adatok és Módszerek:** Felmérésemet Veszprémben végeztem, a Védőnői Szolgálatok segítségével 2013.02.03.-2013. 08.31. között. A nem véletlenszerű kényelmi mintavétellel során a célcsoportomba 18 évnél idősebb, legalább egy gyermeket apás szüléssel világra hozó édesanyák kerültek. Az elemszám 100 fő. Saját szerkesztésű kérdőívet készítettem, amely tartalmazta a demográfiai adatokat, a várandósságra, szülésre, szülésre felkészítő tanfolyamra, apák szerepére vonatkozó kérdéseket. Statisztikai elemzés módja: gyakoriság, chi2-próba Microsoft Excel programmal segítségével ($p < 0,05$). **Eredmények:** Szignifikáns különbség van az iskolát végzettség és a tanfolyam hasznosságának megítélését tekintve ($p < 0,05$). Nem igazolódtott az a hipotézis, hogy az első gyermek érkezésekor az édesapa több esetben van jelen a szülésfelkészítő tanfolyamon, mint a további gyermekek születésénél ($p > 0,05$). Az apák részvételének gyakorisága a szülés felkészítő tanfolyamon és a gyermekek számának tükrében szignifikáns eltérés mutatkozott ($p < 0,05$). **Következtetések:** Eredmények alapján megállapítható, hogy az apás szülés előtt fontos lenne részt venni felkészítő tanfolyamon. A legtöbb család hasznosnak véli a tanfolyamot, ezért minél jobban meg kell erősíteni őket a fontosságáról, függetlenül a gyermekek családban elfoglalt rangsorától, tervezettségétől. A jövőre tekintve fontos a megfelelő felvilágosítás a pozitív családtervezéssel. Tudatosítani kell a párkapcsolat fogalmát és a felelős gyermekvállalást.

Kulcsszavak: szülésre felkészítésen, apás szülés, pszichoprofilaxis

Karácsony Ilona¹, Ferenczy Mónika²

¹PTE ETK Szombathelyi Képzési Központ

²PTE ETK Szombathelyi Képzési Központ

Büki Katalin¹

¹Ápolás és betegellátás alapszak (BSc), ápoló szakirány, IV. évfolyam, levelező munkarend, Szombathely

HbA1c SZINTEK JELENTŐSÉGE A DIABETES GONDOZÁSBAN

Célkítűzés: A diabétesz incidenciájának kétszeres növekedése jósolható a jövőben. A betegek megfelelő gondozása, terápiamonitorozása kulcskérdés a cardiovascularis szövődmények megelőzése céljából. A HbA1c vall a hosszabtvávu glükóz homeosztázisról. Célul tűztem ki, hogy elemezzem a diabéteszes betegek HbA1c szintjét, mennyire segítenek a gondozásban, a betegek együttműködésének megítélésében. **Adatok és Módszerek:** Vizsgálatomat a szombathelyi Markusovszky Egyetemi Oktatókórházának Diabétesz Szakrendelésén 2011-2013 között gondozott 742 beteg (58,1+-13,9 év, 328 férfi, 414 nő). Közülük 168 eset 1-es típusú (IT), 556 fő 2-es típusú diabéteszben szenvedett. Elemeztem a HbA1c szinteket és a betegek compliance, illetve a szövődménye közötti kapcsolatot. Az adatok értékelése Statistica for Windows programcsomaggal, varianciaanalízissel és Khi2 számolással történt, szignifikancia szint határát $p < 0,05$ -nél fogadtam el. **Eredmények:** A gondozásra sokkal több beteg járt rendszeresen (77%) és e tekintetben a diabétesz típusa között nem volt különbség. Azoknak a betegeknek, akiknek szövődményük volt szignifikánsan magasabb volt a HbA1c értéke, a szövődmény mentes csoporthoz képest ($7,7 \pm 1,2\%$ vs $7,2 \pm 1,1\%$; $p < 0,001$). A rendszeresen gondozásra járó IT esetek HbA1c értéke szignifikánsan alacsonyabb volt a rendszertelenül járó esetekhez képest ($7,8 \pm 1,3\%$ vs. $8,4 \pm 1,8\%$; $p < 0,05$). **Következtetések:** Az eredmények jól szemléltetik, hogy a HbA1c értékek figyelembevétele támogatja a legjobban a szövődmények kialakulásának csökkentését. Mint leendő védőnö, ezért fontosnak tartanám, hogy az egyénre szabott HbA1c ideális célértéke mellett feltüntetett aktuálisan mért HbA1c szintek változását színes grafikonon láttatni kell a beteggel. Amennyiben a HbA1c rendszeresen fölötte van a kívánt értéknek, sőt növekvő tendenciát mutat, akkor a szövődmények kialakulásának veszélyére és annak életminőséget rontó körülményeire nemcsak szóban, hanem írt anyagban is fel kell hívni a figyelmet.

Kulcsszavak: diabétesz mellitus, HbA1c, gondozás

Dr. Toldy Erzsébet¹

¹PTE ETK SZKK

Csonka Henrietta¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

ONKOLÓGIAI SÜRGŐSSÉGI ESETEK- MENTŐDOLGOZÓK ÉS SÜRGŐSSÉGI OSZTÁLYON DOLGOZÓK TUDÁSSZINTJÉNEK FELMÉRÉSE EGYES ONKOLÓGIAI SÜRGŐSSÉGI HELYZETEK TÜKRÉBEN

Célkítűzés: Napjainkban egyre több daganatos beteggel találkozunk, ezért fontos, hogy a szakellátók megfelelő tudásszinttel rendelkezzenek az őket érintő sürgősségi állapotokkal kapcsolatban. Kutatásom célja, hogy felmérjem a mentőszolgálat és a sürgősségi osztályokon dolgozó szaksemélyzet tudásszintjét onkológiai sürgősségi kórképekkel kapcsolatban. **Adatok és Módszerek:** Vizsgálatomat Pécsen, Zalaegerszegen, Nagykanizsán és Komlón végeztem, itt osztottam ki saját készítésű kérdőíveimet. A vizsgálat 2013 március és októbere között zajlott. A statisztikai elemzéseket SPSS 21.0 programmal végeztem. Leíró statisztikát és Khi2-próbát alkalmaztam. **Eredmények:** A válaszadók közül 60 fő az OMSZ-nál, 37 fő SBO-n, 9 fő pedig mindkét helyen dolgozik. A fogalmakra adott helyes válaszok száma a következőképpen alakult: tumor lysis szindróma esetén 19 fő, vena cava superior szindróma esetén 51 fő, malignus eredetű pericardialis folyadékgyülem esetén 30 fő, malignus epiduralis geinvelő-kompresszió esetén 47 fő. Az elért pontszámok és iskolai végzettség vizsgálatánál szignifikáns eredményt kaptam ($p=0,002$). Vizsgáltam az összefüggést a tudásszint és munkahely között. Khi2-próbát használtam, az eredmény nem mutat szignifikáns összefüggést ($p=0,119$) aközött, hogy valaki az OMSZ-nál vagy SBO-n dolgozik. Település szerint vizsgálva az eredmény szignifikáns, ($p=0,036$). Ez az eredmény vonatkozik az onkológiai centrummal rendelkező település és a centrummal nem rendelkező település vizsgálatára is. **Következtetések:** Véleményem szerint hazánk nem fordít elég időt és energiát arra, hogy a prehospitalis ellátásba beépítse az onkológiai kórképek ellátását. A válaszadók nincsenek tisztában sem a fogalmakkal, sem a tünetekkel, sem pedig a kezeléssel.

Kulcsszavak: onkológiai sürgősségi esetek, sürgősségi szakdolgozók tudásszintje, onkológia

Dr. Radnai Balázs¹

¹PTE ETK

Csőrgő Dóra¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Dietetikus szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

NORBI UPDATE \"DIÉTA\" SZEREPE A TESTTÖMEGCSÖKKENTÉSBEN

Célkítűzés: A testtömeg többlet leadásához számos gyors fogyást ígérő, divatos fogyókúra született. Hazánkban az egyik ilyen népszerű diéta a Norbi Update. Célunk az Update életmódot folytatók étkezési szokásainak és életmódjának felmérése. **Adatok és Módszerek:** Tanulmányunkba az Update diétát folytatók kerültek beválasztásra. Az esetsoport minimális létszáma 50 fő. Az adatgyűjtés során saját szerkesztésű kérdőív került kiosztásra (az OLEF 2003-as felmérés mintájára). A vizsgálat 2012. december és 2013. december között zajlott. A PP helyszínei a Szekszárdon, Siófokon és Pécsen található Update Franchise üzletek voltak. A CAPI vizsgálat online kérdőív formájában került kitöltésre. Az elemzés során leíró statisztikát és két mintás T-próbát alkalmaztunk. Az adatok elemzéséhez MS Excel 2003 szoftvert használtunk. Az eredményeket akkor tekintettük szignifikánsnak, ha $p \leq 0,05$ volt. **Eredmények:** Az Update „diétát” folytatók aktuális átlagos testtömege 71,6±18,8 kg. A módosított Broca-index alapján az átlagos ideális testtömeg 57,5±5,39 kg volt. Az eredmények alapján a résztvevők aktuális testtömege jelentősen nagyobb ($p < 0,05$) volt, mint az ideális testtömeg. Vizsgálatunk során a kitöltők közül 48 főnek csökkent, 6 főnek nem változott a testtömege. Az Update „diéta” elkezdése óta eltelt idő és a testtömegcsökkenés illetve a sporttevékenység gyakorisága és a testtömegvesztés között illetve a nemek között testtömegcsökkenés szempontjából nem tapasztalható szignifikáns összefüggés ($p > 0,05$). **Következtetések:** Az Update „diéta” elkezdéséhez és megfelelő alkalmazásához táplálkozástudományi szakember bevonása is javasolt lehet, az esetleges betegségek fennállása kapcsán és a diéta hibák kijavítása érdekében.

Kulcsszavak: Norbi, Update, testtömegcsökkenés, elhízás

Ungár Tamás Lászlóné Dr. Polyák Éva¹

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai és Komplementer Medicina Tanszék

Dénes József Szilveszter¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Egészségügyi szervező – Egészségbiztosítási szakirány III évfolyam levelező munkarend

A MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰEK ELHELYEZKEDÉSI LEHETŐSÉGEI BARANYA MEGYÉBEN

Célkítűzés: A megváltozott munkaképességűek munkaerő-piaci integrációjában az Európai Unió tagállamaiban, így Magyarországon is jelentős filozófiaváltás történt az 1990-es évek közepétől. A Foglalkoztatási Törvény az Állami Foglalkoztatási Szolgálat, illetve a megyei munkaügyi központok tevékenységi körébe integrálta a foglalkozási rehabilitációt. A munkaügyi központok ellátási, támogatási és szolgáltatási rendszert működtetnek, feladatuk a munkaügyi közigazgatás. Jelen vizsgálat célja a Baranya Megyei Munkaügyi Központ foglalkozási rehabilitációs tevékenységének áttekintése.

Adatok és Módszerek: A Baranya Megyei Munkaügyi Központ adatai, dokumentumai alapján elemzem a megváltozott munkaképességűek arányait az álláskeresők között, foglalkoztatásuk időbeli alakulását, a foglalkoztatók számának alakulását és összetételét, a foglalkoztatási támogatások szerepét, viszonyítom más megyék adataihoz. Relatív gyakoriságot, dinamikus viszonyszámokat számolok, Microsoft excel programot használok. **Eredmények:** A megváltozott munkaképességű munkavállalók álláskeresőknél belüli aránya 2007 év végéhez képest Baranya megyében 5%-ról, 5,8 %-ra nőtt. Ez a Dél-Dunántúli régió (Baranya, Somogy és Tolna megye) legmagasabb növekedését jelenti. 2008-ban az egész Dél-Dunántúli régióban 2,67 milliárd forint foglalkoztatási támogatás folyósítása mellett 3600-3700 fő 393 foglalkoztató helyen kapott lehetőséget a munkára, napjainkban csak Baranya megyében ezen foglalkoztatók száma meghaladja a 300-at. **Következtetések:** A megváltozott munkaképességűek foglalkoztatási aránya folyamatosan nő. A szociális foglalkoztatók a növekvő forrásoknak és az így növekvő lehetőségeiknek köszönhetően egyre jobb minőségű munkát tudnak végezni egyre szélesebb körben, így Baranya megyében a megváltozott munkaképességűek elhelyezkedési lehetőségei is javulnak.

Kulcsszavak: megváltozott munkaképességűek, védett és nyílt munkaerőpiac

Dr. Turcsányi Katalin¹

¹PTE ETK ZKK

Dezső Anita¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Ápolás és betegellátás – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

MOZGÁSSZERVI PROBLÉMÁK FELTÉRKÉPEZÉSE ÉS CÉLZOTT MOZGÁSTERÁPIÁS PROGRAM EREDMÉNYESSÉGÉNEK VIZSGÁLATA STATIKUS ÜLŐ- ÉS ÁLLÓMUNKÁT VÉGZŐ DOLGOZÓK KÖRÉBEN

Célkítűzés: A mozgásszervi megbetegedések, krónikus gerincproblémák, az ebből adódó munkateljesítmény-csökkenés és táppénzes hiányzás magas a gyártósoron és irodában dolgozók körében. Vizsgálatunk célja e statikus testhelyzetben dolgozók gerincproblémáinak, gerincmozgásaiknak feltérképezése, célzott mozgásprogram alkalmazása. **Adatok és Módszerek:** Vizsgálati minta: egy multinacionális cég 49 fő gyártósori, 27 fő irodai dolgozója, ebből 13 fő célzott mozgásprogramban részesült. Módszerek: saját szerkesztésű kérdőív, törzsizomzat erejének vizsgálata (David-110, 130), fizikális vizsgálat (gerinc ROM), ergonómiai felmérés (kérdőív), figyelem felmérése (Tangram). Adatelemzés: Microsoft Office Excel 2007 – alap statisztikai mutatók, t-próba. **Eredmények:** A vizsgáltaknál a derékfájás előfordulása 38%, a hátfájás 26%, a nyakfájdalom 19%, a térdfájdalom 8%. A gyártósori dolgozók mozgásterjedelem(ROM)-beszűkülése szignifikánsan rosszabb az irodai munkásokéhoz képest; így a cervicalis extensio (1,1 cm, $p=0,018$), lateralflexio (jobb:1,4cm, bal:1,4cm; $p=0,015$ vs. $p=0,035$), thoracolumbalis extensio (2,4 cm, $p=0,047$), lateralflexio (3 cm, $p=0,01$) és a Shober I.(1,16 cm, $p=0,0008$). A tréning hatására a hátizomzat szignifikánsan erősödött ($p=0,005$), a fájdalom átlagosan 19%-kal csökkent. Az aktív ROM a thoracolumbalis extenzióban ($p=0,005$), rotatióban ($p=0,003$), nyaki flexioban ($p=0,04$), extenzióban ($p=0,01$), illetve rotatióban ($p=0,03$) fejlődött a tornázó csoportnál. A figyelem felmérésében a Tangram kirakásának ideje is szignifikánsan csökkent ($p=0,0049$). **Következtetések:** A gerinc megterhelése és a panaszok megjelenése jelentős a statikus munka hatására. Az irodai és tornatermi mozgásprogram eredményesnek mondható és szükséges a statikus ülő- és álló foglalkozást végző irodai dolgozóknál. A cég vezetősége és üzemorvosa támogatja a programot.

Kulcsszavak: statikus ülő- és állómunka, gerincfájdalom, aktív ROM

Császárné Gombos Gabriella¹, Dr. Papp Éva²

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Zalaegerszegi Képzési Központ

²Flextronics International Kft.

Fábián Árpád¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Gyógytornász szakirány III évfolyam nappali munkarend

GERINCPREVENCIÓS PROGRAMOK ÁLTALÁNOS ISKOLÁS GYEREKEKNÉL

Célkítűzés: Az általános iskoláskorú gyerekeknél egyre gyakrabban megjelennek a testtartásbeli rendellenességek. Több gerincprevenziós program is létezik különböző mozgásanyaggal és eredménnyel. A vizsgálat célja, felmérni a gerincprevenziós programok hatékonyságát, izomerő, testtartás és a lumbalis motoros kontroll tekintetében. **Adatok és Módszerek:** A vizsgálatban 90 fő vett részt. Beválasztási kritérium: 4.-5. osztályos egészséges általános iskolások. Kizárási kritérium: krónikus belgyógyászati- és mozgásszervi betegségek. A gyerekek különböző gerincprevenziós programban vettek részt: általános testnevelés, tartáskorrekciós program, műfalmászás. A felméréseket Budapesten, Székesfehérváron és Pécsen végeztük. A felmérés során vizsgáltuk testtartást fotóelemzéssel (AutoCAD® 2012), lumbalis motoros kontroll képességet (sitting forward lean teszt), a törzs izmok erejét a core tesztel, Kempf- és Tartáskorrekció tesztel végeztük. A vizsgálat során khinégyzet próbát, két mintás t-próbát, párosított t-próbát és korreláció analízist használtunk (SPSS v17 és Microsoft Excel 2003 szoftverrel). **Eredmények:** : Az általános testnevelés órához képest a falmászó csoportnak szignifikánsan jobb lett a csípőhajlítók nyújthatósága ($p=0,007$), a hasizmok ($p<0,001$) a vállöv ($p=0,033$), a kar- váll- és mellizmok ($p=0,033$) valamint a core izmok ereje ($p=0,003$), testtartás tekintetében pedig a habituális cervicalis lordosis ($p=0,043$), a korrigált lumbalis lordosis ($p=0,005$) valamint a korrigált válltartásuk ($p=0,04$). Az általános testneveléshez képest a tartáskorrekciós csoportnál jobb lett a hasizmok ereje ($p=0,005$). Szignifikáns kapcsolatot találtunk a core izmok erejében, és a lumbalis motoros kontroll képességben ($r=-0,506$). **Következtetések:** Az általános testnevelés kiegészítve a tartáskorrekció és a műfalmászás mozgásanyagával hatékonyabbnak bizonyult a törzsizmok erejének tekintetében.

Kulcsszavak: Kulcsszavak: testtartás, izomerő, izomnyújthatóság

Dr. Járomi Melinda¹

¹PTE Fizioerápiás és Sporttudományi Intézet

Fenyves Gabriella¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Egészségügyi szervező – Egészségbiztosítási szakirány III évfolyam levelező munkarend

A KISGYERMEKESNŐK MUNKAERŐPIACI INTEGRÁCIÓJA A CSALÁDTÁMOGATÁSI RENDSZER TÜKRÉBEN

Célkítűzés: A kisgyermekes nők munkába való visszatérése gyermekeik születése után gyakran okoz nehézséget. A nők emiatt többet stresszelnek amely kihat mind mentális mind test egészségükre. Az új családpolitikai intézkedések igyekeznek a gyermekes nők esélyeit növelni a munkaerőpiacon. A célkítűzés annak a vizsgálatára, hogy a kisgyermekes nők hogyan fogadják az új jogszabályi változásokat, élnek-e majd a lehetőségekkel amit a törvény biztosít számukra. Tisztában vannak az újonnan kapott előnyeikkel. A munkakeresés mekkora feszültséget, stressz tényezőt jelent számukra.

Adatok és Módszerek: Zala megyében 2013. november-2014 március között 0-7 éves korú kisgyermeket nevelő nők körében kényelmi mintavétellel végzett kérdőíves felmérés, valamint néhány munkáltató képviselőjével folytatott interjú segítségével igyekszem képet alkotni a kisgyermekes nők munkavállalási lehetőségeiről. Az adatok feldolgozásához Microsoft excel támogatásával átlagot, szórást, chí-négyzet próbát alkalmazok. **Eredmények:** A kisgyermekes nők többségének ismereteik hiányosak az új jogszabályi változásokkal kapcsolatban. A munkavállalóknak biztosított kedvezményekről ha kismamát alkalmaznak csupán a megkérdezettek 15%-a jelezte, hogy hallott róla. A középfokú végzettségű nők a szorongással kapcsolatos kérdésben elég magas 4-5 közötti értéket jelöltek meg 1-5 skálán. Kevésbé aggódnak(gyakoriság MT, $p < 0,05$) azok a nők akiket visszavárnak korábbi munkahelyükre és rendszeres kapcsolatot tartottak fent munkahelyükkel a szülési szabadság alatt, mint azok akik új munkahelyet kénytelenek keresni. **Következtetések:** Mivel ismereteik hiányosak lehetőségeikkel, versenyképességükkel kapcsolatban emiatt nem csökkentik szorongásaikat a munkaerőpiaci helyzetüket segítő intézkedések. A családpolitika célzottabb programára lenne szükség hangsúlyozva a tájékoztatás fontosságát.

Kulcsszavak: kisgyermekes nők, munkavállalás, szorongás

Dr. Turcsányi Katalin¹

¹PTE ETK ZKK

Ferencz Anna Mária¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Egészségügyi gondozás és prevenció – Védőnő szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

FOGYÓKÚRA VAGY TESTSÚLYKARBANTARTÁS? TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSOK VIZSGÁLATA ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOK KÖRÉBEN.

Célkítűzés: Európában a 7-11 éves gyermekek 15-35% küzd testtömegproblémával, s ez az arány 13-17 éves korban 8-35%-ra tehető. Célom, hogy felmérjem a diákok táplálkozási szokásait, étkezési magatartását, én-képét, a média befolyásoló hatását és a sportolási szokásokat. **Adatok és Módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálatot 2013. október- 2014. február között két általános iskolában végeztem. A nem véletlenszerű kényelmi mintavétel során a mintába 3.-8. osztályos tanulók kerültek. A leíró statisztika keretén belül átlag, szórás, median, módus, gyakoriság számítása történt. A gyakoriság megbízhatósági tartománnyal prezentálva. Matematikai statisztikán belül χ^2 próbát alkalmaztam Microsoft Excel program segítségével ($p < 0,05$). **Eredmények:** Nincs szignifikáns különbség a lakóhely és a szabad levegőn eltöltött idő között ($p < 0,05$). A kiegyensúlyozott szülői háttérrel rendelkezők 74%-a elégedett önmagával, 24%-uk a biztos családi háttér ellenére is elégedetlen magával szemben. Azok, akik szüleikkel együtt sportolnak a tévével és számítógéppel eltöltött idő alacsonyabb, mint akik nem végeznek testmozgást szüleikkel ($p < 0,05$). Az 50 percentil feletti érték a vizsgálatban szereplők 23%-nál és 29%-nál volt jelen. Az 50 percentil érték alatt 54% az egyházmegyei intézményben volt megfigyelhető, a másik intézményben pedig a diákok 46%-nál volt jellemző. **Következtetések:** Eredményeim alapján megállapítható, hogy szükségszerű a tanulók számára megfelelő életmódbeli tanácsok nyújtása. Ha ilyen szélsőséges lesz a fiatal generáció testtömeg és testhosszhoz viszonyított percentil értéke, a felnövekvő generáció egészségmagatartása nem lesz megfelelő. Szükségesnek tartom megtenni azt a lépést, hogy a prevencióban résztvevő szakemberek összefogjanak felnövekvő generáció egészségben való meglátéához.

Kulcsszavak: percentil, életmód, fizikai aktivitás, mozgásszegény életmód, táplálkozási szokások

Dr Andits Mónika¹, Karácsony Ilona²

¹magánrendelő

²PTE ETK Szombathelyi Képzési Központ

Ferenczi Kitti Dalma¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

ÁLLATFIZIOTERÁPIA ALKALMAZÁSÁNAK JELENTŐSÉGE ORTOPÉDIAI, TRAUMATOLÓGIAI ÉS NEUROLÓGIAI BETEGSÉGEKBEN

Céltűzés: A kutatás során a fizioterápia hatékonyságát mértük beteg kutyáknál pl. a sántaság fokának és a felépülés idejének a változásával. A téma fontosságát az egyre nagyobb számban megjelenő ortopédiai, traumatológiai és neurológiai betegségek komplex kezelésének kidolgozásával indoklom. Egyes sérülések utáni felépülés sikeresebb lehet fizioterápia alkalmazásával. Vizsgálatom célja, hogy összehasonlítsam a fizioterápiával és más gyógymódokkal kezelt állatok állapotváltozását, felépülésének menetét és a terápiás módok eredményességét. **Adatok és Módszerek:** Elemszám 60 egyed (N=60). Vizsgálat helye: Budapest, SZIE-AOTK. Adatgyűjtés ideje: 2013. június-2014. január. Adatgyűjtési módszer: saját készítésű kérdőív. Beválasztási kritérium volt a elülső keresztzalag sérülés, csípődysplasia, porckorongsérv, osteoarthritis, traumás törések és 12 évnél fiatalabb kutyák. Kizárási kritérium az elhalálozás és nem együttműködő kutyatartók. Statisztikai módszerek: leíró statisztika, T-próba, χ^2 -próba. Használt szoftver: IBM SPSS Statistics 20.0. **Eredmények:** ioA résztvevők 53,3%-a hím, 46,7%-a nőstény. A fizioterápiában részesülő állatok sántítási fokának átlaga 1-4-ig terjedő nominális skálán (ahol 1: alig sántít; 4: kihagyja az adott végtag terhelését) szignifikánsan ($p<0,001$) jobb volt kezelést követően (1,42 pont), mint azt megelőzően (2,50 pont). A fizioterápiával kezelt állatok állapot javulásának átlaga 1-5-ig terjedő nominális skálán magasabb (4,13 pont) lett, mint az egyéb terápiás módokkal kezelték átlaga (2,95 pont), a mérés során szintén szignifikáns eltérés ($p<0,001$) mutatkozott. **Következtetések:** A fizioterápia hatékonynak mutatkozott a kisállatok betegségeinek gyógyításában. A kezelések hatására az állatok állapota javult, sántításuk csökkent vagy megszűnt és fájdalmaik enyhültek/megszűntek.

Kulcsszavak: állatfizioterápia, sántítás, porckorongsérv, elülső keresztzalag szakadás

Hock Márta¹, Dr. Biksi Otília²

¹PTE-ETK, Pécs

²SZIE-ÁOTK Budapest, Magyar Kisállat Fizioterápiás Társaság

Fodor Ildikó¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Egészségügyi gondozás és prevenció – Védőnő szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A ROTAVÍRUS-FERTŐZÉS ELLENI VÉDŐOLTÁS MEGÍTÉLÉSE AZ EGY- ÉS TÖBBGYERMEKES SZÜLŐK KÖRÉBEN

Célkítűzés: Gyakorlati tapasztalatok alapján elmondható, hogy a gyermekorvosok, házi orvosok és védőnők körében jelentősen megoszlik a vélemény a Rota- elleni védőoltásról. Vizsgálatom célja feltárni, hogy milyen demográfiai és szociális tényezők határozzák meg szülői döntéseket az ajánlott védőoltásokkal, legfőképpen a rotavírus-fertőzés elleni védőoltással szemben. **Adatok és Módszerek:** A keresztmetszeti, kvantitatív, retrospektív vizsgálat 2013.03.10.–2013. 11.20. között Pápán, Vaszarón, Ugodon és Nemesvámoson történt. A célcsoportom egygyermekes és többgyermekes szülők. Beválasztási kritérium: 18 évnél idősebb szülők, akiknek 4 hétnél idősebb, de 24 hétnél fiatalabb csecsemőjük van. Mintaválasztás menete: nem véletlenszerű kényelmi mintavétel. Az esetcsoportom száma 80 fő. Az adatgyűjtés saját szerkesztésű kérdőív segítségével valósult meg, melynek kérdéskörei: szocio-demográfiai adatok, a rotavírus-fertőzésről és a rotavírus-fertőzés elleni védőoltásról való ismeretek, a szülők és védőnő kapcsolat. A leíró statisztika mellet két változó összefüggésének megállapítására khi-négyzet próbát számoltam ($p < 0,05$). **Eredmények:** A szülők oltással kapcsolatos döntéseiket az anyagi helyzet jelentősen befolyásolja ($p < 0,05$). Az oltás beadását a szülők lakóhelye, iskolai végzettsége, a családban élő gyermekek száma és a védőnővel való kapcsolat nem befolyásolja ($p > 0,05$). **Következtetések:** Eredményeim alapján megállapítható, hogy a szülők körében a legnagyobb befolyással a rotavírus-fertőzés elleni védőoltás beadására az anyagi helyzet van. Egyéb tényezők kis mértékben befolyásolja a döntést. Nagyobb szerepet kell a védőnői munkában tulajdonítani, nemcsak a rotavírus-fertőzés elleni védőoltás, hanem az ajánlott védőoltások megtételében. Hangsúlyozni kell a szülőknek, hogy az orvos mellett a védőnő is megbízható forrása a védőoltásokkal és ajánlott védőoltásokkal kapcsolatos információknak.

Kulcsszavak: rotavírus-fertőzés, védőoltás, szülő-védőnő kapcsolat

Karácsony Ilona¹, Dr. Andits Mónika²

¹PTE ETK Szombathelyi Képzési Központ

²magánrendelő

Fülöp Lili¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Dietetikus szakirány III évfolyam nappali munkarend

14-18 ÉV KÖZÖTTI BALETT TÁNCOS NÖVENDEKEK ÉS RITMIKUS GIMNASZTIKA VERSENYZŐK TÁPLÁLTSÁGI ÁLLAPOTÁNAK FELMÉRÉSE

Célkutatás: Az esztétikai sportok különleges életformát kívánnak meg a versenyzők részéről, amely számos hiánybetegség és táplálkozási zavar előidézője lehet. Célom a testkép felmérése, a testösszetétel és tápláltsági állapot vizsgálata, illetve a táplálkozási zavarok kockázatának vizsgálata a 14-18 év közötti korosztályban. **Adatok és Módszerek:** Kutatásomat a Pécsi Művészeti Szakközépiskolában, a Győri Tánc- és Képzőművészeti Szakközépiskolában és a Pécsi Ritmikus Gimnasztika Sportegyesületben végeztem. A testösszetétel mérésekhez klinikailag validált testösszetétel mérőt, az Omron BF511-et használtam, valamint önállóan összeállított kérdőívet használtam, amelyben a sportolók általános és szociodemográfiai adatait, valamint önértékelésüket és testképüket vizsgáltam. Standard kérdőívként az Evési Attitűdök Tesztjét és a Bulimia Kognitív Skálát használtam. Méréseimet és kérdőívem eredményeit MS Excel programmal rögzítettem, két mintás t-próbát alkalmazva, ahol $p < 0,05$. **Eredmények:** Az 50 résztvevő BMI és testsírszázaléka ($19,17 \pm 5,8$) szignifikánsan kevesebb ($p < 0,05$) volt, mint a normál érték ($24,86 \pm 2,8$). Az EAT-26 teszt alapján a megkérdezett 50 főből 13 fő lépte át a patológiás attitűd küszöbét és rendelkezik magas kockázattal az evészavarok terén, míg a Bulimia Kognitív Disztorziós Skála eredményeképp 23 fő tartozik a kognitív disztorziókkal rendelkezők csoportjába. A megkérdezettek fele fogyókúrázott már életében és csak 19 fő elégedett a testtömegével. **Következtetések:** Eredményeim arra engednek következtetni, hogy a fent említett sportágak elősegíthetik a táplálkozási zavarok kialakulását. Ezekhez a sportágakhoz szinte kötelező egy adott testtömeg megtartása a versenyzőknek, akikre a fizikai terhelés súlya mellett, az edzők pszichikai követelése is ráhatással vannak. Eredményeim jelenleg előzetesek, mert vizsgálatom még folyamatban van.

Kulcsszavak: étkezési zavarok, balett, ritmikus gimnasztika, tápláltsági állapot

Dr. Ungár Tamás Lászlóné Polyák Éva¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet

Gábor Lilla¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Dietetikus szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

KÜLÖNBÖZŐ KONYHATECHNOLÓGIÁK HATÁSA AZ ÉTKEZÉSI OLAJOK POLICIKLIKUS AROMÁS SZÉNHYDROGÉN TARTALMÁRA

Célkitűzés: A vizsgálat célja policiklikus aromás szénhidrogének kimutatása volt ételkészítési technológiákhoz használatos növényi olajokból. Emellett a vizsgálat elemei közé választott négy növényi olaj (napraforgó-, kókusz-, olíva- és kukoricacsíraolaj) közül a leginkább ajánlható meghatározása hevítéssel járó konyhatechnológiához való alkalmazás szempontjából a szakirodalmak és a mért eredmények összehasonlításával **Adatok és Módszerek:** A kutatásban mintaként vizsgált négy növényi zsiradékot kényelmi mintaválasztással, kereskedelmi forgalomból szereztük be. Az olajokat hevítésnek vetettük alá. Minta-előkészítés után a policiklikus aromás szénhidrogén tartalmukat gázkromatográfia-tömegspektrometriával mértük. **Eredmények:** A vizsgálat kapott eredményeit tekintve meghatározható a legideálisabban hevítésre alkalmazható a PAH vegyületek tekintetében a négy növényi olaj közül. A többszörösen hevített minták eredményeiből kiderült, hogy a legtöbb kimutatható policiklikus aromás szénhidrogént a napraforgó olaj tartalmazta, tehát ez a legkevésbé ajánlott. A második legtöbb PAH-t kimutatható mennyiségben tartalmazó zsiradék az olíva olaj volt. Ezt követte a többszörösen hevített kókusz olaj minta, végül a legkevésbé detektálható policiklikus aromás szénhidrogént a kukoricacsíra olaj tartalmazott. **Következtetések:** Ezek alapján elmondható, hogy a hevítéssel járó konyhatechnológiákhoz a jelen kutatás eredményeit felhasználva a kukoricacsíraolaj a legideálisabban alkalmazható a karcinogén potenciállal rendelkező policiklikus aromás szénhidrogének szempontjából a négy mintaként szolgáló növényi zsiradék közül. A kutatás során minőségi meghatározás történt, pontos eredmények és következtetések érdekében további vizsgálatok szükségesek mennyiségi meghatározással.

Kulcsszavak: policiklikus aromás szénhidrogének, növényi olaj, gázkromatográfia

Armbruszt Simon¹

¹PTE-ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai és Komplementer Medicina Tanszék

Gede Noémi¹

¹Pécsi Képzési Hely Népegészségügyi – Epidemiológia szakirány II. évfolyam levelező munkarend

A VASTAGBÉL DAGANATTAL ÉS SZŰRÉSEL KAPCSOLATOS ISMERETEK, ATTITŰDÖK PÉCSI HÁZIORVOSI KÖRZETEK PÁCIENSEI KÖRÉBEN

Célkítűzés: A vastagbél – és végbéldaganat a fejlett országokban a második leggyakoribb, mindkét nemet érintő daganatos halálok. A megbetegedések többsége már előrehaladott állapotban kerül felismerésre. A vizsgálat célja, feltárni a vizsgált populáció attitűdjeit, ismereteit a vastagbél daganattal és annak szűrésével kapcsolatban. **Adatok és Módszerek:** Keresztmetszeti vizsgálatot végeztünk két pécsi háziorvosi körzet 40-70 éves pácienseinek nem véletlenszerűen kiválasztott mintáján. Kizárási kritérium, diagnosztizált daganatos betegség miatti kezelés, gondozás. A saját szerkesztésű kérdőív a szodiodemográfiai adatok mellett a szűrésen való részvételi szándékra, attitűdre és ismeretekre fókuszált. A leíró statisztikai elemzést, lineáris regressziót, egy változós logisztikus regressziót, két mintás független T-próbát, ANOVA, faktoranalízist végeztünk SPSS programmal. **Eredmények:** A magasabb iskolai végzettségűek, az egészségügyi dolgozók és az orvoshoz gyakrabban fordulók, valamint az elmúlt 1 évben több egyéb szűrővizsgálatokon résztvevők, magasabb ismereti szinttel rendelkeznek, nagyobb a hajlandóságuk a vastagbéldaganat szűrésen való részvételre ($p < 0,01$). A szűrővizsgálatoktól való távolmaradás legfőbb oka a tünetmentesség, mely nagyban hozzájárul a negatív attitűd kialakulásához. **Következtetések:** A megkérdozettek ismerethiánya és negatív hozzáállása a szűrésekkel szemben szükségessé teszi, az ismeretek átfogó, elsősorban egészségügyi dolgozók általi bővítését, amiben a háziorvosoknak fontos szerepük lenne, mint a páciensekkel először találkozó egészségügyi „örsem” melynek következményeképpen pozitívabb attitűd alakulhatna ki vastagbél-szűrésre vonatkozóan. Az ismeretbővítés további eszközeként az elektronikus médiát, újságokat, tájékoztatókat is célszerű lenne bevonni.

Kulcsszavak: vastagbél daganat, vastagbél daganat szűrés

Kívés Zsuzsanna¹, Dr. Berényi Károly²

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Egészségfejlesztési és Népegészségtani Tanszék

²Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Orvosi Népegészségtani Intézet

Gelencsér Kinga¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Egészségügyi gondozás és prevenció – Védőnő szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A VÉDŐNŐ SZEREPE AZ AUTISTA GYERMEKEK CSALÁDGONDOZÁSÁBAN

Célkítűzés: Növekvő tendenciát mutat az autizmus gyakoriságának aránya. Kutatásom célja feltárni az autista gyermeket nevelő szülők szubjektív véleményeit, érzéseit, és a szülők-védőnő kapcsolatának minőségét. **Adatok és Módszerek:** A kutatás prospektív, kvalitatív. A célcsoport családban élő, 0-18 év közötti, autista gyermekek szülei(N=17). Véletlenszerű célzott mintavételi eljárást alkalmaztam. A vizsgálatot Vas megyében végeztem, 2014. január és március között. Az adatgyűjtés módszere nem strukturált interjú. Az eredményeimet Microsoft Excel segítségével dolgoztam fel, 95%-os gyakorisági megbízhatósági tartomány mellett értékeltem. **Eredmények:** A szülők azt érzik, hogy nem kapnak elegendő információt a szakemberektől, ezért a különböző médiumok (internet, könyv) segítségével tájékozódnak (MT= 0,03-0,96). A szülők véleménye szerint lassú a diagnosztikus folyamat, és addig nem kap fejlesztést a gyermek. Az autista gyermekek testvéreire is hatással vannak, a gyermekeik elfogadóbbak, nyitottabbak, segítőkészebbek (MT=0,05-1,05). A szülőknek sok gondozási és egyéb teendőt kell ellátniuk, mégis akiknek van lehetőségük kikapcsolódásra, közülük 82%-ban el tudnak vonatkoztatni a gyermekük gondolatától (MT=0,04-1,04). A 17 szülőből 12-en teljesen örömmel lelik autista gyermekükben, viszont sajnos 5 esetben negatív töltetű választ kaptam (MT= 0,07- 0,92). **Következtetések:** Egy autista gyermek életének része lenni komplex dolog. Az életükre nagy befolyással van a családon kívül az egészségügyi ellátórendszer is. A szülők azt érzik, hogy nem kapnak elegendő információt a szakemberektől, ezért az internet és könyv segítségével tájékozódnak. Hasonló eredményre jutottam, mint Rhoades et al 2007-ben végzett kutatásában. A szülők elmondása alapján a védőnők részéről csupán mentális támogatás valósul meg. Hosszú távú cél, hogy a szakemberek tudjanak az ellátórendszerben tájékozódni, bizonyos esetekben hova, kihez lehet rányitani a szülőket.

Kulcsszavak: autizmus, védőnő, szülő-védőnő kapcsolat

Karácsony Ilona¹

¹PTE ETK Szombathelyi Képzési Központ

Giczinger Dóra¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Egészségügyi gondozás és prevenció – Védőnő szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

LEHETŐSÉGEK AZ EMLŐRÁK MEGELŐZÉSÉBEN

Célkütüzés: Magyarországon az emlőrák az egyik leggyakoribb malignus tumor, 2011-ben mintegy 2138 halálesetet, és 7000 új esetet okozva. A magyar nők emlőszűrésén való megjelenése elmarad az elvártól. A nők többsége az önvizsgálatot elhanyagolja, helytelenül alkalmazza. Vizsgálatom célja felmérni, hogy a magyar nők milyen arányban jelennek meg emlőszűrésen, ismerik-e az önvizsgálat menetét, és ha igen milyen gyakran végzik. **Adatok és Módszerek:** A keresztmetszeti, kvantitatív vizsgálat 2013. 01.03-06. 03. között Sárváron és környékén történt. Nem véletlenszerű, kényelmi mintavétel során a mintában a 45 év feletti nők kerültek (N=100). Az adatokat saját szerkesztésű kérdőívvel gyűjtöttem. Statisztikai módszer: átlag, szórás, gyakoriság, χ^2 -próba Microsoft Excel program segítségével ($p < 0,05$). **Eredmények:** Szignifikáns különbség van a szűrővizsgálaton való megjelenés és a szűrőközponttól való távolság között ($p < 0,05$). Az iskolai végzettség a szűrésen való megjelenés ($p = 0,09$) és az önvizsgálat alkalmazása ($p = 0,08$) között nincs szignifikáns különbség. A családban emlőrákot diagnosztizált nők 80%-a rendszeresen jár szűrésre, 20%-uk csak panasz esetén megy el ($p = 0,04$). A magasabb jövedelemmel rendelkező nők nagyobb arányban jelennek meg szűrésen ($p = 0,01$). A nők kevésbé vesznek részt a mellrák megelőzésére irányuló programokban, az információhiány miatt ($p < 0,001$). **Következtetések:** Eredményeim szerint a diplomások kevésbé jelennek meg szűrésen ellentétben a középiskolával rendelkezőkkel. Egy amerikai kutatás szerint a vagyonos emberek elhanyagolják a szűrésen való megjelenést, vizsgálatomban ennek ellentétje jelent meg. A lakóhelyi szegregáció hatással van a mammográfia kihasználására, mely kutatásomban is bebizonyosodott (Mobley L 2009). A családi anamnézissel érintett nők nagyobb arányban végzik az önszűrést (Müller et al 2012). Hangsúlyt kell fektetni az oktató programok szervezésére, kiemelt téma a mell önvizsgálatának helyes alkalmazása és módszere.

Kulcsszavak: emlőrák, mammográfia, önvizsgálat

Karácsony Ilona¹, Pakai Annamária²

¹PTE ETK Szombathelyi Képzési Központ

²PTE ETK

Gulyás Lívia Rita¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Ápolás és betegellátás – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A FELNŐTT LÁTÁSSÉRÜLTEK EGYENSÚLYFEJLESZTÉSE

Célkítűzés: Látássérültek egyensúlyfejlesztése szenzomotoros tréning alkalmazásával, tartásjavítás, járásképp fejlesztés. **Adatok és Módszerek:** 10 látássérült páciens (63,5±6,1év) vizsgáltam a Zalaegerszegi Kistérségi Látásfogyatékosok Egyesületének tagjai közül. Helyszín és idő: Zalaegerszeg, 2013. október – 2014. február. Beválasztási kritériumok: látásfogyatékoság, 55-80 év. Kezelés: heti 2x80 perc szenzomotoros tréning. Módszer: saját szerkesztésű vizsgálati lap (kiemelve: testtartás, Timed Up and Go test, járásvizsgálat, Matthias-, Romberg-teszt), stabilometriás vizsgálat (Milletrix-szoftver). Statisztika: Microsoft Excel és SPSS 20, statisztikai alapmutatók, párosított t-próba számítása. **Eredmények:** Szignifikánsan javultak az alábbiak: lépéshossz(p=0,002), lépésciklus hossza(p=0,019), lépésszélesség(p<0,001), fej-fal távolság(p=0,001), tartást ellenőrző gyakorlatok(p<0,001), Time up and go(p<0,001). A statikus vizsgálat eredményei: ellipszis felület nyitott szemmel 14,4%-al, csukottal 32,3%-al csökkent, de nem szignifikánsan (p=0,452). Excentricitás nyitott szemmel 14,37%-al, csukottal 16,9%-al csökkent, de nem szignifikánsan(p=0,339 vs. p=0,345). Szignifikánsan javult a tengelydőlés(p=0,022), a Romberg-index(p=0,034), az antero-posterior és medio-lateral sebesség (p<0,001 vs. p=0,001). **Következtetések:** A szenzomotoros tréning kiemelten fontos a látássérültek statikus és dinamikus egyensúlyának fejlesztésében, ennek révén az esésmegelőzésben is. Harmonikusabb mozgásképp alakul ki, a belső érzékelés, testtudat és szinkinézis tökéletesedik. A látássérültek személyes véleménye és az objektív eredmények is alátámasztják a tréning fontosságát.

Kulcsszavak: látássérült, egyensúly, szenzomotoros tréning

Császárné Gombos Gabriella¹

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Zalaegerszegi Képzési Központ

Gyócsi Gábor¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK VIZSGÁLATA A KISGYERMEKES SZÜLŐK KÖRÉBEN

Célkütyés: Míg a kisgyermekes szülők elsősegélynyújtási ismereteit, készségeit feltáró kutatások hiányoznak, addig több kutatás a gyermekekkel előforduló balesetekre hívja fel a figyelmet. Kutatásom célja, hogy megismerjen a kisgyermekes szülők elsősegélynyújtási ismereteit és a gyermekek körében előforduló balesetek típusait, helyszíneit, gyakoriságukat. Másik célom pedig felmérni a szülők elsősegélynyújtási készségeit egy oktatási kísérlet keretein belül. **Adatok és Módszerek:** Célcsoportom az 1-6 éves gyermeket nevelő szülők voltak. A kutatásom kérdőíves részében összesen 160 szülő vett részt (N=160). Közülük 30 fő (n=30) pedig egy általam tartott oktatási kísérlet részese is volt. A kérdőívhez saját szerkesztésű kérdőívet használtam. Az adatgyűjtés ideje 2012.12.01. és 2013.09.31. között volt, helyszínei a szigetvári óvodák és gyermek háziorvosi rendelők voltak. Statisztikai módszerek: leíró statisztika, χ^2 -próba, egy/kétmintás T-próba, ANOVA. A használt szoftver: SPSS 17.0. Szignifikancia határ: $p \leq 0,05$. **Eredmények:** A szülők átlagosan 72%-os eredmény érték el az elsősegély ismeret felmérésben. A magasabb iskolai végzettségű szülők szignifikánsan ($p=0,027$) jobb eredményeket értek el, mint az alacsonyabb végzettségűek. A balesetek pedig otthon, illetve egyéb helyszíneken is nagy arányban előfordulnak és a mechanikai jellegű sérülések dominálnak. Továbbá az oktatási kísérletben részt vevő szülők (30 fő) minden oktatott témakörben szignifikánsan jobb eredményeket értek el az oktatást követően, mint azt megelőzően ($p < 0,001$). **Következtetések:** A szülők elsősegélynyújtással kapcsolatos tudásszintje megfelelőnek mondható. A gyakori gyermekbalesetek miatt azonban a szülők felkészítése nem elhanyagolható. Az oktatási kísérlet pedig bebizonyította, hogy a szülők képesek elsajátítani a különböző elsősegélynyújtási készségeket, amely a saját biztonságérzetüket növeli és a gyermekük egészségét is szolgálja.

Kulcsszavak: kisgyermek, baleset, elsősegély, szülők, oktatás

Dr. Deutsch Krisztina¹

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógia Intézet

Hajdu Julia¹

¹Pécsi Képzési Hely Egészségügyi gondozás és prevenció – Népegészségügyi ellenőr szakirány IV. évfolyam levelező munkarend

A VASTAG- ÉS VÉGBÉLDAGANATOS BETEGEK ELSŐ- FOKÚ KÖZELI HOZZÁTARTOZÓINAK ISMERETE A BETEGRŐL, ATTITÚDJE ÉS RÉSZVÉTELI HAJLANDÓSÁGA A SZŰRŐVIZSGÁLATOKON

Célkitűzés: A colorectalis daganat hazánkban a második leggyakoribb halálok mindkét nem esetében. A szűrővizsgálati célkitűzések nem teljesültek az elmúlt években. A vizsgálat célja feltárni, a colorectalis tumoros betegek első-fokú közeli hozzátartozói körében a szűrésen való részvételi hajlandóságot, ismereteiket a betegségről, annak szűrési lehetőségeiről és rizikófaktorairól **Adatok és Módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti kutatást végeztünk, célirányos nem véletlenszerű mintavételi módszerrel, CRC betegek első-fokú hozzátartozói körében (n=115). A saját szerkesztésű kérdőív kérdéscsoportjai: szociodemográfiai jellemzők, ismeretek, attitűd, szűrővizsgálaton való részvétel. A leíró statisztikai elemzés mellett, kétmintás T-próbát, χ^2 -próbát végeztünk SPSS programmal ($p < 0,05$). **Eredmények:** A megkérdezettek 11,3% vett részt colonoscopiás vizsgálaton. A családi halmozódást, az 50 év feletti életkort, mint kockázati tényezőt a többség jelezte ($p < 0,05$). Többségük az orvos javaslatára menne csak szűrésre ($p < 0,005$). Akiknek nincs elegendő információjuk szignifikánsan tartották kevésbé elfogadhatónak a colonoscopiát ($p = 0,001$). Visszatartó faktor, hogy a vizsgálatot megaláznak, kínosnak érzik, félnek a fájdalomtól vagy egészségesek, nincs szükségük szűrésre. **Következtetések:** Az ismeretek hiánya negatív irányba hat a szűrési hajlandóságra és a tényleges részvételre. A daganatos betegek és hozzátartozóik kompetens felvilágosításával, a szűrési lehetőségek, vizsgálati módszerek megismertetésével növelni lehetne a részvételi hajlandóságot és a pozitívabb hozzáállást a colorectális szűrővizsgálatokhoz.

Kulcsszavak: vastagbél-daganat, vastagbél-daganat szűrés, attitűd

Kívés Zsuzsanna¹

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

Halász Alexandra¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Egészségügyi gondozás és prevenció – Védőnő szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A HPV PREVENCIÓVAL KAPCSOLATOS ISMERETEK FELMÉRÉSE FIATAL NŐK KÖRÉBEN

Célkítűzés: A Human Papillomavírus (HPV) világszerte a leggyakoribb szexuális úton terjedő kórokozó. A vírus 99,7%-ban fellelhető a méhnyakrákos megbetegedésekben, mely a második leggyakoribb halálok a nők körében. Vizsgálatom célja felmérni, hogy a főiskolások, milyen ismeretekkel rendelkeznek a HPV elleni védőoltással kapcsolatban, milyen motivációs magatartással és attitűddel rendelkeznek a méhnyakrákszűréssel szemben. **Adatok és Módszerek:** A kvantitatív, keresztmetszeti kutatásom célcsoportja a Pécsi Tudományegyetem, Egészségtudományi Kar, Szombathelyi Képzési Központjának aktív félévvel rendelkező, nappali tagozatos szülésznő, és védőnő hallgatói. A mintaválasztás nem véletlenszerű, célirányos szakértői. Elemszám 110 fő. A vizsgálatot 2013. áprilisában kezdtem és 2013. decemberéig tartott. A saját szerkesztésű kérdőív egyes elemeit Pakai Annamária és Vajda Réka kutatásából vettem át. A statisztikai elemzéshez khi-négyzet próbát, F-próbát, t-próbát alkalmaztam, melyet SPSS v22-vel számoltam. Az eredményeket $p < 0,05$ mellett tekintettem szignifikánsnak. **Eredmények:** A kellő ismerettel rendelkező hallgatók kedvezőbb hozzáállást tanúsítanak a védőoltással ($MT=14,2-14,8$) ($MT=16,0-20,4$) ($p < 0,05$) és a szűréssel szemben ($MT= 14,2-14,8$) ($MT=21,2-22,9$) ($p=0,003$). A szűréssel szemben álló motivációk befolyásolják az oltáshoz való viszonyulást ($MT=20,1-21,5$) ($MT=16,9-19,1$) ($p < 0,05$). Vizsgálatomban a hallgatók csupán 31,8%-ának a tudásszintje megfelelő, ennek ellenére 86,4%-uk szívesen részt venne a témával kapcsolatos előadáson. **Következtetések:** Leendő védőnőként hivatásom(hoz tartozik) a nők egészségének a védelme. Úgy vélem, hogy a megfelelő tudással való felvértezés pozitívan befolyásolná a nők hozzáállását a témával kapcsolatban. Hazai és nemzetközi szakirodalmak is alátámasztják, hogy nagyobb hangsúlyt kell fektetni a prevencióra, melyet már gyermekkorban érdemes elkezdni (Marek et al 2011, Párducz né et al 2012)

Kulcsszavak: HPV, méhnyakrák, méhnyakrákszűrés, védőoltás

Dr. Pakai Annamária¹, Vajda Réka²

¹Pécsi Tudományegyetem, Egészségtudományi Kar

²Pécsi Tudományegyetem, Egészségtudományi Kar

Herczeg Enikő¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány II. évfolyam levelező munkarend

MÉLY AGYI STIMULÁCIÓN ÁTESETT PARKINSON KÓROS BETEGEK KÖVETÉSE

Céltűzés: Kutatásom során azon idiopatiás Parkinson kórban szenvedő betegeket figyeltem meg, akiknél kétoldali subthalamicus mély agyi stimulációt hajtottak végre. A műtétet megelőző időszak és a műtétet követő nyolcadik hónap szomatikus és pszichés tüneteit vizsgáltam, valamint a betegek gyógyszereszedésének gyakoriságát tekintettel az antidepresszánsok és parkinson betegség kezelésében használt gyógyszerekre. **Adatok és Módszerek:** A kutatásban 40 fő vett részt. A beválasztási kritérium a sikeres, szövődégmentes műtéten való átésés volt /STN DBS/. A kutatás során a validált PDQ-39, valamint az önellátási képességet felmérő Barthel indexet alkalmaztam. Elemeztem a kórlapot, a lázlapot, a zárójelentést, melyek a parkinson ellenes gyógyszerek és az esetleges antidepresszánsok napi mennyiségi és minőségi változásairól adtak felvilágosítást. Az ápolási dokumentációkat is vizsgáltam. SPSS szoftver segítségével dolgoztam fel az adatokat, párosított t-próbát, valamint Wilcoxon próbát használtam. **Eredmények:** A nyert adatokból kiderült, hogy a kétoldali mély agyi stimuláción átesett Parkinson kóros betegeknél műtétet követően a gyógyszer típus csökkenthető volt. Az életminőség önellátási dimenzióit tekintve szignifikáns javulás bizonyítható $p=0.000$. Az önellátási képesség felmérésekor szignifikáns javulás volt mutatható a műtét előtti és a műtétet követő időszak összehasonlításában $p=0.000$. Kivételt képzett az étkezés $p=0.250$, lépcsőn való közlekedés $p=0.083$, székkeltartás, ürítés $p=0.324$, vizelettartás $p=0.160$. A PDQ- skálán a depresszió pontszám szignifikáns növekedést mutatott $p=0.058$. Mind a gyógyszereszedés mennyisége $p=0.002$, mind az, hogy hány fajta gyógyszert szed $p=0.000$ a beteg, szignifikánsan csökkent a beavatkozás után. **Következtetések:** A vizsgálat alapján elmondhatjuk, hogy a Parkinson-kóros betegeknél a mély agyi stimuláció jó hatással van az életminőségre és a gyógyszeres terápia bizonyos összetevőire.

Kulcsszavak: agyi stimuláció, Parkinson-kór, gyógyszer, életminőség

Fullér Noémi¹, Dr. Bokor Magdolna²

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet

²Fővárosi Önkormányzat Nyíró Gyula Kórház, Neurológiai osztály

Hetesi Csilla¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány IV. évfolyam levelező munkarend

ÉLETMINŐSÉG ÉS KÖLTSÉGEK EGYES NŐGYÓGYÁSZATI KÓRKÉPEK GYÓGYKEZELÉSÉBEN

Célkítűzés: A kutatásom célja megvizsgálni a harkányi kórházba felvételt nyert, komplex balneoterápiában részesült nőgyógyászati betegek életminőségének és költségeinek változását. Valamint néhány lehetséges befolyásoló tényező vizsgálata. **Adatok és Módszerek:** Vizsgálatom prospektív, kvantitatív, longitudinális kutatás. A vizsgálatba 100, nőgyógyászati kórképekben szenvedő beteg került be, aki részt vett komplex balneoterápiás kezelésben, függetlenül betegségük típusától. A vizsgálathoz SF-36 standard kérdőívet alkalmaztunk, kiegészítve azokat szociodemográfiai, betegségre és költségekre vonatkozó kérdésekkel. Az adatok statisztikai elemzésére átlagot, szórást, átlag MT-t, egymintás T- próbát, χ^2 -próbát, és lineáris regressziót végeztünk. Adatainkat MS Excel 2003 program segítségével dolgoztuk fel. **Eredmények:** SF-36 kérdőív kiértékelése alapján az elvégzett statisztikai vizsgálatok mindkét életminőségi területen szignifikáns ($p < 0,001$) javulást igazoltak. A numerikus skála vizsgálata szintén szignifikáns ($p < 0,001$) javulást mutatott minden mérési ponton. Az életkor összefüggésében szignifikáns javulás jelentkezett mind a fizikai ($p = 0,018$), mind a mentális ($p < 0,001$) életminőség terén. A betegcsoportok tekintetében a fizikai egészség eredmények szignifikánsan ($p = 0,007$) javultak, míg a mentális egészség eredményei között nincs szignifikáns ($p = 0,068$) javulás balneoterápia során. A lineáris regresszió eredményei nem mutatnak szignifikáns kapcsolatot az életminőség és költségek között egyik vizsgálati ponton sem. **Következtetések:** A harkányi gyógyvízzel végzett balneoterápia önmagában is javítja az életminőséget. A betegek költségei az alkalmazott terápia hatására csökkennek. Az életminőség romlása, valamint a költségek növekedése nem mutatnak szoros összefüggést. További vizsgálatok azonban még szükségesek lehetnek.

Kulcsszavak: krónikus nőgyógyászati betegségek, balneoterápia, életminőség, költségek

Dr. Dr. Tigyiné Dr. Pusztafalvi Henriette¹, Dr. Varga Péter²

¹Egészségbiztosítási Intézet

²Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház Nonprofit Kft.

Horváth- Hegyi Krisztina¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány IV. évfolyam levelező munkarend

KÉZHIGIÉNÉS COMPLIANCE- AVAGY A HATÉKONYSÁGOT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK VIZSGÁLATA

Célkütyés: A nozokomiális fertőzések egyre nagyobb figyelmet kapnak a betegellátás során, hisz ez a betegbiztonság szerves része, és mint minőségügyi indikátor is fontos mutató. A vizsgálat célja az egészségügyi oktatási és kórházi intézményekben alkalmazott kézhigiénés elméleti és gyakorlati tudás feltérképezése, összehasonlítása. **Adatok és Módszerek:** A kutatás típusa leíró keresztmetszeti kvalitatív és kvantitatív. Nem véletlenszerű, célirányos szakértői mintaválasztás a során a célcsoportot eü-i szakdolgozók és olyan eü-i képzésben résztvevők körében végeztem, akiknél az aszepszis és antiszepszis szabályainak oktatása, a helyes kézhigiénés ismeret átadása tantervben megadott óraszámban megtörtént. Elemszám 226 fő (nappali=127, levelező=29,szakdolgozó=70). A vizsgálat saját szerkesztésű kérdőív felhasználásával történt, a kérdések a kézhigiénére vonatkozó ismeretekre vonatkoztak. A higiénés kézfertőtlenítés technikáját, hatékonyságát infralámpával mértem fel. Statisztikai módszer: χ^2 -próba, ANOVA, t-próba SPSS 20.0. program segítségével($p < 0,05$).

Eredmények: A tanulók a fertőtlenítés fogalmát 78%-a, a nosocomiális infekció fogalmát 44%-a tudta helyesen. A kéznek legnagyobb jelentőségét tulajdonította a fertőzések átvitelében mindössze 42 fő. A helyes kézhigiéne előfeltételeit a válaszadók 11% jelölte be a helyesen. Infralámpás vizsgálatall megállapítható, hogy a kézfertőtlenítést tökéletes 4 fő végezte el. Leginkább kimaradt területek:kézhát ujjpercek körmök, hüvelykujj. A szakdolgozók körében a nyitott és zárt tudástereszt között az eltérés szignifikáns ($p < 0,05$). **Következtetések:** A nosocomiális kórházi fertőzések jelentős csökkentését lehet és kell elérni, melyhez már az oktatásban részt vevőket alapos elméleti és gyakorlati képzésben kell részesíteni, melynek elsajátítását folyamatosan és szigorúan ellenőrizni szükséges (Szel et al 2013, Györi 2012).

Kulcsszavak: kézhigiéne, oktatás, nosocomiális fertőzés, kézfertőtlenítés,

Szebeni-Kovács Gyula¹, Dr. Pakai Annamária²

¹PTE ETK Pécsi Képzési Központ

²PTE ETK

Horváth Veronika¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Szociális munka IV. évfolyam nappali munkarend

RABSÁG VAGY SZABADSÁG – KÁBÍTÓSZER HASZNÁLAT SZOCIÁLIS MUNKÁS SZEMMEL

Célkitűzés: A kutatás célja volt, hogy felmérje Vas megyében iskolatípusonként a középiskolások illegális kábítószer fogyasztásának, valamint legális dizájner drog fogyasztásának gyakoriságát. További célkitűzés volt a diákoknak a természetes támaszokkal – családtagok, barátok – való kapcsolatának elemzése, a kábítószer fogyasztás következményeiről kialakult attitűdök vizsgálata, kiemelten a megkérdezett diákoknak a büntetőjogi következmények miatt fennálló aggályaira. **Adatok és Módszerek:** A kutatás típusa keresztmetszeti, kvantitatív. Kérdőíves felméréssel 131 fő 10. és 11. évfolyamra járó középiskolás diák került lekérdezésre, Vas megye négy középiskolájában. Leíró statisztikai módszerrel abszolút, és relatív gyakoriságot vizsgáltam, az összefüggéseket Chi2-próbával ellenőriztem. Beválasztási kritériumként a 16 év feletti, de 18 év alatti életkort határoztam meg. **Eredmények:** A kutatás eredményei alapján nincs összefüggés a kábítószer fogyasztás, és az ehhez kapcsolódó negatív attitűdök között. A kábítószer fogyasztó, és nem fogyasztó diákok közel azonos arányban számítanak a barátok és a család támogatására problémás helyzetekben. A hagyományos kábítószeres jellemzőbbek a szerfogyasztás során, azonban a dizájner drogok is fokozottan teret hódítanak. Nincs szignifikáns különbség az egyes iskolatípusok diákjainak szerfogyasztási szokásai között. A megkérdezettek tisztában vannak a cselekmény illegálisával, amely nem befolyásolja őket a szerfogyasztásban, így esetükben a „tiltott gyümölcs a legédesebb” elv nem érvényesül. **Következtetések:** A kábítószer fogyasztás Vas megyében is egyre inkább elterjedt a középiskolás diákok körében, viszonylag korai életkorban jelentkeznek. A gimnáziumban, valamint szakközépiskolában tanuló diákok körében is meglehetősen nagy arányban fordul elő. A dizájner drogokkal kapcsolatos ismereteik hiányosnak bizonyultak.

Kulcsszavak: kábítószer, drog, dizájner drog, függőség, természetes támasz

Tóth Balázs¹

¹PTE-ETK Szombathelyi Képzési Központ

Horváthné Tóth Livia¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Csecsemő- és kisgyermeknevelő III évfolyam levelező munkarend

NEUROMUSZKULÁRIS BALANCE TRÉNING HATÁSA A POSZTURÁLIS KONTROLLRA FUTBALLISTÁKNÁL

Célkítűzés: Kutatásom a zenei neveléssel és a zenei nevelés jelentőségével foglalkozik. Mindezt egy olyan országban tettem, ahol Kodály Zoltán pedagógiai munkássága alapvető irányt mutat a kisgyermeknevelők, óvodapedagógusok és pedagógusok számára. A kodályi filozófia alapjainak a mai napig is időszerűek. Szűkebb értelemben választ kerestem arra, hogy hová tűnik a gyermekek kezdeti lelkesedése a zene, az éneklés és a ritmikus mozgás iránt. **Adatok és Módszerek:** A kutatásomban résztvevő szakemberek kiválasztásakor fő szempontom a zenei nevelés melletti elkötelezettség volt. A nevelők és pedagógusok kiválasztása szakértői kiválasztással történt. A kutatási lehetőségek közül az interjúkészítés módszerét alkalmaztam, melynek segítségével fel tudtam térképezni a megkérdezettek véleményét a zenei nevelés témaköréből. 15 fő szakembert kérdeztem meg a kutatásom során. **Eredmények:** Szakdolgozatom az éneklési kedv változását és az énekes mozgásos játékokat vizsgálta a nevelők és pedagógusok szemszögéből. Az eredményekből jól látható, hogy a bölcsődés és óvodás gyermekek szívesen énekelnek, de iskoláskorra ez kedv csökken. A megkérdezett szakemberek a tantárgy értékelésében látják a legnagyobb problémát, de az éneklés fontosságát, a személyiségre gyakorolt hatását mindenki kiemelte az interjúk során. **Következtetések:** Az általam kapott eredményekből jól látható, hogy az éneklés fontos a gyermek számára. A megfelelő utat kell megtalálni, mely a gyermekhez vezet.

Kulcsszavak: Zenei nevelés, Kodály módszer, ének, ritmikus játékok

Horváthné Sényi Kata¹, Tóth Balázs²

¹Egyesítetett Bölcsődei Intézmény Szombathely

²Pécsi Tudományegyetem Szombathelyi Képzési Központ

Hujber Noémi¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A KIVONULÁS PSZICHOSZOMATIKUS HATÁSAI A FÖLDI MENTÉST VÉGZŐ SZEMÉLYZETRE

Célkítűzés: A vizsgálat célja, bemutatni a mentődolgozók szervezetének a mentőmunka során átélt stresszre adott reakcióit, pulzus és vérnyomásváltozásuk mérésével. **Adatok és Módszerek:** Hosszszetszeti vizsgálatomat az Országos Mentőszolgálat Nyugat-Dunántúli Régiójának celdömölki, répcelaki és sárvári mentőállomásain végeztem, 48 fő részvételével. Az adatrögzítésre kérdőíves felméréssel és ABPM-monitoros vizsgálattal került sor. Az adatok feldolgozása SPSS 20.0 statisztikai program segítségével történt, az összefüggések vizsgálatára Khi-négyzet próbát és T-próbát alkalmaztam. **Eredmények:** A mentőállomáson töltött szolgálati idő alatt regisztrált értékek szignifikánsan alacsonyabbak, mint kivonulások idején (RRsys:p<0,000;RRdya:p<0,000;P:p<0,000). Az éjszakai szolgálati időben mért adatok emelkedése jelentősen meghaladja a nappal mért változásokat (RRsys:p<0,000;RRdya:p<0,000;P:p=0,030). A mentés különböző szakaszai, az ellátott kórképek jellege és az Országos Mentőszolgálatnál eltöltött idő szignifikáns kapcsolatot mutat a vérnyomás és pulzusszám változásaival (minden esetben: RRsys:p<0,000;RRdya:p<0,000;P:p<0,000). A kivonulás és a betegellátás szakában markánsabb emelkedés volt a többi szakaszhoz képest. A belgyógyászati, traumatológiai esetek és reanimáció ellátásakor szintén jelentősen magasabb paramétereket rögzítettünk. A beosztás és a vitális paraméterek változása közt is szignifikáns összefüggés mutatkozott (RRsys:p=0,010;RRdya:p=0,001;P:p<0,000) a mentőgépkocsi-vezetők ugyanis jelentősen magasabb értékekkel rendelkeztek a többi csoportnál. **Következtetések:** A mentődolgozók munkájuk során fokozott stressznek vannak kitéve. Fontos lenne számukra stresszoldó technikák elsajátításának, mentálhigiénés szakember segítségének elérhetővé tétele a mentőmunka során átélt események feldolgozásának könnyítése érdekében.

Kulcsszavak: a mentés hatásai, pszichoszomatikus, mentőszemélyzet, vérnyomás, pulzus

Köcse Tamás¹

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar

Ivánkovits László¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány II. évfolyam levelező munkarend

PSZICHÉS ÁLLAPOT ÉS KIÉGÉS A MENTŐK KÖRÉBEN

Célkítűzés: A kutatás célja az Országos Mentőszolgálat állományában dolgozók pszichés állapotának vizsgálata volt a kiégés vonatkozásában és cél volt azon tényezők azonosítása, amelyek kedvezőtlenül hatnak a mentőszolgálatnál dolgozók pszichés állapotára. **Adatok és Módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti kutatás keretein belül 1979 fő került bevonásra. A kiégetség szintje a Pines-Aronson féle Kiégés Önértékelési Skála alkalmazásával került felmérésre. Az adatok feldolgozása az SPSS 17.0 statisztikai szoftver segítségével történt khi négyzet próba, ANOVA és korrelációelemzés alkalmazásával. A szignifikancia határ $p < 0,05$ volt. **Eredmények:** A mentők majdnem 40%-a küzd a munkájával járó stresszel, azonban az állandó készenléti helyzet nem hagy időt az átélt események értékelésére, megbeszélésére. Szignifikáns összefüggés mutatkozott a kiégési szint, az Országos Mentőszolgálatnál eltöltött idő, és a munkahelyi körülményekkel, légkörrrel való elégedettség között ($p < 0,01$). **Következtetések:** A mentődolgozók kifejezetten veszélyeztetettek a kiégés kialakulásának vonatkozásában. A megelőzést a vizsgálattal egy időben az Európai Unió támogatásával létrejött Burn out mobil team kezdte meg, ezen kutatás eredményeit felhasználva fejleszti a mentődolgozók rekreációs lehetőségeit. Emellett kiépítésre került egy intervenciós krízis központ is.

Kulcsszavak: mentődolgozók, kiégés, prevenció, munkahelyi légkör

Dr. Helembai Kornélia¹, Dr. Betlehem József²

¹SZTE-ETSZK Ápolási Tanszék

²PTE-ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet

Jozsef Eszter Johanna¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

ZENÉSZEK MOZGÁSSZERVI PANASZAINAK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA

Célkitűzés: A kutatás célja, hogy felmérjük a zenéléshez kapcsolódó mozgásszervi panaszokat, amelyhez egy nem standardizált kérdőívet használtunk. A testtartáshoz szükséges izmok erejét és nyújthatóságát a Kempf teszttel, míg a mozgásszervi pathológiákat, speciális ortopédiai tesztekkel mértük. **Adatok és Módszerek:** Nem valószínűségi mintavétellel, kényelmi mintaválasztást alkalmazva többszöri keresztmetszeti leíró kutatás végeztünk, a Pécsi Művészeti Gimnáziummal (PMG) és a Pannon Filharmonikusokkal (PF) (n=118). A vizsgálatban részt vehettek olyan 13 év feletti, akik legalább hetente ötször, alkalmanként minimum 30 percet játszanak és legalább három éve zenélnek. Kizárási kritérium a felsővégtagot vagy gerincet érintő traumás sérülés, olyan megbetegedés, amely a mozgástartományt szűkíti. A felmérések 2012 szeptembere és 2014 januárja között zajlottak a gimnázium tornatermében és a Kodály Központban. Az eredményeket Khi- négyzet próbával, kis elemszám esetén Fisher-féle egzakt próbával elemeztük, LibreOffice 3.5 szoftverrel. **Eredmények:** A nők nagyobb gyakorisággal jeleztek vissza fájdalom jelenlétéről ($p=0,018$, MT 0,52-0,73). A PF esetében a fájdalom magasabb arányban jelentkezett, mint a PMG körében ($p=0,0008$ MT 0,57-0,9). A gyakorlási szokások és a fájdalom megjelenése között a PF minden esetben szignifikánsan rosszabbul teljesített. A hát, a felsővégtag és a nyak-vállöv volt a legérintettebb régió. Az objektív és a szubjektív fájdalom vizsgálatkor a könyök és a csukló fájdalom megjelenésének a gyakoriságánál volt szignifikáns eredmény ($p<0,05$). A Kempf-féle tesztben a PF a 12 feladatból, 7-nél teljesített szignifikánsan rosszabbul. Szignifikáns eredményt ($p=0,0008$ MT 0,15-0,43) kaptunk a bemelegítés alkalmazása és a fájdalom megjelenésének csökkenése között. **Következtetések:** A bemelegítésre érdemes lenne nagyobb hangsúlyt fektetni az oktatásban, így megelőzhető lenne a későbbiekben megjelenő fájdalom, mozgásszervi kórkép.

Kulcsszavak: PRMD, túlterhelés, izomdiszbalansz

Dr. Járomi Melinda¹, Varga Csabáné²

¹PTE-ETK Fizioterápiás és Táplálkozástudományi Intézet

²Pécsi Művészeti Gimnázium és Szakközépiskola

Kalános Krisztina¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány II. évfolyam levelező munkarend

AZ ARTERIA CAROTIS STENTELÉS MINDENNAPI KIHÍVÁSAI A TECHNIKAI FEJLŐDÉSEK TÜKRÉBEN

Célkítűzés: A cerebrovasculáris betegségek mortalitása mind világviszonylatban mind hazánkban is vezető megbetegedésként, halálökként szerepel. A felméréssel hangsúlyozni kívántuk a férfi nem vasculáris rizikótényezőit, és szövődmény ráta kialakulását. Vizsgálatunk fontos tényezője a szociodemográfiai determináltság részletes vizsgálata. **Adatok és Módszerek:** A kutatás során a célcsoportunkat a carotis stent implantáción átesett betegek képezték a beválasztási kritériumok 75% feletti carotis stenosis. A mintánk 98 fő, az adatgyűjtés dokumentumelemzéssel történt melynek főbb szempontjai a szociodemográfiai adatok, társbetegségek, laborparaméterek, a behelyezett arteria carotis implantációra vonatkozó adatok, diagnosztikus vizsgálatok voltak. A vizsgált 98 betegből 100%-osan történt arteria carotison végrehajtott angioplasztika. A vizsgálatban varianciaanalízissel, 2 mintás t-próbával, Ch²-próbával és Mann-Whitney teszttel állapítottuk meg, valamint 95 %-os szignifikancia szinten fogadtuk el eredményeinket ($p < 0,05$). **Eredmények:** A stent típusa, szerkezete között statisztikailag nem volt kimutatható szignifikáns különbség ($p > 0,05$). Nem tapasztaltunk statisztikailag szignifikáns különbséget a férfiak és nők ultrahangos kontroll vizsgálatánál ($p > 0,05$). Ellenben szignifikáns különbség mutatkozott a laboratóriumi vizsgálatban mért kreatinin szint értékében a férfi betegekénél ($p = 0,01$). A posztoperatív időszakban a 30 napos, 1 és 6 hónapos kontroll carotis doppler ultrahang vizsgálat alkalmával kalkulált instent restenosis mértéke nem hozható összefüggésbe a beteg lakhelyével. ($p = 0,072$; $p = 0,516$; $p = 0,338$). **Következtetések:** Arteria carotis interna szűkületeinek stent behelyezésével történő megoldása egy kis kockázatú endovaszkuláris beavatkozás az agyi vérkeringés normalizálására, egyben stroke prevenció. A klinikai és ultrahangos utókövetés 1-3-6 hónapos kontrollja prevenció az időben felismert reststenosis kialakulásnak.

Kulcsszavak: stent implantátum, stent thrombosis, nem

Dr. Várady Horváth Ágnes¹, Dr. Szentpétery László²

¹PTE-ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet

²MH-EK Invazív Radiológia, DSA labor

Kaprinai Eszter¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Ápolás és betegellátás – Szülésznő szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A VÁRANDÓSSÁG ALATT ÉS A GYERMEKÁGYAS IDŐSZAKBAN JELENTKEZŐ DEPRESSZIÓ ÉS SZORONGÁS KIALAKULÁSÁNAK FŐBB OKAI.

Célkitűzés: Vizsgálatom célja volt kideríteni, hogy a várandósság 2. és 3. trimeszterében lévő kismamák és a gyermekágyas anyák körében a prae- és postnatalis szorongásnak, depresszióknak milyen okai vannak, kialakulásának milyen befolyásoló tényezői játszanak vezető szerepet. **Adatok és Módszerek:** A kutatás leíró jellegű, keresztmetszeti vizsgálat volt. A Markusovszky Egyetemi Oktatókórházban önkényesen kiválasztott 60 várandós és 60 gyermekágyas töltötte ki a Beck depresszió kérdőív 21 kérdésből álló magyar változatát, és a saját készítésű kérdőívet 2013 áprilisa és decembere között. Kizárási kritériumként szerepelt a beteg vagy koraszülött gyermek, valamint a terhesség 1. harmada. Az adatokat a Microsoft Office Excel 2007-es verziójában dolgoztam fel. A statisztikai számításokat pedig az SPSS programmal végeztem **Eredmények:** A megkérdezettek Beck átlagpontértéke közepes, 11,04 pont volt. A várandósok esetében beigazolódott a társas támogatás és a depresszió összefüggése ($p=0,014$), az a feltételezésem is ($p=0,006$), hogy a várandósság alatt fellépő félelmek negatívan befolyásolják a szorongás és a depresszió kialakulását. Az, hogy tervezett gyermekáldás esetén ritkábban fordul elő szorongás és depresszió, szintén igazolódott ($p=0,017$). A gyermekágyasok körében a nehéz anyagi helyzet és a várandósság alatti, valamint a szülés utáni depresszió tünetei összefüggést mutatnak ($p=0,048$), a társas támogatás hiánya pedig növeli a prae- és postnatalis szorongás és depresszió kialakulásának kockázatát ($p=0,000$). **Következtetések:** A szülésznőknak is jelentős szerepe van a várandósság alatt és a szülés után fellépő szorongás és depresszió kialakulásának megelőzésében, kialakulásuk esetén pedig fontos, hogy felismerjük a tüneteket, az okokat, hogy megelőzhessük a súlyos postpartum pszichózist.

Kulcsszavak: várandósság, szorongás, depresszió

Dr. Doma Géza¹, Éliás Zsuzsanna²

¹Markusovszky Egyetemi Oktatókórház

²PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Klinikai Koordinációs és Neveléstudományi Tanszék

Károlyi Tímea¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

KÖRNYEZETI TÉNYEZŐK HATÁSA A COPD-S BETEGEK ÁLLAPOTÁRA

Célkítűzés: A COPD prevalenciája világszerte emelkedést mutat, melyhez nagyban hozzájárulnak a környezeti tényezők, mint például a dohányzás, a légszennyezettség vagy az évszakok. Kutatásom célja az volt, hogy a Siklói Kórház tüdőgyógyászati szakrendelésén gondozásba vett COPD-s betegek körében felmérjem a környezeti és egyéb tényezők, legfőképpen az évszakok, állapotukra gyakorolt hatását. **Adatok és Módszerek:** Vizsgálatom során dokumentum elemzést végeztem, 2013. december 1. és 2014. február 28. között. Összesen 83 fő adataival dolgoztam, a kutatásban 2012-es, illetve 2013-as eredményeket elemeztem. A számításokhoz Microsoft Excel programot használtam, és khi2-próbát, t-próbát és lineáris regressziót végeztem. Független változók a Fev1, a(z) FVC és a Tiffeneau-index voltak, független változók a BMI, illetve az évszak voltak. **Eredmények:** Számításaim során összefüggést találtam a légzésfunkciós értékek változása, illetve az évszakok között. A téli szezon mérési eredményei szignifikánsan alacsonyabbak voltak, mint a tavaszi/nyári eredmények ($p < 0,05$). A BMI és a Fev1 kapcsolatát lineáris regresszióval vizsgáltam, mely a 2013-as év tavaszi mérésekor szignifikanciát mutatott, a két változó között közepes erősségű pozitív kapcsolat áll fent. Tehát a BMI értéke valóban kihat a páciens Fev1 értékeire. A Tiffeneau-index, mely a légúti szűkület mértékének meghatározására szolgál, szintén összefüggést mutatott az évszakokkal. Ebben az esetben is az őszi/téli időszakban mért értékek voltak alacsonyabbak a nyárral szemben ($p < 0,05$). **Következtetések:** A COPD-s betegek állapotát, légzési paramétereit befolyásolják az olyan környezeti tényezők, mint a légszennyezés, időjárási viszonyok, és emellett az évszakok, BMI.

Kulcsszavak: COPD, légzésfunkció, évszakok, légszennyezés

Szunomár Szilvia¹

¹PTE-ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet

Kerdi Fanni¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A VÍZITORNA LEHETSÉGES SZEREPE AZ IDŐSKORI SZARKOPÉRIA PREVENCIÓJÁBAN

Célkütyüzés: Az életkor előrehaladtával a vázizom mennyisége és az izomerő is csökken. Ezt a folyamatot szarkopérianak nevezzük, melynek következménye elesés, törés, funkcióvesztés lehet. A jelenlegi gyakorlat a szarkopéria megelőzésére helyezi a hangsúlyt. A leghatékonyabb megelőzési lehetőség a rendszeres fizikai aktivitás. A vizsgálat célja a vízben végzett testmozgás lehetséges szerepének megállapítása volt a szarkopéria megelőzésében. **Adatok és Módszerek:** A vízitorna program 3 éve kezdődött, a résztvevők heti 2 alkalommal, ½ órában, erősítő jellegű mozgást végeztek. A szarkopéria diagnózisához az európai konszenzus diagnózis kritériumrendszerét használtuk (EWGSOP). A testösszetételt Bodystat Quadsan 4000 készülék, az izomerőt kézi dinamométer segítségével mértük és Timed get Up & Go-tesztet végeztünk. A részletes anamnézis felvétele mellett testtömeg, testmagasság, has-, csípő-, láb-, felkar-körfogat mérése történt. A fizikai és kognitív funkciók felmérésére Mini Mental tesztet végeztünk, valamint Barthel indexet számoltunk. Az alultápláltság kizárására Mini Nutritional tesztet töltöttünk ki. A statisztikai elemzés SPSS 11.0 Windows programmal történt. Az egyének vázizom indexe, és a szarkopéria összefüggésének értékeléséhez Mann-Whitney U tesztet használtunk. **Eredmények:** A vizsgálat során 23 vízitornázó önkéntes közül, csak 1 fő, a vizsgált betegek 4.35%-a volt szarkopéniás, fizikai teljesítőképességük (TUG, Izomerő) szignifikánsan magasabb volt ($p < 0.001$). Eredményeinkből kiemelendő, hogy az ízületi panaszokkal bíró idősök izomtömege szignifikánsan kisebb volt ($p=0.029$). **Következtetések:** Eredményeink felvetik a vízitorna időskori szarkopéria megelőzésében játszott szerepét. Az idősök körében az ízületi betegségek prevalenciája magas, mely hajlamosít szarkopéniára. A vízitorna, fájdalomcsökkentő hatása révén az ízületi panaszokkal bíró betegek esetén is segíthet megőrizni az izomerőt.

Kulcsszavak: szarkopéria, vízitorna

Dr. Soós Szilvia¹, Hock Márta²

¹PTE-ÁOK, Kóréletlani és Gerontológiai Intézet

²PTE-ETK, Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet

Kéri Zsófia¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Ápolás és betegellátás – Gyógytornász szakirány III évfolyam nappali munkarend

NEUROMUSCULARIS BALANCE TRÉNING NBI-ES KOSÁRLABDÁZÓK KÖRÉBEN

Célkítűzés: Számos nemzetközi kutatás bizonyította a prevenció célú neuromuscularis balance tréning (NMB) hatékonyságát sérülések, újasérülések megelőzésében. Cél, a ZTE NBI-es férfi kosárlabdázók neuromuscularis balance tréning hatékonyságának vizsgálata tréning előtti és utáni állapot felmérése.

Adatok és Módszerek: Prospektív kutatás, kényelmi mintavétellel. Résztvevők: 5 fő NBI-es férfi kosárlabdázó átlag életkora (21,2±1,6), a városi sportszarnokban 17 hét/1 alk. NMB tréninget végeztek. A foglalkozások fokozatosság elve szerint koordináció-egyensúly, valamint törzsstabilizáló és stretching gyakorlatokat tartalmazták. Beválasztási kritérium: 18-25 év közötti NBI-es kosárlabdázó, akút sérülés mentes, 6 hónapon belül nem vett részt NMB tréningben. Kizárási kritérium: beválasztási kritériumnak nem tesz eleget, az edzések 20%-ról hiányzik. Mérési módszerek tréning előtt és után: Erő- és nyújthatósági-, Flamingó-, Funkcionális Reach-teszt, Pedobarograph (FootChecker 4.0 program). Statisztika: átlag ±szórás, gyakoriság, T-próba, korreláció, ($p < 0,05$), SPSS.

Eredmények: Erő- és nyújthatóság előtte/utána: 5,6±3,04 vs 9,2±2,77; ($p = 0,029$). Funkcionális Reach teszt e./u.: 46,73±8,192 vs 43,26±4,83; ($p = 0,346$). Flamingó j. e./u.: 9,60±8,79 vs 5,00±4,00; ($p = 0,145$). Flamingó b. e./u.: 7,60±4,93 vs 5,00±4,35; ($p = 0,406$). Pedobarograph j. nyitott e./u.: 4,75±2,77 vs 2,99±1,43; ($p = 0,141$). Pedobarog. b. e./u.: 3,35±2,08 vs 6,59±2,32; ($p = 0,009$). Korreláció: Flamingó b. e. – pedobarog. b. e.: $r = -0,076$; ($p = 0,904$); Flamingó-pedobarog. b. u.: $r = 0,129$; ($p = 0,837$); Pedobarog. össz. felület e./u.: 56,85±19,12 vs 62,65±22,09; ($p = 0,197$).

Következtetések: Egyénenként a vizsgált paraméterekben javulás történt, de az alacsony esetszám miatt statisztikai szignifikancia nem mutatható ki. Az eredmények jelzés értékűek, a kutatást nagyobb esetszámmal és kontroll csoporttal folytatni kell.

Kulcsszavak: neuromuscularis balance tréning, kosárlabdázók, prevenció

Tóthné Steinhausz Viktória¹

¹PTE-ETK-fizioterápiás és sporttudományi intézet -fizioterápiás tanszék

Kis Katalin¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A PCOS ÉS A METABOLIKUS SZINDRÓMA KAPCSOLATA

Célkítzés: A policisztás ovarium szindróma, azaz a PCOS az egyik leggyakoribb endokrin megbetegedés a fogamzóképes nők között. Élet hosszan tartó, egészségkárosító kór, mely a későbbi életkorban komplex metabolikus problémákat okozva rendszerbetegséggé alakul. Éppen ezért volt célja jelen vizsgálatnak a szindrómával diagnosztizált betegek esetében a metabolikus tünetegyüttes előfordulásának tanulmányozása. **Adatok és Módszerek:** A tanulmányban 98, PCOS-val diagnosztizált, 18-45 év közötti nőbeteg adata lett elemezve. Az adatgyűjtés során elemezve lettek az antropometriai paraméterek, menstruációs szabálytalanságok, androgén túlsúly okozta tünetek, életmódbeli szokások, illetve a lipid- és hormon markerek laboreredményei. A statisztikai elemzés során Chi2-próba, valamint lineáris regresszió lett alkalmazva. Statisztikailag szignifikáns a $p < 0,05$ érték volt. **Eredmények:** A 98 beteg közül 45 esetben túlsúly igazolódott be. 26 esetben I. fokú hypertonia, 3 esetben II. fokú hypertonia volt diagnosztizálható. Az anyagcserezavar diagnosztizálásánál a betegek több mint 40%-nál igazolódott be a metabolikus szindróma. Az inzulinrezisztenciában is szenvedő PCOS-ás betegek esetében jóval alacsonyabb SHBG és jóval magasabb tesztoszteron szint volt mérhető ($p < 0,05$). A BMI és a lipid markerek vonatkozásában kimutatható szignifikancia volt ($p < 0,05$). A BMI a HDL értékét csökkentette, a triglicerid értékét jelentősen növelte, ezáltal dyslipidaemiát okozott. **Következtetések:** A PCOS több szervrendszert érintő, endokrin kórfolyamat. Diagnózisának szempontjából fontos, hogy a betegek a metabolikus szindróma irányába is szűrve legyenek, függetlenül a BMI-től. A kutatás eredményei, és az összefüggések feltárása rávilágítanak a gondozási protokoll fejlesztésére.

Kulcsszavak: PCOS, metabolikus szindróma

Dr. Várady Horváth Ágnes¹

¹PTE-ETK Pécs

Kiss Benjámín Ede¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Dietetikus szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A MAGYAR ÉS AMERIKAI ORTHODOX ZSIDÓK TÁPANYAGBEVITELÉNEK ÖSSZEHASONLÍTÓ ELEMZÉSE

Célkítűzés: A civilizáció évszázadai alatt a népcsoportok különböző táplálkozási szokásokat alakítottak ki. A hagyományok sok esetben a vallás által vannak szabályozva. Ilyen közösség a zsidóság is. Célom felmérni a magyar és amerikai orthodox zsidó közösségek táplálkozási szokásait, megvizsgálni mely csoport tarja szigorúbban a Tóra által előírt vallási szabályokat. Feltételezem, hogy a magyar csoport tagjai jobban betartják az egészséges életmód előírásait. További feltételezésem, hogy az amerikai csoport tagjai közül többen rendelkeznek túlsúllyal, vagy elhízással. Feltételezem, hogy a vallásos étkezési előírások betartása protektív hatással van a helytelen táplálkozásból kialakuló betegségek, valamint a stressz ellen. **Adatok és Módszerek:** Jelenlegi vizsgálatomban 56 magyar és 51 amerikai személy vesz részt, akik orthodox zsidó hitközséghez tartoznak és betöltötték a 18. életévüket. A felmérésben saját készítésű kérdőívet, gyakorisági táblázatot és a 2003-as Országos Lakossági Egészségfelmérésben alkalmazott 3 napos táplálkozási naplót használok. A kapott eredményeket leíró statisztikával, t-próbával, regresszió analízissel elemzem MS Excel 2003. programmal. **Eredmények:** Az adatok alapján a válaszadók többsége férfi volt (26 magyar, 29 amerikai). Mind a két csoportban szignifikáns különbség van az aktuális és az ideális testtömeg között ($p < 0,05$). A zsidó vallási szabályok betartását vizsgálva az adatok szerint az amerikai csoport szignifikánsan gyakrabban tartja a vallási böjtöt, mint a magyar zsidóság tagjai ($p < 0,05$). **Következtetések:** Az eredmények szerint a magyar orthodoxok egészségesebb életmódot követnek, viszont az amerikai résztvevők nagyobb odafigyeléssel ápolják ősi hagyományaikat. Vizsgálatomat jelenleg is végzem, további céljaim között szerepel az esetszám növelése és egy összehasonlító vizsgálat egy hasonló korú magyar táplálkozási szokásokat folytató csoporttal.

Kulcsszavak: kóser, amerikai, magyar, orthodox, táplálkozás

Dr. Ungár Tamás Lászlóné Polyák Éva¹

¹PTE ETK

Kocsis Éva¹

¹Pécsi Képzési Hely Egészségügyi gondozás és prevenció – Népegészségügyi ellenőr szakirány IV. évfolyam levelező munkarend

ROMA GYEREKEK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAI A TÁRSADALMI ÉS SZOCIÁLIS HELYZETÜK TÜKRÉBEN

Célkütyés: A vizsgálat célja a roma gyerekek táplálkozási szokásainak feltárása volt a jelen társadalmi-szociális helyzetük tükrében a főváros néhány kerületében. Célom volt fel-mérni, hogy a fővárosi roma fiatalok küzdenek-e súlyproblémákkal, azon belül a túlsúly vagy az alultápláltság dominál-e jellemzően. **Adatok és Módszerek:** Vizsgálatomban 110 roma fiatal vett részt, akik Budapest különböző kerületeiben laknak. Koruk 10 és 18 év között volt, a saját készítésű kérdőívet 2013 áprilisa és 2014 februárja között töltötték ki önkéntesen és anonim. Az adatelemzéseket az SPSS.20.programmal készítettem. **Eredmények:** A cigány etnikumhoz tartozó gyerekek tápláltsága nem összefüggést mutat a társadalmi-szociális helyzetükkel. A túlsúlyos gyerekek pedig egyaránt hasonló arányban voltak az alacsonyabb és a magasabb jövedelmi csoportban is. Az anya iskolázottsága befolyásoló tényező a táplálkozás minőségére, független a szociális helyzettől. Elmondható, hogy a magasabb iskolai végzettségű anyák körültekintőbbek gyermekük érkeztetésében. A jobb anyagi körülmények között élő és a hátrányosabb körülmények között élő családok gyermekei előszeretettel látogatják a gyorséttermeket. Akik sosem járnak ilyen helyre, azok inkább a perem kerületekben laknak, vagy a fiatalabb korosztályt képviselték. Az üdítő fogyasztása rendszeres a fiataloknál független a család anyagi helyzetétől, de mindenképpen túlzott mértékűnek mondható. Az energiaiált a szegényebb családok gyermekei is gyakran fogyasztják, úgymint a reklámozott édességeket is. A roma fiatalok jövedelemtől független, inkább otthon ebédelnek, ugyanakkor az alacsonyabb jövedelmű gyerekek is többször esznek naponta. Az iskolában étkező gyerekek aránya a szegények között magasabb. **Következtetések:** Összefoglalva a roma gyerekek is helytelen táplálkozási szokásaik következtében súlyproblémákkal küzdenek.

Kulcsszavak: roma, táplálkozás, életmód

Szekeresnő Szabó Szilvia¹

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Fizioerápiás és Táplálkozástudományi Intézet

Koller Kriszta¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Dietetikus szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A MAGAS VÉRYOMÁSBAN SZENVEDŐ BETEGEK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK ELEMZÉSE, KÜLÖNÖSEN A NÁTRIUMTARTALOMRA NÉZVE

Célkítűzés: Célunk az volt, hogy a hipertóniás betegek és az egészségesek táplálkozási szokásait összehasonlítsuk különösképpen a nátrium bevitelre nézve **Adatok és Módszerek:** Az első eset-kontroll vizsgálatunkban 100 főt tanulmányoztunk, melyből 50 fő hipertóniában szenvedett és 50 fő egészséges önkéntes volt. A betegek beválasztási kritériuma az volt, hogy diagnosztizált magas vérnyomás betegségben szenvedjenek. Önkítöltős saját összeállítású kérdőívet alkalmaztunk felmérésünkben. A beválasztott személyek által kitöltött kérdőívben antropometriai, szociodemográfiai, étkezési szokásokról, sóval kapcsolatos alkalmazásról szóló kérdések voltak. A résztvevők még kitöltöttek egy rövidített fogyasztási gyakorisági táblázatot és háromnapos étrendi naplót. Második vizsgálatunkban a PTE ETK Táplálkozástudományi laboratóriumában ugyanazon ételek hagyományosan és nátriumszegényen elkészített változatának nátrium tartalmát hasonlítottuk össze. A minta nátriumtartalmát ionkoncentráció-mérő műszerhez csatlakoztatott nátrium ionszelektív elektróddal határozzuk meg. A kapott adatokat leíró statisztikával (átlag, szórás), két mintás t próbával, χ^2 -próbával elemeztük MS Excel 2010. program segítségével. Az eredményeket akkor tekintettük szignifikánsnak, ha $p \leq 0,05$ volt. **Eredmények:** A betegek étrendi elemzése során kiderült, hogy jelentősen nagyobb volt az energia-bevitelük, mint a kontroll csoporté. Kiemelendő még a zsírból származó energia, ami az összenergiának 36,8%-t adta. Az átlagos nátrium bevitel is nagyobb volt ($4916,63 \pm 1686,97$ mg), mint a magas vérnyomásos beteg étrendi kezelésében optimálisnak tartott 2000 mg. **Következtetések:** Magas vérnyomásban szenvedőknél tudatosítani kell, hogy a betegség optimális kezelése csak a megfelelő táplálkozási és életmódbeli ajánlások betartása mellett valósulhat meg, ezzel is csökkenthető a keringési betegségek okozta halálozás.

Kulcsszavak: hipertónia, sóbevitel

Dr. Polyák Éva¹

¹PTE-ETK

Kondákor Brigitta¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Egészségügyi szervező – Egészségbiztosítási szakirány II. évfolyam nappali munkarend

A ZALA MEGYEI EGYETEMISTÁK VÉRADÁSI HAJLANDÓSÁGA

Célkítűzés: Magyarországon a véradási hajlandóság 4-5 százalék körül mozog, amely jelen pillanatban kielégíti a kórházak vérigényét. Ugyanakkor sajnálatos tény, hogy a hajlandóság csökken, emellett stagnál azoknak a száma, akik csatlakoznak a véradási akciókhoz. A statisztikai adatok szerint az emberek 75 százaléka kerül életében legalább egyszer olyan helyzetbe, hogy szüksége van vérré. Ezért szeretném felmérni a Zala megyei egyetemek, főiskolák körében a fiatalok véradási szokásait, illetve a véradás népszerűsítésére keresek válaszokat. **Adatok és Módszerek:** A kutatásom célcsoportja a Zala megyei egyetemek egyikén (PTE ETK, Zalaegerszeg; BGF GKZ, Zalaegerszeg; NYME SKM FMK, Zalaegerszeg; PEN, Nagykanizsa; PE Keszthely) hallgatói jogviszonnal rendelkező, 18-25 év közti fiatalok. Kényelmi mintavételi eljárással kiválasztott hallgatókkal egy kérdőívet töltetek ki, egyetemenként 50 fővel számolva, így az elemszám 250 fő. Beválasztási kritérium: 18-25 éves kor, illetve hallgatói jogviszony megléte valamely Zala megyei egyetemen, emellett aktív állapot. Kizárási kritérium: 25 évnél idősebb hallgató, illetve passzív állapot. Relatív gyakoriságot, átlagot, szórást számolok, Khi-négyzet próbát alkalmazok, Microsoft Excel programot használok. **Eredmények:** A kutatásom várható eredményei a következők: a fiatalok nagy része nem adott vért, mivel nem ismerték megfelelően a véradás körülményeit. Várhatóan az egészségügyi szakon tanuló hallgatók véradási hajlama magasabb lesz a más szakon tanulóknál. Emellett a hallgatók tisztában vannak a véradás fontosságával, és motiváló erőként hat rájuk az Országos Felsőoktatási Véradóverseny keretében kapott ajándékcsomag. **Következtetések:** A szakirodalom elemzése és a saját kutatásom is azt igazolja, hogy az egyetemisták segítőkészek, a véradás fontosságával tisztában vannak és a szakmai ismeretek erősítik a véradási hajlandóságot.

Kulcsszavak: véradás, hajlandóság

Dr. Turcsányi Katalin¹

¹Pécsi Tudományegyetem, Egészségtudományi Kar, Zalaegerszegi Képzési Központ

Kósa Brigitta¹

¹Kaposvári Képzési Központ Orvosi laboratóriumi és képző diagnosztikai analitikus –
Orvosdiagnosztikai laboratóriumi szakirány II. évfolyam levelező munkarend

HEMATOLÓGIAI AUTOMATÁK MÉRÉSI EREDMÉNYEIT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK VIZSGÁLATA AZ ANALITIKUSI MUNKA SORÁN

Céltűzés: A vérkép az egyik legfontosabb rutin diagnosztikai vizsgálat. Mérését egyre újabb hematológiai automatákkal végezzük. A különböző mérési elvektől, az adott betegségtől, vagy a konkrét mintától függően azonban számos interferáló, limitáló tényező akadhat, melyek felismerése és kiküszöbölése alapvető fontosságú a klinikus felé történő helyes eredményközlés szempontjából. Céltűzésünk e tényezők összegyűjtése, az analitikusi odafigyelés fontosságának bizonyítása. **Adatok és Módszerek:** A laboratóriumba 2013.09-2014.03. között vércépmérésre érkezett mintákat vizsgáltuk, két hematológiai automatán: 1. Siemens Advia2120i (peroxidáz-festés, UFC technológia) 2. Sysmex XT-2000i (impedancia-elv, fluoreszcens festés+flow cytometria). Olyan esetek prospektív gyűjtését, csoportosítását és értékelését végeztük el, amelyeknél valamelyik automata megkérdőjelezhető eredményt adott. A mérést másik automatán megismételtük, a minőségi vérképet mikroszkóppal ellenőriztük. **Eredmények:** Eseteink az alábbi csoportokba oszthatók: 1. Mieloperoxidáz-hiány 2. Malignus hematológiai megbetegedések (pl. CLL, AML) 3. Mononucleosis infectiosa 4. Hidegagglutininek 5. EDTA-indukálta thrombocytopenia. Mindegyikből példa értékű eseteket kiemelve elemeztük a mért eredményeket, a jellemző felhőképet, ill. azokat az eltéréseket, amikre odafigyelve az adott esetet fontosnak tartottuk. Meghatároztuk azokat a lépéseket, amelyeket az analitikusnak, illetve a labornak tennie kell a helyes eredmények kiadása érdekében. Reprezentatív minták gyűjtésére, és nem statisztikai értékelésre törekedtünk. **Következtetések:** A különböző technikákból adódó eltérő eredmények összevetése és megfelelő interpretálása elsősorban a mérést végző analitikus szakértelmén alapul. A jövőben is folyamatosan igyekszünk felkutatni azokat a tényezőket, amelyek az analitika különböző fázisaiban befolyásolhatják a laboratóriumi eredmények precizitását, valóságát.

Kulcsszavak: hematológiai automata, befolyásoló tényezők

Dr. Liszt Ferenc¹, Dr. Litter Ilona²

¹PTE Laboratóriumi Medicina Intézet

²PTE Laboratóriumi Medicina Intézet

Kovács Edina¹

¹Pécsi Képzési Hely Egészségügyi gondozás és prevenció – Népegészségügyi ellenőr szakirány IV. évfolyam levelező munkarend

A CARDIOVASCULARIS BETEGSÉGEKBE SZENVEDŐK KOLESZTERINSZINT CSÖKKENTÉSÉNEK EREDMÉNYESSÉGE A TOLNA MEGYEI BALASSA JÁNOS KÓRHÁZBAN

Célkítűzés: A pinchelyi belgyógyászati ambulancián gondozott cardiovascularis betegek koleszterinszint csökkenésének elemzése. Két év alatt az ambulancián megjelent betegek dokumentációjának elemzésével. **Adatok és Módszerek:** A vizsgált időszakban a betegek ambuláns dokumentációját vizsgáltam át és több szempont szerint dolgoztam fel (férfi-nő arány, életkor, fődiagnózis meghatározása, labor vizsgálatok gyógyszeres kezelés). Az összesített adatokból kimutatást, százalékszámítást végeztem, keresztábrát készítettem, a kapott eredményeket szemléltető táblázatokba, ábrákba rendeztem. A folytonos változók közötti kapcsolat bemutatására gyakoriság megbízhatósági tartományt számoltam, az eredményeket diagramon ábrázoltam. Az átlagok összehasonlítására Khí- négyzet próbát alkalmaztam. Szignifikánsnak a $p < 0,05$ értéket tekintettem. A pinchelyi ambulancián 2010. január 1.-től 2011. december 31-ig 1000 páciens adatlapját elemeztem.

Eredmények: A 2010-es évben a Rosuvastatin volt a leghatékonyabb, a betegek koleszterinszintje szignifikánsan csökkent az év végére, $p < 0,05$. A 2011-es évben a Simvastatin számított a leghatékonyabb gyógyszernek. A betegek koleszterinszintje szignifikánsan csökkent az év végére, $p < 0,05$. **Következtetések:** Összefoglalva elmondhatjuk, hogy a Tolna Megyei Balassa János Kórház pinchelyi osztályának belgyógyászati ambulanciáján észlelt adatok, a gyógyszeres kezelés hatékonysága – Atorvastatin, Simvastatin, Rosuvastatin hatásmechanizmusa- az életmódváltozás-rendszeres testmozgás, helyes étkezési szokások betartása- compliance, megfelel a hazai és nemzetközi gyakorlat, hasonló adataival. A nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy az orvosokra és a gyógyszerészekre egyaránt elsődleges szerep hárul a betegek egészségtudatosságuk fejlesztésében, az adherencia és a perzisztencia javításában. Így az eredmények még tovább javíthatók.

Kulcsszavak: koleszterin, Rosuvastatin, Simvastatin, compliance

Szekeresné Szabó Szilvia¹

¹Pécsi Tudományegyetem Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai és Komplementer Medicina Tanszék

Kovács Réka Erika¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Dietetikus szakirány III évfolyam nappali munkarend

AZ EXTRÉM OBES BETEGEK TÁPLÁLKOZÁSÁNAK VIZSGÁLATA

Célkítűzés: Az OTÁP 2009-es felmérése alapján a magyar lakosság kétharmada (62%-a) túlsúlyos vagy elhízott. Az elhízás hozzájárul más egyéb betegségek kialakulásához. **Adatok és Módszerek:** A saját magam által összeállított, táplálkozási szokásokra vonatkozó kérdőívet, mely magában foglalt egy 3 napos étrendi naplót (OLEF 2003) is. Végül megmértem a betegek derék és csípő körfogatát. A mintába 40 extrém obes beteg és 10 egészséges kontroll fő került be. A betegek 18 éven felüliek, akiknek BMI értéke > 35. Az eredményeket MS Office Excel 2007 segítségével dolgoztam fel, leíró statisztika és 2 mintás t-próba alkalmazásával. Az étrendeket a Nutricomp nevű software segítségével dolgoztam fel. A betegek a Nagykőrösi Rehabilitációs Szakkórházban kerültek felmérésre.

Eredmények: A 3 napos táplálkozási napló elemzése során szignifikáns különbséget tapasztaltam a betegek és a kontroll csoport között. A betegek derék-csípő hányadosa szignifikánsan több volt ($p < 0,05$), mint a kontrollé. A visceralis zsír átlagosan $15,57 \pm 5,82\%$ volt szignifikánsan több ($p < 0,05$), mint a normál érték ($5 \pm 4\%$). A testzsír százalékos eloszlása átlagosan $45,85 \pm 8,13\%$, a normál érték ehhez képest $28,8 \pm 1,06\%$. **Következtetések:** A vizsgálati eredmények arra engednek következtetést, hogy a magas testzsír és a visceralis zsír százalékos aránya megnöveli a kockázatot a szív-és érrendszeri betegségek kialakulásához. A vizsgált betegek esetében már több társbetegség is megjelent, melyek az elhízáshoz köthetők. Ezen kívül a hatalmas súlytöbblet megnöveli a még nem kialakult társbetegségek rizikóját. Eredményeim jelenleg előzetesek, mert vizsgálatom még folyamatban van.

Kulcsszavak: extrém elhízás, testösszetétel, étrendi bevétel

Dr. Ungár Tamás Lászlóné Polyák Éva¹

¹Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet

Köveskálné Kucsbár Helén¹

¹Pécsi Képzési Hely Rekreációs szervezés és egészségfejlesztés – Egészségfejlesztés szakirány III évfolyam levelező munkarend

ÁLLATASSZISZTÁLT FOGLALKOZÁSOK EGÉSZSÉGVÉDŐ HATÁSA DEMENSEK KÖRÉBEN

Célkítzés: Olyan szocioterápiás eljárásként megvizsgálni és bemutatni az állatasszisztált aktivitást, ami a demencia lassításával, a depresszió és az izoláció csökkentésével épül bele az intézményesített demensellátásba. **Adatok és Módszerek:** Kvantitatív vizsgálatot végeztem 2013 május – 2013 novembere között a letenyei Kolping Idősek Ápoló-Gondozó Otthonában, a vizsgálat kiegészült kvalitatív elemzéssel is. Kényelmi mintavétel, 20 fős eset-, és 20 fős kontrollcsoporttal (n=40). Beválasztási kritériumként szerepelt a demencia, intézményi elhelyezés. Kizárási kritériumként jelent meg az állattal szembeni allergia, a jelenlétére fokozódó betegségtünet. 2 fféle standardizált (Addenbooke's Kognitív Vizsgálat, Geriátriai Depressziós Skála) és 1 saját szerkesztésű kérdőívet használtam, vitális paramétereket rögzítettem. Leíró elemzést, T-próbát alkalmaztam, ehhez SPSS 20.0, Microsoft Office Excel 2007 programot használtam. **Eredmények:** A hasonló területeken végzett más kutatásokkal összevetve igazolódtak hipotéziseim: az állatasszisztált foglalkozások valóban normalizálják a vitális paramétereket, csökkentik a depressziós tüneteket és az intézményen belüli izolációt. A statisztikai elemzések szerint az esetcsoport esetén a depressziót mérő skálán eredményeik javultak, a változás szignifikáns volt ($p=0,039$), a kontrollcsoport esetén az értékek a depresszió súlyosbodására utaltak, a változás itt is szignifikáns volt ($p=0,016$). A kognitív funkciók területén az esetcsoportban az eredmények javuló tendenciát mutattak, ez a változás szignifikáns volt ($p=0,001$). A kontrollcsoport deméntálódása viszont tovább zajlott. **Következtetések:** Az állatasszisztált foglalkozások olyan egészségvédő alternatívát kínálnak, melynek segítségével a demencia és a depresszió kezelés nélküli romlása megelőzhető, az intézményen belüli izoláció, és deprivaltság csökkenthető.

Kulcsszavak: demencia, depresszió, izoláció, állatasszisztált foglalkozás

Dr. Deutsch Krisztina¹

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet

Kreznár Erzsébet¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Egészségügyi szervező – Egészségbiztosítási szakirány III évfolyam levelező munkarend

ÉLETMINŐSÉGET BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK KRÓNIKUS BETEGEK ESETÉBEN

Célkítűzés: Az életminőség vizsgálatának kiemelt jelentősége van krónikus betegek körében, mivel e betegeknek a betegség és a betegség kezelése az egyén életének, életvezetésének, társas kapcsolatainak, életmódjának számos dimenzióját befolyásolja. Az életminőség -vizsgálatok eredményeinek összehasonlításával információt nyerhetünk a betegek betegség-percepciójáról, valamint a krónikus betegségek pszichoszociális vonatkozásairól. **Adatok és Módszerek:** A Zala Megyei Kórházban kezelt 35-60 év közötti betegek, akik a Sürgősségi Betegellátó Osztályon, valamint a Diabetológiai gondozóban megjelentek, 2-es típusú diabetes mellitusban szenvednek és akiknél legalább 2 éve diagnosztizálták a betegséget. A vizsgálat ideje: 2013. május – 2014. május. Feldolgozás Microsoft Office Excel 2007 szoftverrel. **Eredmények:** A frissen diagnosztizált diabeteses beteg kezdetekben hajlamos a depresszióra, szorong, a megküzdési képessége csökken, jövőjét kilátástalannak érzi a betegség rossz prognózisa miatt. Ez a tendencia erősebben megfigyelhető a vidéken egyedül élő, alacsonyabb iskolázottságú, rosszabb jövedelmi viszonyokkal rendelkező betegnél. A vizsgálat során igazolni szeretném, hogy azok a betegek, akik magasabb iskolai végzettséggel, betegségükkel kapcsolatban több ismerettel, anyagilag jobb körülményekkel rendelkeznek könnyebben viselik a betegség okozta pszichés megterhelést, náluk ritkábban fordulnak elő szövődmények, extrém magas vagy alacsony vércukorértékek, életminőségük közel azonos a betegségben nem szenvedő embertársaikkal. **Következtetések:** Fontos, hogy az emberek a betegség diagnosztizálásakor ne az elkeseredettség, a depresszió állapotába kerüljenek, hanem a lehetőséghez képest minél korábban megismerjék azokat a lehetőségeket, amelyek segítségével betegségüket szinten tarthatják, életminőségüket, életkilátásaikat jobbra tehetik.

Kulcsszavak: 2-es típusú diabetes mellitus, életminőség, vércukorszint

Dr. Szabó József¹

¹PTE ETK ZKK

Kuti Szilvia¹

¹Zalaegerszegi Központi Egészségügyi szervező – Egészségbiztosítási szakirány III évfolyam nappali munkarend

FENNTARTHATÓ-E A NYUGDÍJRENDSZER A SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓVAL?

Célkítzés: Magyarország egy öregedő, urna alakú korfával rendelkezik, a jövőben a csökkenő lakosságszám nem lesz képes finanszírozni a nyugdíjkiadásokat az elosztó-kirovó rendszerben. . Átmeneti sikerként értékelhető, hogy a Nyugdíjbiztosítási Alap pozitív egyenleget realizált, amely a rokkantnyugdíjak felülvizsgálatával és folyósításának a szigorításával magyarázható. Azonban az eredmények rövid életűek lesznek, ha a társadalomnak nem sikerül tartós megoldást találni az idősödő társadalom finanszírozási problémájára. **Adatok és Módszerek:** A 2012-ben bevezetett szociális hozzájárulási hatását, szerepét vizsgálom a Központi Statisztikai Hivatal és az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság adatai alapján. Vizsgálatom során kitérek demográfiai és finanszírozási kérdésekre amelynek célja, hogy a témát társadalmi és gazdasági szemszögből is bemutassa. Leíró statisztikát, statisztikai helyzetmutatókat, idősor-elemzést alkalmaztam MS Excel segítségével. **Eredmények:** A leíró statisztikai adatok alapján elmondható, hogy a SZOCHO bevezetésével 2013-ban a Nyugdíjbiztosítási Alap egyenlege többlettel zárt. Az előző évi 70 639 millió Ft-os hiány után ez jó eredmény, de a korfa alapján emelkedő nyugdíjkiadások finanszírozhatósága kétséges.. A SZOCHO mintegy 1 800 000 millió forint bevételt biztosít a költségvetésnek, amelyből 96,3% a Nyugdíj Alapot illeti. Ez az arány a többi ellátórendszer fenntarthatóságát is megkérdőjelezi. További problémaként merül fel, hogy az adóként beszedett hozzájárulás nem keletkeztethet garantált nagyságrendű ellátást, nem jogosít kiszámítható ellátásra. **Következtetések:** A csökkenő lakosságszám és munkavállalói létszám következtében csökkennek azok a befizetések, amelyek nyugdíjellátásra felhasználhatók, ezek a források csak úgy fedezhetik az ellátásokat, ha azokat adóként szedik be és nincs közvetlen kapcsolat a közterhekhez való hozzájárulás és a jogosultság között.

Kulcsszavak: Szociális hozzájárulás, korfa, társadalombiztosítás, idősödő társadalom

Dr. Turcsányi Katalin¹

¹PTE ETK ZKK

Lakos Anita¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

AZ AUTOMATA DEFIBRILLÁTOROK (AED) SZEREPE A HIRTELEN SZÍVHALÁL (SCD) ELLÁTÁSÁBAN

Célkítűzés: Úgy gondolom, minden laikus köteles tájékozódni az AED használatát és az elsősegélyt illetően. A kutatásommal céлом volt felmérni a laikusok AED készülékről megszerzett ismereteit. Érdekelt az is, hogy a nemzetközi viszonylatokhoz képest milyen szintű a magyar emberek felkészültsége. Vizsgálatom középpontjában tehát ezek a tényezők álltak. **Adatok és Módszerek:** Felmérésemet kérdőívvel készítettem el. A kérdéseket egy nemzetközi kutatás adatlapja alapján fordítottam le. A vizsgálatot 2013. március 23-24-én végeztem a pécsi Árkád bevásárlóközpontban. A felmérés alanyai a 17. életévüket betöltött személyek voltak. Összesen 246 kérdőív került kitöltésre, ebből mindössze 12-t zártam ki, mivel e válaszadók nem feleltek meg a beválasztási kritériumnak. Az adatokat a Microsoft Office 2003 típusú szoftverrel és az IBM SPSS Statistics 20.0 típusú programmal elemeztem. **Eredmények:** A vizsgálatban 234 személy vett részt. A megkérdezettek 58,2%-a nő, 41,8%-a férfi volt. A 234 személyből 7,7% rendelkezett egészségügyi végzettséggel, 64,5% pedig gépjárművezetői engedéllyel. A 215 laikusból 35 ember (16,3%) mondta, hogy nem használná, míg az egészségügyi végzettséggel rendelkező 17 személy mindegyike (100%) hajlandó lenne alkalmazni újraélesztés során az AED készüléket ($p=0,071$). A gépjárművezetői engedéllyel rendelkezők közül 121-en (88,3%) vallották azt, hogy alkalmaznák a készüléket keringésmegállás esetén, míg a jogosítvánnyal nem bírók közül 60-an (75,9%) lennének hajlandók az AED használatára ($p=0,017$). A megkérdezett 98 laikusból 54-en (55,1%) felismerték a készüléket ($p=0,831$). **Következtetések:** Kutatásommal képet kaptam arról, hogy az átlag körülbelül milyen tudással rendelkezik a témakört illetően. A kapott eredmények alapján elmondható, hogy mindenképpen fejleszteni kell az emberek ismereteit e téren. A továbbiakban ezt a célt szolgáló képzéseket, reklámokat, megmozdulásokat kell szervezni.

Kulcsszavak: hirtelen szívhalál, AED

Dr. Radnai Balázs¹

¹PTE-ETK

Lukács Alexandra¹

¹Kaposvári Képzési Központ Orvosi laboratóriumi és képkalkotó diagnosztikai analitikus – Képkalkotó diagnosztikai analitika szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

LOKÁLISAN ELŐREHALADOTT FEJ-NYAK TUMOROS BETEGEK MODERN KOMBINÁLT KEMOTERÁPIÁS KEZELÉSE SORÁN KIALAKULT MELLÉKHATÁS PROFIL ÉS TÚLÉLÉS ELEMZÉSE

Célkítzés: A kutatás az előrehaladott fej-nyak tumoros betegek indukciós kemoterápiát követő radioterápiás- kemoradioterápiás kezelésének mellékhatás profiljáról, mellékhatások és testsúlyok kapcsolatról valamint a túlélésre gyakorolt hatásról szól. **Adatok és Módszerek:** A vizsgálatba 21 fej-nyak tumoros beteg került be, 19 férfi, 2 nő. Összefüggést kerestem a kemoterápiás és a sugárterápiás mellékhatások és a kiindulási testsúlyok között. **Eredmények:** Megnéztem a definitív kemoradioterápia előtti és utáni átlag testsúlyokat. Eredmény: előtti 75,76 kg, az utáni 72,43 kg. Testsúly és a mellékhatások kapcsolata: az anaemia és a kiindulási testsúly kapcsolata igen gyenge. A kiindulási testsúly 0,04%-ban határozza meg az anaemia súlyosságát. A dysphagia, dermatitis és a kiindulási testsúly kapcsolata nagyon gyenge. A kiindulási testsúly szinte semmilyen mértékben nem határozza meg a dysphagia és a dermatitis súlyosságát. A neutropenia és a kiindulási testsúly kapcsolata gyenge. A kiindulási testsúly 3%-ban határozza meg a neutropenia súlyosságát. A thrombocytopenia és a kiindulási testsúly kapcsolata gyenge. A thrombocytopenia súlyosságát 4%-ban határozza meg a kiindulási testsúly. A hányás, a mucositis, az ízérzési zavar és a kiindulási testsúly kapcsolata közepes. A kiindulási testsúly 22%-ban határozza meg a hányás, és 29%-ban a mucositis, 23,9%-ban az ízérzési zavar súlyosságát. A xerostomia és a kiindulási testsúly kapcsolata gyenge. A kiindulási testsúly 4,58%-ban határozza meg a xerostomia súlyosságát. A kezelést követően a 21 betegből 3 beteg halt meg. **Következtetések:** A kemoradioterápia hatásos a betegek számára, ha megfelelő állapotban vannak a kezelés kivitelezéséhez. A kezelés során számolni kell a kemo- és radioterápiából származó mellékhatásokkal, de ezek a betegek számára tolerálhatók.

Kulcsszavak: fej-nyak, kemo-radioterápia, mellékhatás, testsúly

Dr. Kovács Árpád¹

¹PTE ETK KK Diagnosztikai Képkalkotó Tanszék

Lukács Henrietta¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Egészségügyi szervező – Egészségbiztosítási szakirány III évfolyam nappali munkarend

A KÖZ- ÉS A MAGÁNSZFÉRA EGÉSZSÉGRE FORDÍTOTT KIADÁSAI

Célkítűzés: Magyarországon is nagy kihívást jelent az egészségügyi kiadások növekedése. Az egészségünk megőrzéséhez, javításához szükséges szolgáltatások, illetve gyógyszerek és egyéb ellátások árai folyamatosan növekednek. A magas költségek problémát jelentenek mind a közszféra mind a magánszféra számára. Vizsgálatom során a járóbeteg-szakellátások igénybevételét és költségeit, valamint a gyógyszerekre fordított kiadásokat elemzem 2000-től 2014-ig Zala megyében. **Adatok és Módszerek:** Számításaimhoz az Országos Egészségbiztosítási Pénztár gyógyszerforgalmi és finanszírozási adatait használom, valamint a Központi Statisztikai Hivatal statisztikáit is elemzem. Az adatok elemzéséhez T-próbát, x²-próbát, gyakoriságot, átlagot, szórást, korreláció és regresszió számítást alkalmazok. Microsoft Excel programot használok. **Eredmények:** A vizsgált időszakban mind a közszféra, mind a magánszféra egészségügyi kiadásai emelkedtek, az összes kiadásból a magánszféra részaránya emelkedett. A lakossági és a vállalati kiadások növekedési üteme együtt és külön-külön is nagyobb volt, mint a közösségi kiadásoké. A járóbeteg-szakellátás kiadásai nagyobb mértékben emelkedtek, mint a gyógyszerkiadások, a járóbeteg-szakellátás terén a magánkiadások emelkedtek nagyobb mértékben. **Következtetések:** A közösségi források nem követik a finanszírozási igények növekedést, ezért egyre nagyobb arányban kell a magánforrásoknak részt vállalni az egészségügyi kiadások finanszírozásában. A kiadások ellátásra és prevencióra fordított arányai a magánkiadások növekedésével tudnak a prevenció javára eltolódni.

Kulcsszavak: egészségügyi kiadások, járóbeteg-szakellátás, közszféra, magánszféra

Dr. Turcsányi Katalin¹

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Zalaegerszegi Képzési Központ

Molnár Eszter¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

CSELGÁNC SOZÓK GERINCVIZSGÁLATA FIZIOTERÁPIÁS MÓDSZEREKKEL

Célkítűzés: A hátfájás a civilizált társadalom 80%-át érinti, és egyre fiatalabb korban jelentkezik. A judo, mint küzdősport űzése együtt jár a gerinc fokozott igénybevételével, így a panaszok meglétét is fokozhatja. A felmérés célja az volt, hogy felderítsük a judo sportolók körében előforduló gerincet érintő fájdalommal járó problémák gyakoriságát, mértékét, és a küzdősport pozitív hatását, törzsstabilizáló és izomegyensúly megtartó szerepét. **Adatok és Módszerek:** Kényelmi mintavétel során 47 főt vizsgáltunk meg, 36 férfi (76,6 %) és 11 nő (23,4 %). 18 év feletti judo sportolók, versenybírók és edzők vehettek részt, akik hetente legalább kétszer látogatják az edzéseket és legalább egy éve judoznak. A Magyar Judo Szövetség által rendezett országos versenyeken történt a felmérés (Pécs, Siklós, Budapest) 2013. 10. 5 és 2014. 02. 16 között. Saját szerkesztésű és standard kérdőívek, állapotfelmérő tesztek segítségével. A statisztikai elemzés SPSS programmal történt. **Eredmények:** A sportolási évek száma szignifikáns különbséget mutat a hátfájás megjelenésével ($p < 0,05$). 39 fő, akinek volt már valamilyen eredetű hátfájása átlagosan 17 éve judoznak míg, akinek nem volt hátfájása, 8 fő, átlagosan 9 éve sportolnak. Arra is kíváncsiak voltunk, hogy a testtartási rendellenességek (hanyag tartás) mennyire befolyásolja a panaszok előfordulását. Nincs szignifikáns összefüggés ($p > 0,05$). Kiemelkedően jó eredményeket kaptunk a törzsizmok statikus erejének mérésekor. A vizsgált 47 sportoló közül a has, -hát,- és farizmok statikus izomereje 40 sportolónál nagyon jó volt, a többieknél pedig jó. **Következtetések:** A sportág szabályait betartva a judo hosszútávon az izomegyensúly megtartását, növelését elősegíti, ezáltal a hátfájás mértéke, időtartama rövidebb, mint az átlag populációban.

Kulcsszavak: judo, hátfájás, testtartás, izomegyensúly

Dr. Járomi Melinda¹, Dr. Ács Pongrác²

¹PTE-ETK

²PTE-ETK

Musch János¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

AZ INTRAOSSEALIS TECHNIKA ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK VIZSGÁLATA MENTŐTISZT HALLGATÓKNÁL

Célkítűzés: Kutatásom során az intraossealis (IO) technika ismereteit és készségeit mértem mentőtiszt hallgatóknál. A téma fontosságát az IO technika gyors terjedésével indoklom. Prehospitálisan gyakran van szükség különböző szerek intravasalis térbe juttatására, ezért fontos, hogy ennek minél több módját megismerjem a hallgatók. Az infundálás elterjedt eszköze az intravénás kanül, aminek az ERC és a MRT szerint megfelelő alternatívája az IO kanül. Célom volt összehasonlítani az eszközválasztás szubjektív tényezőit, mérni a kanülálási idejét, valamint a hallgatók ismereteit és készségeit a témában. **Adatok és Módszerek:** Elemszám 44 fő (N=44). Vizsgálat helye: PTE-ETK, Pécs. Adatgyűjtés ideje: 2013. február-október. Adatgyűjtési módszer: kérdőív és megfigyelés. Függő változók: tudásszint, sikeres végrehajtás és a kanülálási idő. Független változók: nem, tanulmány megkezdésének éve, eszközhasználat. Statisztikai módszerek: leíró statisztika, T-próba, χ^2 -próba. Használt szoftver: SPSS 20.0. **Eredmények:** A résztvevők 25%-a férfi, 75%-a nő. A gyakorlat során a beavatkozásokat B.I.G.-gel szignifikánsan ($p<0.001$) gyorsabban (16s) végezték el, mint EZ-IO-val. A B.I.G.-et szignifikánsan ($p<0.001$) veszélyesebbnek ítélték meg az EZ-IO-nál, 1-4-ig terjedő nominális skálán az EZ-IO átlagosan 1.93, míg a B.I.G. 2.90 pontot kapott. A 2010-es évfolyam mind kérdőív kitöltésben ($p=0.008$), mind gyakorlati szimuláció során (EZ-IO: $p=0.001$; B.I.G.: $p=0.005$) szignifikánsan jobb eredményt ért el a tanulmányaikat 2011-ben kezdőkhöz képest. **Következtetések:** A B.I.G. használata átlagosan kevesebb időt vesz igénybe. Annak ellenére, hogy a B.I.G.-et veszélyesebbnek ítélték meg, a hallgatók 79.5%-a (35 fő) biztonságosan használta a gyakorlati szimuláció során.

Kulcsszavak: intraossealis, kanülálási ideje, készség, EZ-IO, B.I.G.

Marton József¹

¹PTE-ETK, Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet, Pécs

Nagy Erzsébet Zsuzsa¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ÉS ÚJRAÉLESZTÉSI ISMERETEK A PÉCSI FELSŐOKTATÁSBAN

Célkítűzés: A világon az egyik vezető halálozási ok a hirtelen szívmegállás, ami leggyakrabban a beteg otthonában vagy közterületen következik be, valamint egyre több az otthoni-, munkahelyi-, iskolai- vagy közúti baleset, ahol az elsőként helyszínen lévő laikus fél beavatkozni. Épp ezért elengedhetetlen az újraélesztés és az elsősegélynyújtás minél szélesebb körű oktatása. Kutatásom során célul tűztem ki, hogy felmérjem a Pécsi Tudományegyetem (PTE) olyan karain tanuló hallgatók elsősegély ismeretét, ahol szervezett keretek között zajlik elsősegélynyújtás oktatás. Ezek a karok: Általános Orvostudományi Kar (ÁOK), Egészségtudományi Kar (ETK) és Természettudományi Kar (TTK).

Adatok és Módszerek: Elemszám 314 fő (N=314). Vizsgálat helye: PTE-ÁOK, PTE-ETK, PTE-TTK. Keresztmetszeti kutatást végeztem 2013. októbertől 2014. februárig. Kényelmi mintaválasztást használtam. Olyan ÁOK-s, ETK-s illetve TTK-s hallgatókat vizsgáltam, akik elvégezték a kar által hirdetett elsősegély kurzust és önkéntesen jelentkeztek a kutatásra. Adatgyűjtési módszer: kérdőív és megfigyelés. Adatok elemzése: Khi-négyszet próba, kétmintás T-próba, ANOVA teszt, Pearson-féle korreláció. MS Excel 2013 és SPSS 22.0 verziószámú programokkal dolgoztam. A szignifikanciaszint $p \leq 0,05$ volt. **Eredmények:** A hallgatók közül 95 fő ÁOK-n, 185 fő ETK-n és 34 fő TTK-n tanul. Az ÁOK-sok átlagosan 43,86 pontot (53,5%) értek el az elméleti kérdőívben, az ETK-sok 48,98 pontot (59,7%), a TTK-sok 39,91 pontot (48,7%). Az ETK-s hallgatók szignifikánsan jobb eredményt értek el, mint az ÁOK-s hallgatók ($p=0,002$) és szignifikánsan jobban teljesítettek, mint a TTK-s hallgatók ($p<0,001$). **Következtetések:** A tantárgytematikák és a kapott eredmények alapján arra következtettek, hogy a hallgatók eredményét pozitívan befolyásolja a magasabb óraszám, az ösztönzőként ható kreditek, a tanulást motiváló vizsgáztatás, valamint a szimulációs technikák használata és a képzett imitátorok közreműködése.

Kulcsszavak: elsősegélynyújtás, PTE, BLS

Marton József¹

¹PTE-ETK, Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet

Nagy Eszter¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Egészségügyi szervező – Egészségbiztosítási szakirány III évfolyam levelező munkarend

FOGÁSZATI TURIZMUS A NYUGAT-DUNÁNTÚLI RÉGIÓBAN

Célkítűzés: Magyarország az egyik legnépszerűbb ország a fogászati turisták körében. Kezdetben a nyugati határ menti városokba érkeztek külföldről az olcsóbb, de mégis színvonalas ellátást keresők, majd a fapados légitársaságok megjelenésébe Budapest is bekapcsolódott ezen ágazatba. Ennek köszönhetően hazánkban a fogorvosi ellátás jó minőségű, erős, valamint jó hírnevű lett. Manapság nem csak a szomszédos országokból érkeznek a gyógyulni vágyók, számos távolabbi országból is fogadnak pácienseket. Céloom feltárnia a Nyugat-Dunántúli régióba irányuló fogturizmus jellemzőit. **Adatok és Módszerek:** Mintaválasztásnál azon betegek jönnek szóba, akik a fogászati ellátás mellett más szolgáltatást is igénybe vesznek hazánkban. Adatgyűjtési módszernek saját készítésű kérdőívet használtam. Átlagot, szórást, relatív gyakoriságot számoltam, Microsoft excel programot használtam **Eredmények:** A legtöbben (64 %) az alacsony árat jelölte meg első helyen a Magyarországon igénybe vett fogászati szolgáltatás indokaként.. A második leggyakoribb indokként a várakozási időt jelölték meg (22 %). Néhány országban az államilag finanszírozott rendelőkben a várakozási idő nagyon hosszú. Az önköltséges ellátás ára viszont rendkívül magas, melyet sokan nem engedhetnek meg maguknak. A megkérdezettek harmadik leggyakoribb indoka az ide látogatásra (14 %) az volt, hogy összekössék a fogászati kezeléssel a szabadidős illetve az üzleti okból történő utazásukat. **Következtetések:** A növekvő külföldi betegek száma jelentős hatást gyakorol mind fogászati területen, mind pedig a turisztikai ágazatban. Az ide látogató turisták nem csak a kiváló ellátást keresik, hanem kíváncsiak Magyarország egyéb adottságaira is.

Kulcsszavak: Orvosi szolgáltatásokon alapuló turizmus, fogászati turizmus

Dr. Turcsányi Katalin Anna¹

¹PTE ETK ZKK

Nagy Johanna¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

STRESSZTERHELÉSI TÉNYEZŐK HALLGATÓK KÖRÉBEN

Célkütyüzés: A stressz hatásának vizsgálata egyetemisták körben a vizsgaidőszak alatt, összevetve a demográfiai adatokkal. **Adatok és Módszerek:** A prospektív vizsgálatot a vizsgaidőszak utolsó 2 hetében végeztem. Összesen 181 hallgató vett részt a kutatásban, mely során online szerkesztésű kérdőívet töltöttek ki. A kérdőív első részében demográfiai kérdések voltak, míg a stressz szint mérésére a Student Nursing Stress Index (SNSI) kérdőívet használtam. Az adott pillanatban észlelet hangulatot a Brunel-féle Hangulati Skála kitöltésével értékelhették a válaszadók. A kérdőív utolsó részében pedig Marlowe- Crowne Senior Short Form Social Desirability Scale (MCSDS) kérdéseivel a társadalmilag kívánatos viselkedést értékeltem. Az eredményeket SPSS 20.00 programcsomag segítségével, valamint az Excel 2007-es verziójával végeztem, az adatokat χ^2 próbával, regresszióanalízissel és leíróstatistikával dolgoztam fel. **Eredmények:** A vizsgálatban 28 (15,47%) férfi és 153 (84,53%) nő szerepelt (n=181). Átlag élekor 21,62±3,07 év volt. A stressz mérése során kiderült, hogy a hallgatók alvásidejét a stressz nagyban képes befolyásolni (p<0,001). Azoknak a szülőknek a gyerekei, akik elváltak, szintén magasabb pontot értek el a stressz nagyságában (p=0,038). A vizsgák okozta terhelésben nincs szignifikáns különbség a szakirányok megoszlásában (p>0,05). A kutatás során sikerült megállapítani, hogy a negyedévesek nagyobb izgalomnak, tehernek vannak kitéve, mint az elsősök. **Következtetések:** A mérések eredményeként elmondható, hogy a stressz folyamatosan jelen van a hallgatók körében. A z egyetem elvárásai mellett a hallgatóknak számos más problémával is meg kell küzdeniük.

Kulcsszavak: stressz, hallgatók, vizsgaidőszak, hangulati élet

Dr. Oláh András¹, Szunomár Szilvia²

¹PTE-ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet

²PTE-ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet

Németh Ildikó¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány IV. évfolyam levelező munkarend

A DIABÉTESZ MENEDZSELÉS ATTITÚD LEHETŐSÉGEI

Célkítűzés: 2-es típusú inzulinnal kezelt diabéteszes betegek körében felmérni a diabéteszes edukáció hatékonyságát. Képet kapni arról, hogy az oktatási programban részt vett csoport ismeretei, önmenedzselési szokásai, betegségérzése, önhatékonysága, milyen mértékben változnak az oktatási program után és az eredményeket összevetni az oktatási programban részt nem vevő kontroll csoport eredményeivel. **Adatok és Módszerek:** A prospektív vizsgálat 2013.11.01-2014.02.05. között a KEK Celldömölk belgyógyászati szakrendelésén és három háziiorvosi körzetben történt. Nem véletlenszerű célirányos szakértői kiválasztás során a mintába 87 beteg került (45 fő az intervenció-, 42 fő a kontrollcsoportba). Beválasztási kritérium: betöltött 18. életév, több mint egy éve diagnosztizált diabétesz, HbA1c szint 7%-nál magasabb. A vizsgálat standard kérdőívek használatával (SDSCA, DKN) és dokumentumelemzéssel történt. Statisztikai módszer Microsoft Excel program segítségével χ^2 -próba, t-próba, ANOVA ($p < 0,05$). **Eredmények:** Az intervenció csoport, oktatás előtti és utáni HbA1c érték közti különbség szignifikáns különbséget mutat ($p < 0,05$). A program végén a két csoport HbA1c értéke szintén szignifikáns különbséget igazolt ($p = 0,048$). A diabéteszes ismereteket illetően szignifikáns a különbség az oktatott csoport oktatás előtti és utáni ismeretei ($p < 0,05$), valamint összevetve eredményeit az edukációs program végén ($p < 0,05$). **Következtetések:** Jelen vizsgálat is alátámasztotta azt a tényt, hogy a diabétesz kezelése egy komplex folyamat, amelyben nem csupán a gyógyszeres terápiának van jelentősége, hanem egyre nagyobb hangsúlyt kap a beteg önmenedzselése és annak hatékonysága. (Barnett et. al. 2010) A diabéteszes beteg ismerje a betegség lefolyását várható szövődményeit és a megelőzés lehetséges teendőit. Döntő jelentőségű a diabéteszrel kapcsolatos ismeretek folyamatos aktualizálása a beteg együttműködésének megnyerése, amelyet csak a folyamatos edukációval lehet elérni (Kreogh ert.al.2010).

Kulcsszavak: diabétesz, edukáció, HbA1c

Dr. Váradyné Horváth Ágnes¹, Dr. Pakai Annamária²

¹PTE ETK Pécsi Képzési Központ

²PTE ETK

Németh Noémi¹

¹Pécsi Képzési Hely Egészségügyi gondozás és prevenció – Népegészségügyi ellenőr szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

FÉNYVÉDELMI ISMERETEK ÉS MAGATARTÁS EGYETEMISTÁK KÖRÉBEN

Célkítűzés: A melanoma malignum incidenciája világszerte növekszik. Magyarországon 2011-ben 977 új esetet regisztráltak, 7%-uk 34 év alatti volt. A betegség kialakulásában jelentős szerepe van a fiatalkori napégésnek. A vizsgálat célja a felsőoktatásban résztvevő hallgatók melanoma malignummal kapcsolatos ismereteinek, fényvédelemmel kapcsolatos magatartásának felmérése. **Adatok és Módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti kutatást végeztünk a PTE öt Karának nem véletlenszerűen kiválasztott mintáján (n=291). A saját szerkesztésű kérdőív kérdéscsoportjai: szociodemográfia adatok, bőrtípus, napégések száma napozási- és szolárium használati szokások, fényvédő krém használata, önvizsgálat, fényvédelemmel és melanomával kapcsolatos ismeretek. A leíró statisztikai elemzés mellett χ^2 -próbát végeztünk SPSS programmal ($p < 0,05$). **Eredmények:** Fényvédőkrémet 27,1% használ rendszeresen, 61,9%-a 3 vagy több alkalommal égett már le élete során. A fiatalok többsége nem ismeri a bőrrák rizikó tényezőit, 61,9%-a nem tudta, hogy milyen esetekben szükséges anyajeggyel orvoshoz fordulni. Össességében a felsőbb évfolyamon tanulók szignifikánsan több ($p < 0,001$) ismerettel rendelkeztek. Az ismeretek fő forrása a reklám és a családtagok, tanórán a válaszadók 35,7%-a, iskolai rendezvényen 22%-a hallott a fényvédelemről. **Következtetések:** Az egyetemi hallgatók magatartásbeli és ismereti hiányosságai rámutattak arra, hogy az alsó- és középfokú oktatási intézményekben nagyobb hangsúlyt kell fektetni a diákok fényvédelemmel kapcsolatos ismereteinek bővítésére, szokásaik kialakítására.

Kulcsszavak: fényvédelem, melanoma malignum

Horváthné Kívés Zsuzsanna¹, Dr. Tigyinié dr. Pusztafalvi Henrietta²

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar

²Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar

Németh Zsófia¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Szociális munka IV. évfolyam levelező munkarend

PÁRKAPCSOLATOK ÉS CSALÁDALAPÍTÁSI TERVEK FIATAL NŐK KÖRÉBEN

Célkítűzés: Európa szerte csökken a házasságkötések, gyermekszületések száma, terjednek az élettársi kapcsolatok és kitolódik az első gyermek vállalásának időpontja. Vizsgálatomban arra voltam kíváncsi, hogy a fiatal nők egy meghatározott csoportja – nevezetesen a leendő diplomások , hogyan vélekednek a párkapcsolatokkal és a családalapítással kapcsolatos kérdésekről. **Adatok és Módszerek:** Vizsgálatom célcsoportja a PTE-ETK SZKK első két évfolyamának nappali tagozatos hallgatói, akiknek megkérdezése önkitöltéses, önkéntes kérdőíves módszerrel történt. Mintavételt nem alkalmaztam. N=92 fő. Chi-négyzet próbát, varianciaanalízist, átlagokat, gyakoriságokat számoltam. **Eredmények:** A megkérdezettek viszonylag korán szeretnének gyermeket vállalni.(25,7 év) Ez nincs összefüggésben semmilyen háttérváltozóval. (Szülők iskolai végzettsége , településtípus). Döntő többségük házassági kapcsolatban szeretne élni, elsősorban a vallásosak. Nem utasítják el azonban az élettársi kapcsolatot és a szingliséget sem. Mintegy hattizedüknek jelenleg is van stabil párkapcsolata, amivel nagy mértékben elégedettek. A partnertől elvárt legfontosabb tulajdonságok skáláztatás alapján:hűség, segítség a gyermeknevelésben, érzések kimutatása. **Következtetések:** A megkérdezett fiatal nők többsége továbbra is házasságpárti, ugyanakkor a hivatás , a munka is szinte ugyanolyan mértékben fontos számukra, mint a család. A családalapításról felelősen gondolkodnak, mert biztos munkahely és lakás nélkül nem alapítanának családot.

Kulcsszavak: párkapcsolatok, gyermekvállalás, családalapítás

Dr. Benkő Brigitta¹

¹PTE ETK SZKK

Ódor Melinda¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Egészségügyi szervező – Egészségbiztosítási szakirány III évfolyam nappali munkarend

ORVOS-BETEG TALÁLKOZÁSOK INTENZITÁSA EGY ORVOSI KÖRZETBEN

Célkítűzés: Költséges és sokszor felesleges a találkozás egy háziiorvosi körzetben, holott a beteget csak megvizsgálják, majd tovább küldik felsőbb szakorvoslatra. Ezért úgy döntöttem, megvizsgálom ezen vizsgálatok szükségességét, valamint megkérdezzem elégedettségüket, illetve hozzáállásukat egy új módszerhez, melyek kiküszöbölnék a felesleges betegutakat. Célul tűztem ki, hogy felmérjem a betegek ismeretét a telemedicinában, továbbá mennyire motiváltak ennek használatában. **Adatok és Módszerek:** Kutatásomban a betegeket személyesen kérdeztem meg előre elkészített kérdőív alapján, így lehetőségem nyílt plusz információk nyerésére is. A kutatás feltáró jellegű, kvalitatív és prospektív. Célcsoportot, beválasztási és kizárási kritériumot nem határoztam meg, a betegek véletlenszerűen kerültek a vizsgálatba, ahogy éppen háziiorvosi vizsgálatra érkeztek, összesen 21-en. A vizsgálatot a Mór Városi Kórház- Rendelőintézetében, saját háziiorvosomnál 2013.12.18-án és 2013.12.20-án végeztem. Az eredmények kiértékelésére khi-négyzet, T-próbát és F-próbát használok, ezek alkalmazását Microsoft Excelben (2007) végzem. **Eredmények:** A betegekről elmondható, hogy a háziiorvosukkal való személyes találkozástól nem tudnak elszakadni, úgy vélik, a gyógyulásukhoz feltétlenül szükséges. Teljes mértékben ugyan nem vetették el a telemedicina lehetőségeit, de hosszú távon nem választanák. **Következtetések:** A félelem, hogy betegségük során magukra lesznek hagyva a módszerrel, szükségessé teszi, hogy a betegekben, leginkább az idősökben, erősítsék a módszer elfogadását. Amíg él a páciensekben a háziiorvosukhoz való teljes ragaszkodás, addig az új lehetőségek sem tudnak életbe lépni. Tervezem, hogy a kutatás folytatásaként betegeket vonok be egy kísérletbe, melynek során háziiorvosukkal csak a telemedicina útján vehetik fel a kapcsolatot, amelynek végén, egy kérdőív segítségével, beszámolhatnak pozitív, ill. negatív tapasztalataikról, hozzájárulva a módszer elterjedéséhez.

Kulcsszavak: háziiorvos, telemedicina, betegút

Dr. Turcsányi Katalin Anna¹

¹PTE ETK ZKK

Ötvös Zsuzsa¹

¹Kaposvári Képzési Központ Orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus – Képpalkotó diagnosztikai analitika szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

3D KÉPALKOTÁSON ALAPULÓ MODERN SUGÁRTERÁPIÁS MÓDSZEREK A FEJ-NYAK TUMOROK ELLÁTÁSÁBAN

Célkitűzés: Vizsgálatunkban lokálisan előrehaladott fej-nyak daganatos betegek modern indukciós kemoterápiát követő 3D alapú kemo-radioterápiás kezelésnek hatásainak vizsgálatát tűztük ki célul. **Adatok és Módszerek:** A Kaposvári Egyetem EÜ Centrumában zajló prospektív klinikai vizsgálat keretében 21 lokálisan előrehaladott, inoperábilis fej-nyak tumoros beteg eredményeit elemeztük. Vizsgáltuk a kezelések hatására bekövetkező klinikai válaszokat, a betegek túlélési profilját valamint a sugárterápiával kapcsolatos akut és kései mellékhatásokat. **Eredmények:** Az indukciós kemoterápiát követően 15 esetben parciális remissziót és 6 esetben stabil betegséget regisztráltunk. A kemo-radioterápiát követően 13 esetben komplett remissziót, 4 esetben parciális remissziót 1 esetben progresszív betegséget regisztráltunk. Az átlagos követési idő 16,7 hónap, a teljes túlélés átlaga 16,7 hónap volt. 2 betegnél lokálisan kiújult a betegség, 2 betegnél pedig a regionális nyirokregióban történt kiújulás. Távoli progresszió 5 betegnél jelentkezett: 2-nél másodlagos tüdőtumor, 1 betegnél rectum tumor, 1 betegnél tüdő áttét, 1 beteg esetében pedig csontáttét jelentkezett. Akut Grade II-III mucositis 19, akut Grade II-III dysphagia 19, akut Grade II-III dermatitis 14, akut Grade II-III ízérzés zavar 13, és akut Grade II-III xerostomia 14 esetben fordult elő. A kései mellékhatások esetén csupán Grade I-II (enyhe) tüneteket tapasztaltunk. **Következtetések:** A modern nagy dózisu kombinált indukciós kemoterápiát követő 3D kemo-radioterápiás kezelési módszerekkel lokálisan előrehaladott fej-nyak daganatos betegeknél kedvező klinikai válasz és túlélési profil érhető el tolerálható mellékhatások mellett.

Kulcsszavak: fej-nyak tumor, 3D sugárterápia, kemoterápia, mellékhatások

Dr. Kovács Árpád¹

¹PTE ETK KK Diagnosztikai Képpalkotó Tanszék

Papp Anna¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Csecsemő- és kisgyermeknevelő III évfolyam nappali munkarend

KISGYERMEKEK FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEI A GYERMEKINTÉZMÉNYEKBEN, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEKRE

Célkítűzés: Az intézményes nevelésnek rendkívül fontos szerepe van a kisgyermek fejlődésében, különösképpen a hátrányos helyzetű gyermekeket illetően. Vizsgálatomban a kisgyermek fejlesztési lehetőségeit, valamint a szülők e területre vonatkozó elégedettségét kutattam szombathelyi és Szombathely kistérségi óvodákban és bölcsődében. **Adatok és Módszerek:** A kutatás típusa keresztmetszeti, kvalitatív és kvantitatív együttesen. Célcsoportja a vizsgált intézmények dolgozói, illetve azon gyermekcsoportok szülei, amelyekbe jár hátrányos helyzetű kisgyermek. A vizsgálat 2013 év végén zajlott kérdőíves és interjú módszerrel. Az adatokat az SPSS program segítségével elemeztem és khi- négyzet próbát végeztem. **Eredmények:** A gyermekintézményekbe kerülő hátrányos helyzetű kisgyermek hiánykompenzációja sikeres, hiszen képesszavaraikat időben felismerték, így hatékonyan tudták kezelni. Az a feltevés, miszerint a vegyes életkorú gyermekcsoportokban hatékonyan kezelhetőek a hátrányos helyzetből adódó problémák, szintén beigazolódott. Az eredmények azt mutatták, hogy a hátrányos helyzet nem befolyásoló tényező az óvodával, bölcsődével szembeni igények és elvárások megfogalmazásának tekintetében. Nem találtam eltérést a hátrányos és nem hátrányos helyzetű szülők véleménye között. ($P > 0,05$). **Következtetések:** A kutatás eredményeiből arra következtetek, hogy a hátrányos helyzetű kisgyermek fejlesztése csak a családdal való szoros együttműködéssel lehet sikeres. A problémák megoldásához elengedhetetlen a szakmai együttműködés, a nevelő felkészültsége és tudásának folyamatos bővítése.

Kulcsszavak: hátrányos helyzet, kisgyermek, fejlesztési lehetőség

Éliás Zsuzsanna¹, Kozma Katalin²

¹Pécsi tudományegyetem Egészségtudományi Kar Szombathelyi Képzési központ

²Oladi Általános Iskola, Középsiskola és Szakiskola Nyitra Utcai Általános Iskolája, Szombathely

Pénzes Krisztina¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A KÖZÉPISKOLAI PEDAGÓGUSOK ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ISMERETEI

Célkítűzés: Számos kutatásban egyaránt megmutatózó problémát jelent a laikusok körében fennálló alacsony szintű elsősegélynyújtási ismeret és az alacsony szintű hajlandóság a segítségnyújtásra. A vizsgálat célja a középiskolai pedagógusok elsősegélynyújtási ismereteinek a felmérése. **Adatok és Módszerek:** A kutatás keresztmetszeti, kvantitatív jellegű kutatás. A mintavétel kényelmi, nem véletlenszerű mintaválasztás. A kutatás célcsoportja a középiskolai pedagógusok. A vizsgálatba beválasztásra kerültek a minimum öt éve oktató pedagógusok, illetve kizárásra kerültek az egészségügyi középiskolában oktatók és az egészségügyi végzettséggel rendelkezők. A vizsgálat helye: Győr, Kisbér, Komárom, Tatabánya középiskolái. Az adatgyűjtés 2013. május 1-jétől 2013. szeptember 30.-áig történt. A kutatás elemszáma: N=114. Az adatgyűjtés saját szerkesztésű kérdőívvel történt. A statisztikai elemzés Microsoft Excel és SPSS programcsomag segítségével történt. Az összefüggések vizsgálatára leíró statisztika, Khi-négyzet próba, korreláció és T-próba került alkalmazásra. **Eredmények:** 83,3% tanult korábban elsősegélynyújtást. A fiatal korcsoport ismeretei érték el a legalacsonyabb szintet ($p=0,034$). A férfiak mutatják a nagyobb hajlandóságot a segítségnyújtásra ($p=0,000$). 86,8%-a részt venne egy elsősegélynyújtásról szóló továbbképzésen. Az elsősegélynyújtás tanítására 54,5% a középiskolát tartja alkalmasnak. **Következtetések:** A férfiak hajlandósága magas, de az ismeretekben jelentős hiányosságok állnak fent. A hazai és külföldi kutatásokkal összevetve, az a következtetés vonható le, hogy az elsősegélynyújtásban fennálló hiányosságok nem csak hazai, hanem nemzetközi szinten is megjelennek, valamint a hajlandóság is alacsony szintet mutat. A jövőben a kutatást több középiskolára kellene kiterjeszteni.

Kulcsszavak: elsősegélynyújtás, pedagógusok, oktatás

Pék Emese¹

¹PTE ETK

Péter Andrea¹

¹Pécsi Képzési Hely Rekreációs szervezés és egészségfejlesztés – Rekreációs szervezés szakirány III évfolyam nappali munkarend

A BARANYÁBAN ÉS BÁCSKÁBAN ÉLŐ SERDÜLŐK EGÉSZSÉGMAGATARTÁSI, SPORTOLÁSI ÉS REKREÁCIÓS SZOKÁSAINAK AZ ÖSSZEHASONLÍTÁSA

Célkitűzés: Célom a Baranyában és a Vajdaság Bácskai élő serdülők egészségmagatartása és sportolási, rekreációs szokásainak összehasonlítása. **Adatok és Módszerek:** A vizsgálatban 183 személy vett részt, 118 baranyain és 65 bácskai. Az adatokat a baranyai és bácskai tanulóknál minden esetben külön vizsgáltam, hogy a végén összehasonlító elemzéseket végezhessek. Az adatfelvétel önkéntes és név nélküli volt. Az adatok feldolgozását az Microsoft Office Exel 2013 táblázatkezelő programmal, valamint az SPSS 17.0 for Windows statisztikai programmal végeztem. **Eredmények:** Hipotézisem, hogy különbségek fedezhetőek fel, a vizsgált régiók között az egészségkárosító formákban bizonyítást nyert az alkoholfogyasztást illetően. A dohányzás gyakoriságát illetően nem találtam különbséget ($p=0,62$), az alkoholfogyasztás gyakoriságában, a tanulók válaszait összehasonlítva ($p=0,00$), különbség van a régiók között. Feltételezésem, hogy a fiatalok a barátaikkal próbálják ki az egészségkárosító szereket bizonyítást nyert. A dohányzásnál a fiatalok mind a két régióban 87%-a vallotta azt, hogy a barátjával gyűjtött rá először. Az alkohol kipróbálásában mind a két csoport 69%-a jelölte, hogy barátal ivott először. Feltételezésemben, hogy a Baranyában élő fiatalok többet sportolnak bizonyosságot nyertem, amit a két országban fellépő nyelvi különbségekre vezettem vissza. Szignifikáns ($p=0,00$) kapcsolatot találtam a régió és a motivációs célok között. Utolsó hipotézisem, miszerint a serdülők több időt töltenek számítógép/televízió előtt, mint, sportolással beigazolódott, mivel a baranyaiak válaszaik szerint több mint 2 órát, a bácskaiak pedig, 1,5-2 órát töltenek ezen eszközök használatával. **Következtetések:** Az eredményekből levonhatom azt a következtetést, hogy a fiatalok egészségmagatartásával és a sportoláshoz való szoktatását már egészen fiatalon el kell kezdeni bővíteni.

Kulcsszavak: Kulcsszavak: serdülő, egészségmagatartás, kortárshatás, rekreáció

Dr. Ács Pongrác¹

¹Pécsi Tudományegyetem-Egészségtudományi Kar

Péterfi Anikó¹

¹Kaposvári Képzési Központ Egészségügyi gondozás és prevenció – Védőnő szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

MELEGEK GYERMEKVÁLLALÁSA VÉDŐNŐI ÉS ORVOSI SZEMMEL

Célkütyüzés: Az LGBT irányultságú emberekkel kapcsolatos szakmai diskurzusok egyik legvitatottabb pontja a gyermekvállalás és ezzel együtt a gyermeknevelés. Fontos ezt hangsúlyoznunk abból a szempontból is, hogy a védőnői munka velejárója a társadalom különböző kisebbségi csoportjaival, így a meleg párokkal való szoros együttműködés. Kutatásom során céloom annak feltárása, hogyan vélekednek a védőnők és az orvosok a meleg párok gyermekvállalásával kapcsolatban, valamint annak megismerése, hogy milyen mértékben befolyásolja munkájukat a gondozott eltérő szexuális orientációja. **Adatok és Módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti, feltáró kutatás keretében vizsgáltam a kutatásba bevont személyek LGBT irányultságú emberek gyermekvállalásával kapcsolatos attitűdjét befolyásoló tényezőket. A saját szerkesztésű kérdőívet, melyet a védőnőkhöz és az orvosokhoz online módon juttattam el 134 válaszdadó töltötte ki értékelhetően. A leíró statisztikai próbák elvégzését követően hipotéziseim igazolásához χ^2 próbát alkalmaztam. A vizsgált változók közötti kapcsolatot abban az esetben tekintettem szignifikánsnak, ha $p < 0,05$. **Eredmények:** Eredményeim birtokában összességében megállapítható, hogy az LGBT irányultságú emberekkel, azok gyermekvállalásával kapcsolatban nagymértékű az elutasítás a megkérdezettek körében. A χ^2 próba elvégzését követően arra a megállapításra jutottam, hogy ezt az elutasítást nem befolyásolja sem a megkérdezett életkora ($p=0,44$), sem pedig a mássággal kapcsolatos előzetes ismerete ($p=0,83$ a férfi párok, és $0,92$ a női párok esetén). Differenciálól tényezőnek bizonyult az ismeretségi körben lévő LGBT irányultságú személy ($p < 0,01$). **Következtetések:** Az LGBT irányultságú emberek társadalmi kirekesztettsége az egészségügyi ellátórendszer szereplői körében is megfigyelhető. Fontos lenne, hogy munkájuk során a társadalom legkisebb egységét a szülők szexuális orientációjától függetlenül, családtként kezeljék és támogassák.

Kulcsszavak: LGBT, társadalmi kirekesztés, gyermekvállalás, attitűd

Dr. Csima Melinda¹

¹PTE ETK

Pichner Dóra¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Egészségügyi gondozás és prevenció – Védőnő szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A VÉDŐNŐ SZEREPE A DOWN-SZINDRÓMÁS GYERMEKEK GONDOZÁSÁBAN

Célkítzés: Napjainkban az egyik leggyakoribb genetikai rendellenesség a Down-szindróma, mely döntő többségében testi és szellemi fejletlenséggel is együtt jár. A vizsgálat során céloom felmérni a védőnők támogatói szerepét, ismereteit, véleményeit valamint szülők-védőnő kapcsolatát. **Adatok és Módszerek:** A kutatás típusa leíró, keresztmetszeti, kvalitatív, kvantitatív. Az interjú alanyai a Veszprém és Fejér megyében élő Down-szindrómás gyermeket nevelő szülők (N=20), illetve a Veszprém és Fejér megyében dolgozó területi védőnők (N=92). A mintaválasztás nem véletlenszerű, kényelmi mintavétel. A vizsgálatokat 2013.március-2014. március között végeztem. Leíró statisztika mellett a két változó összefüggéseinek megállapítására Chi2-próbát végeztem a Microsoft Excel program segítségével ($p < 0,05$). **Eredmények:** A védőnők probléma megoldásához szükséges segítség igénybevétele a szakmában eltöltött évek száma nem befolyásolja ($p > 0,05$). A vizsgálat során nem találtam összefüggést a Down-szindróma előfordulása és az életkor között ($p > 0,05$). Védőnők tapasztalatai alapján a vallásos várandósok könnyebben elfogadják, ha Down-szindrómás gyermeket várnak, mint akik nem vallásosak (MT=0,12-0,87). A Down-szindrómás gyermeket nevelő családok a védőnők szerint nagyobb bizalommal fordulnak hozzájuk segítségért, mint a nem Down-szindrómás gyermeket nevelők (MT=0,12-0,77). **Következtetések:** Összességében elmondható, hogy sajnos a szülők tájékoztatása a védőnők részéről nem kielégítő. Fontos szerepe van a védőnőnek, hogy a kritikus időkben a család és gyermek mellett szakmailag felkészült legyen és támogató segítséget nyújtson. Ez sokrétű feladat, amelyben fontos szerepet játszik a más szakemberekkel való együttműködés igénye, illetve a védőnő saját igénye az informálódás, fejlődés iránt.

Kulcsszavak: Down-szindróma, tapasztalat, multiparák, védőnő, bizalom

Karácsony Ilona¹

¹PTE ETK Szombathelyi Képzési Központ

Póhr Kitti¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Ápolás és betegellátás – Szülésznő szakirány III évfolyam nappali munkarend

AZ ANYAI PAJZSMIRIGY BETEGSÉGEK GONDOZÁSÁNAK HATÁSA A VÁRANDÓSSÁG KIMENETELÉRE, SZÜLÉSZETI ESEMÉNYEKRE

Célkítűzés: A leggyakoribb endokrin kórkép a pajzsmirigy betegség, melynek hatása lehet úgy a várandós nőre, mint a magzatra. Kezelésüket a várandósság során meghatározó nemzetközi ajánlások jól ismertek, ugyanakkor hazai saját tapasztalatról nincs közlemény. Célom megvizsgálni, hogy a pajzsmirigy betegségek, illetve ezek endokrin gondozása milyen hatással van a várandósság kimenetelére. **Adatok és Módszerek:** A Vas Megyei Markusovszky Kórház Endokrin szakrendelésén megjelent gravida pajzsmirigybetegek adatainak retrospektív elemzése, -beleértve a pajzsmirigy funkciót jelző hormon paramétereket, illetve a gyógyszerelést-, valamint e betegek szülészeti kórtörténetének vizsgálata. A mintaválasztás nem véletlenszerű, kényelmi mintavétel. Összesen 40 beteg adatait dolgoztam fel, a életkoruk $33,7 \pm 3,6$ év. A vizsgálat ideje 2013. 08.-2014. 02. Statisztikai értékelést t-próba, illetve Friedmann ANOVA teszt segítségével végeztem. Alkalmazott statisztikai szoftver a Statistics for Windows. **Eredmények:** A terhességi idő előrehaladásával a TSH érték szignifikánsan csökkent a hypothyreotikus betegekben ($p=0,0075$). Az egyes betegek egymást követő értékeit összehasonlítva a szignifikáns különbség változatlanul kimutatható volt. Szignifikáns negatív korrelációt találtam a TSH érték és a thyroxin dózisa között a hypothyreotikus csoportban ($r=-0,35; p<0,05$). Koraszülés, szülészeti szövődemény a thyreotoxicus csoportban fordult elő gyakrabban, elsősorban az idősebb szülő nők között. **Következtetések:** Hypothyreotikus várandósok esetében rendszeres gondozás során a thyroxin dózis emelésével a TSH értékek jól egyensúlyban tarthatóak, és szülészeti szövődemények nem lépnek fel, míg hyperthyreotikus betegek esetén a megfelelő gondozás mellett is számolhatunk szülészeti szövődeményekkel.

Kulcsszavak: várandósság, pajzsmirigy, hypothyreosis, hyperthyreosis, TSH

Dr. Lőcsei Zoltán¹, Ferenczy Mónika²

¹Vas Megyei Markusovszky Kórház

²Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar

Porkoláb Eszter¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Dietetikus szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A PALEOLIT DIÉTA HATÁSA ÉS BETARTHATÓSÁGA

Célkítűzés: Az Országos Táplálkozás és Tápláltsági Állapot Vizsgálat 2009-es felmérése alapján, a felnőtt magyar lakosság 61,8%-a túlsúlyos vagy elhízott. A súlyfelesleg leadásához számos gyors fogyást ígérő, divatos fogyókúra született. Az elmúlt években hazánkban egyre nőtt a paleolit diéta híveinek száma. Célunk, hogy megvizsgáljuk a paleolit diéta hatásait és a betarthatóságát. **Adatok és Módszerek:** A felmérés kvantitatív jellegű, mely 2013-2014-ben folyt Pécsen és Veszprémben. A mintában 70 fő szerepelt. Beválasztási kritérium: a mintában szereplő személyek a 18. életévüket betöltötték. Kizárási kritérium: a 18. év alatti, nem a paleolit étrend elvei szerint étkező alany. A kutatás első felében online elérhető saját készítésű kérdőívet használtunk. A kutatás második része követéses vizsgálatként történt, ekkor testösszetétel-mérést és étrendi naplóelemzést végeztünk. Az adatokat IBM SPSS és Microsoft Office Excel 2007 szoftverrel dolgoztuk fel. Az eredményeket leíró statisztikával, khi2 próbával, t-próbával és regresszió analízissel elemeztük. Az eredményeket akkor tekintettük szignifikánsnak, ha $p \leq 0,05$ volt. **Eredmények:** Az online kérdőívet 60 fő töltötte ki, 13 fő férfi és 47 fő nő. A nők esetében az ideális testtömeg átlaga 60,61 kg volt, ám az átlagos aktuális testtömeg többnek bizonyult ($P < 0,05$), a férfiaknál szintén hasonló tapasztaltunk. A követéses vizsgálat során összesen 10 személyt vizsgáltunk, melyek közül 9 nő és 1 férfi volt. A paleolit diétát folytatók átlagosan 1138 kcal-át fogyasztottak naponta. Az átlagos fehérje- 88,9 g, a zsír- 50,08 g, a szénhidrátbevitel 75,23 g volt naponta. **Következtetések:** A paleolit diéta hatékony eszköze lehet a testtömeg-csökkentésnek. Az energia- és makrotápanyag-bevitelt illetően kiderült, hogy a diéta egy alacsony kalória- és szénhidrát-bevitelű, ám magas fehérjetartalmú étrend. Tanulmányunk lehetséges továbbvitele több, hosszabb távú és nagyobb elemszámú követéses vizsgálat folytatása.

Kulcsszavak: fogyás, divatdiéta

Dr. Polyák Éva¹

¹PTE-ETK

Pus Vivien¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Egészségügyi gondozás és prevenció – Védőnő szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

FIATALKORI DOHÁNYZÁS GYAKORISÁGA ÉS OKAI FALU-VÁROS VISZONYLATBAN

Célkítűzés: Kutatásom célja, hogy feltérképezzem, a dohányzás által veszélyeztetett korcsoportokat, feltárni a dohányzással kapcsolatos ismereteiket, a dohányzáshoz vezető okokat. **Adatok és Módszerek:** Az általam készített kutatás leíró, keresztmetszeti, kvantitatív. A vizsgálatot általános iskolákba járó 10-14 éves diákok között végeztem 2013. 02.01.-2013. 06.30. között. A célcsoporton belüli nem véletlenszerű kényelmi mintavétel történt. Az elemszám 98 fő. A kérdőívben szerepeltek demográfiai-, iskolai és otthoni elvárásokkal kapcsolatos-, társas kapcsolatokra vonatkozó-, a diákok dohányzási szokásaira, ismereteire vonatkozó kérdések. Statisztikai elemzés: átlag, gyakoriság, chi2-próba Microsoft Excel program segítségével. A szignifikancia-szintet $p \leq 0,05$ -ben állapítottam meg. **Eredmények:** Az általános iskola felső tagozatos tanulói körében nem számottevő a dohányzás (17,35%). Szignifikáns különbség tapasztalható a városban és a falun élő diákok dohányzása között ($p=0,028$). Naponta dohányzik 47,06%, nem minden nap 29,41%, ritkábban vagy bulik alkalmával 23,53%. A rendszeres dohányzás a család szerkezetével, anyagi helyzetével, barátok számával nem mutat összefüggést ($p > 0,05$). A gyerekek által átélt stressz is befolyásolja a diákok dohányzási státuszát ($p < 0,05$). **Következtetések:** Az eredmények által elmondható, hogy a térségben előforduló fiatalkori dohányzást jelentős mértékben befolyásolja a lakóhely, ellentétben Pikó B. et al 2008-ban végzett kutatásával. A csonka családban élők között nagyobb számban dohányoznak. A barátok száma nem domináló tényező a dohányzás megkezdésében (K. Choi 2008). Vizsgálatomban igazolódott, hogy a stresszelő diákok könnyebben kezdenek el dohányozni, mint aki viszonylag nyugodt életmódot folytat. A védőnőknek nagyobb hangsúlyt kell fektetni a hatékony primer prevenció programok kidolgozására, a rizikócsoportok megszólítására.

Kulcsszavak: dohányzás, serdülőkor, rizikócsoport, egészségfejlesztés

Karácsony Ilona¹

¹PTE ETK Szombathelyi Képzési Központ

Rasztovác Dorottya¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Dietetikus szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A LABDARÚGÓ JÁTÉKVEZETŐK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK VIZSGÁLATA

Célkítűzés: A kutatásom során szerettem volna, betekintést nyeri a labdarúgó játékvezetők táplálkozási és sportolási szokásaiba. Feltételezésem az volt, hogy a magasabban kvalifikált játékvezetők egészségesebb életmódot folytatnak. Kíváncsi voltam arra, hogy a sport és az egészséges életmód fontos szerepet tölt-e be a mindennapjaikban. **Adatok és Módszerek:** A kutatásom kvantitatív jellegű munka. A célcsoportom a labdarúgó játékvezetők, az elemszámom 190 fő volt. A beválasztási kritériumok: 18 és 50 év közötti, legalább 2 éve játékvezetőként tevékenykedő személyek. A kizárási kritériumok: 18 év alatti és az 50 év feletti személyek szerepeltek, valamint akik 2 évnél kevesebb ideje játékvezetők. A vizsgálatomat a Magyar Labdarúgó Szövetség közreműködésével végeztem. A felmérés a saját szerkesztésű kérdőívvel történt. A kapott adatok elemzése és feldolgozása Microsoft Office Excel program (Khi négyzet, kétmintás T-próba) segítségével történt. **Eredmények:** Folyadékfogyasztási, táplálék-kiegészítő fogyasztási és dohányzási szokásaiban szignifikáns különbség mutatkozik ($p < 0,05$) a keretek tekintetében. Alkoholfogyasztási és halfogyasztási szokásaikban viszont nem találtam szignifikáns eltérést ($p > 0,05$) a keretek között. A magasabb iskolai végzettség és az egészséges életmód tekintetében szintén szignifikáns különbség mutatkozik ($p < 0,05$). A játékvezetők 65,8%-a hetente legalább 4 alkalommal végez valamilyen testmozgást. **Következtetések:** A sportolás pozitívan hat az egészséges életmódra, de megfelelő táplálkozás nélkül nem elegendő védőfaktor.

Kulcsszavak: egészség, sport, táplálkozás, játékvezető

Szekeresené Szabó Szilvia¹

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet
Dietetikai és Komplementer Medicina Tanszék

Salamon Melinda¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Egészségügyi szervező – Egészségbiztosítási szakirány III évfolyam levelező munkarend

ÚJ GENERÁCIÓS SEBKÖTŐZŐ SZEREK – ÁTTÖRÉS A SEBKEZELÉSBEN

Célkítűzés: A decubitus vagy más néven nyomási fekély vagy felfekvés jelentős népegészségügyi probléma, de az esetek jelentős részében megelőzhető lenne. A technikai feltételek hiánya, ismeretbeli hiányosságok, a konzultatív munka inefektivitása miatt viszont igen rossz gyógyhajlamot mutatnak általában. A betegek és hozzátartozóik nem mindig kérnek és kapnak megfelelő felvilágosítást, valamint nem ismerik a nedves sebkezelési lehetőségeket. Akik otthoni szakápolási szolgálat munkáját igénybe veszik, azoknak több lehetőségük van az információhoz jutáshoz. **Adatok és Módszerek:** Célom az volt, hogy felmérjem a felfekvés miatt kezelésre szoruló betegek ismereteit, hiányosságait, decubitus megelőzésének módjait a modern sebkötöző szerek témakörében, elsősorban a decubitus kezelésének szemszögéből. Mintaválasztásnál azok a betegek jönnek szóba, akiket hozzátartozóik kezelnek saját otthonukban. Célcsoportom a tartósan fekvő, decubitus-os betegek, az ő hozzátartozóik, akik ápolják őket, otthonaikban. Adatgyűjtési módszernek saját készítésű kérdőívet használtam. **Eredmények:** Az otthon ápoltak, akiket ápoló szolgálat gondoz, jól ismerik a nedves sebkezelők tulajdonságait és előnyeit (a vizsgált minta 30 %-a). Azok a páciensek, akik maguk látják el a sebkötözést, alig ismerik ezeket a termékeket. Akik hallottak már róla, nagyon kis arányban használják (8 %). Az elutasítás okaként az árat (85 %), az információhiányt (10 %), idegenkedést az újdonságok alkalmazásától (5 %) okokat jelölték meg. **Következtetések:** A tartósan fekvő betegek nincsenek tisztában a decubitus kialakulásával, kezelésének módjaival. Nincsenek megfelelően tájékoztatva a megelőzésről illetve kezelésről, kötszerek helyes alkalmazásáról.

Kulcsszavak: Decubitus, felfekvés, kötszer, sebkezelés, otthonápolás

Dr. Turcsányi Katalin¹, Prof. Dr. Vattay Péter²

¹PTE-ETK

²ZMK, PTE-ETK

Schmidt Barbara¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

ALKOHOLLAL SZEMBENI ATTITÚDOK AZ EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK KÖRÉBEN

Célkitűzés: Az alkoholbetegekkel és az ittas személyekkel szemben gyakran megjelenik az előítélet az egészségügyi dolgozók körében. Kutatásom célja a mentődolgozók és a kórházi dolgozók előítéleteinek és véleményének összehasonlítása. **Adatok és Módszerek:** Kutatásom kvalitatív, keresztmetszeti. Olyan egészségügyi dolgozók vettek részt benne, akik már találkoztak mindkét betegcsoporttal. Kizárásra került az a dolgozó, aki nem a betegellátásban vesz részt, egy évnél kevesebb ideje vagy sürgősségi osztályon dolgozik. A Közép-Dunántúli-Régió mentőállomásain és 6 kórházában végeztem kutatást 2013. december 27. és 2014. március 10. között saját szerkesztésű kérdőívvel. Összesen 101 darab érkezett vissza. Az adatok feldolgozása az SPSS 20 szoftverrel történt T-próba, khi-négyzet próba, Pearson-féle korreláció és varianciaanalízis alkalmazásával. **Eredmények:** A nők elfogadóbbak az alkoholbetegekkel szemben, mint a férfiak ($p=0,027$). Főiskolán végzettek esetében megítélésük rosszabb, mint a többieknél ($p=0,043$). A mentőtisztek elfogadóbbak az alkoholbetegekkel szemben, mint a többiek ($p=0,043$). A mentők nagyobb számban írták a fizikai bántalmazást ($p=0,02$) és a nem megfelelő ellátást ($p=0,009$) az előítélet jeleként, mint a kórházi ellátók. A mentősök előítélete nagyobb, mint a kórházi dolgozóké ($p=0,007$). A találkozási gyakoriság emelkedése növelte az előítéletet alkoholbetegekkel ($p=0,025$) és ittas személyekkel szemben is ($p=0,029$). Az alkoholfüggőkkel és az ittas betegekkel szembeni előítéletek mértéke között szignifikáns különbség van ($p<0,001$). **Következtetések:** Vizsgálatom eredménye hasonló a témában készült kutatásokhoz. Az alacsony részvételi szám miatt az eredmények csak a Közép-Dunántúli-Régió egyes területeire érvényesek. A magyarországi helyzet felmérésére egy nagyobb elemszámú vizsgálat kellene.

Kulcsszavak: attitúd, előítélet, alkohol, egészségügy

Marton József¹

¹PTE-ETK

Schöffner Dorottya¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Dietetikus szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A KÁPOSZTAFÉLÉK CSALÁDJÁBA TARTOZÓ NÉHÁNY ISMERTEBB HAZAI FAJ KÜLÖNBÖZŐ POLIFENOL TARTALMÚ KOMPONENSEINEK KIMUTATÁSA ANALITIKAI MÓDSZEREKKEL

Célkítűzés: Célunk a káposztafélék családjába tartozó ismertebb fajok néhány polifenolos komponensének analitikai módszerekkel történő meghatározása. **Adatok és Módszerek:** Vizsgálatunkat a PTE-ÁOK Bioanalitikai Intézetében, UHPLC-MS segítségével végeztük. Statisztikai elemzéshez Microsoft Office Excel 2007 (T-próba) programot használtunk. A vizsgált minták közé tartozott a brokkoli, kelbimbó, fejes káposzta, kelkáposzta, lilakáposzta, a fekete és a hónapos retek. Utóbbi két mintának külön a héji és belső részét is megvizsgáltuk **Eredmények:** A többi mintához képes viszonylag magas volt a fekete retek és a hónapos retek héji részének polifenol tartalma. A fekete retek héjában kiugróan magas heszperidin (14,2195 ug/g), ellag sav (0,4949 ug/g), kvercetin (0,8305 ug/g), és a klorogén sav (2, 4848 ug/g) szintet mértünk. A hónapos retek héji részében jelentős mennyiségben találtunk naringerint (0,7778 ug/g) és heszperidint (3,7646 ug/g). A hónapos retek kivételével mindegyik mintánkban jelentős mennyiségben találtunk piceidet és klorogénsavat. Piceidet a legnagyobb mennyiségben a kelbimbóból (1,9468 ug/g) és a fekete retek héjából (1,4223 ug/g), klorogénsavat pedig szintén a kelbimbóból (3,0085 ug/g) a fekete retek héji részéből (2,4848 ug/g) és a brokkoliból (2, 4842 ug/g) tudtunk kimutatni **Következtetések:** Méréseink alapján a fekete reteknek volt összességében a legmagasabb polifenol tartalma. Mivel a fekete retek a ritkábban fogyasztott zöldségek közé tartozik, ezért beépítése az étrendbe, előnyös lehet számos betegség megelőzésében.

Kulcsszavak: káposztafélék, polifenol, HPLC/MS

Szekeresné Szabó Szilvia¹, Marton Krisztina²

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet
Dietetikai és Komplementer Medicina Tanszék

²Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar Kémia Tanszék

Schroth Roland¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

ZUMBA HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA A KARDIOLÓGIAI REHABILITÁCIÓBAN

Célkitűzés: Magyarországon vezető helyen áll a szív-és érrendszeri megbetegedések előfordulása, az ebben a körben kialakuló depresszió és az ebből létrejövő halálozás is számottevő. Célunk volt a zumba alkalmazása a késői posztoperatív szív-és érrendszeri betegek rehabilitációjában, a kardiális és pszichés értékek javításában a hagyományos protokoll szabályai szerint. **Adatok és Módszerek:** 46 szív-és érrendszeri beteget véletlenszerűen osztottunk be egy zumbát alkalmazó és egy kontrollcsoportba. A programot 12 héten át végeztük, heti 3 zumba foglalkozással. Antropometriai és orvosi adatok, SF36, Beck-skála, STAI és egyénileg létrehozott vérnyomás-és pulzusmérő lapot alkalmaztunk. Beválasztási kritériumok: 35-75 év közötti egyének, akik kardiovaszkuláris megbetegedésben érintettek, vagy szívműtéten estek át és a késői posztoperatív időszakban voltak. Kizárási tényezők: 75 év feletti életkor, végtaghiány, nem megfelelő pszichés állapot, súlyos arthrosis és az együttműködés hiánya. Adatelemzésre Microsoft Excel és az SPSS 20-as programokat használtuk, mellyel átlagot, szórást, mediánt, módooszt, T-próbát és khi-négyzet próbát végeztünk. **Eredmények:** Szignifikáns különbség volt a zumbával kezelt csoport diasztolés vérnyomás($p=0,004$), pulzus ($p<0,01$) és testsúly ($p<0,01$) értékében, valamint szignifikáns különbség volt a zumba, ill. a kontroll csoport vizsgálat utáni depresszió ($p=0,035$) általános ($p=0,045$) és aktuális ($p=0,009$) szorongásának mértéke között. **Következtetések:** A kapott eredmények, és a nemzetközi adatok alapján elmondható, hogy a zumba alkalmas kardiovaszkuláris betegek késői rehabilitációjára a kardiális paraméterek és a depresszió értékének tekintetében.

Kulcsszavak: zumba, szív-és érrendszeri megbetegedések, kardiológiai rehabilitáció, táncmozgás terápia

Hock Márta¹, Dr. Járomi Melinda²

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet

²Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet

Sekk Patrícia¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A VÉNÁS ÉRTORNA HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA A VÉNÁS ÁRAMLÁSI SEBESSÉG FÜGGVÉNYÉBEN

Célkütyzés: A mechanikus vénás thromboemboliás profilaxis egyik legfőbb módszere a vénás értorna, de pontos hatékonysága nem ismert. Vizsgálatunk célja az volt, hogy meghatározzuk a vénás értorna hatékonyságát a vénás áramlási csúcssebesség függvényében, egészségesek, illetve csípő-, és térdprotetizáltak körében. Célunk volt, hogy megvizsgáljuk, szignifikánsan különbözik-e a nyugalomban mért vénás áramlási csúcssebesség az egészséges és a protetizált csoport között, illetve a csípő-, és a térdprotézis beültetésén átesett betegek között. Ezenkívül célunk volt a konszenzuális hatás mérése. **Adatok és Módszerek:** A vizsgálatban 67 fő (42 fő egészséges, 25 fő csípő-, vagy térdprotézis műtéten átesett beteg) vénás áramlási csúcssebességét vizsgáltuk HADECO BIDOP ES-100V II típusú Doppler ultrahang készülékkel, 8MHz-es fejjel, vena femoralisban. A statisztikai számításokhoz az SPSS 20-as verzióját használtuk. Paraméteres és nem paraméteres tesztek alkalmaztunk.

Eredmények: A vénás értorna szignifikánsan növelte a vénás áramlási csúcssebességet mindkét csoportban (egészségesek: $t=-16,88$; $p=0,00$; protetizáltak: $t=-12,30$; $p=0,00$). A protetizált betegek nyugalmi vénás áramlási csúcssebessége szignifikánsan alacsonyabb volt az egészségeseknél mért értéknél ($t=-12,93$; $p=0,00$). A csípőprotézisesek nyugalmi vénás áramlási csúcssebessége pedig szignifikánsan alacsonyabb volt a térdprotézisesekéénél ($p=0,00$). A nem érintett alsó végtag tornája szignifikánsan emelte a vénás áramlási csúcssebességet az érintett alsó végtagban ($t=-22,73$; $p=0,00$).

Következtetések: A vénás értorna hatékony módszere a thromboembolia profilaxisnak. A konszenzuális hatás az inaktív végtag vénás áramlási csúcssebességét jelentősen emeli, ezért a mechanikai thromboembolia profilaxis fontos eleme lehet.

Kulcsszavak: vénás áramlás, thromboembolia profilaxis, vénás értorna

Dr. Járomi Melinda¹, Dr. Faludi Béla²

¹PTE ETK Pécsi Képzési Központ

²PTE KK Neurológiai Klinika

Simon Ildikó¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Egészségügyi szervező – Egészségbiztosítási szakirány III évfolyam nappali munkarend

GAZDASÁGOSSÁG ÉS KÖLTSÉGHATÉKONYSÁG A DIAGNOSZTIKÁBAN

Célkitűzés: A diagnosztikai eszközök fejlődése ugrásszerűen megnőtt az utóbbi időszakban, viszont ezen új technológiák megjelenése a magyar egészségügyben lassú ütemben zajlik. A célkitűzésem az volt, hogy megvizsgáljam a diagnosztika ellátások (CT, PET/CT) költségigényét, illetve hogy megállapítsam, hogy az ilyen jellegű diagnosztikai beruházások értéke átlagosan mennyi idő alatt térül meg és válik rentábilissá, valamint mitől függ a megtérülési idő. **Adatok és Módszerek:** A vizsgálatot dokumentumelemzéssel hajtottam végre 2013. decembertől 2014. áprilisig. Figyelemmel követtem mind az OEP, mind a diagnosztikai központok által publikussá tett és erre vonatkozó dokumentumait, számadatait. Az adatokból bekerülési értéket, megtérülési rátát, korrelációt, relatív megoszlást számoltam. A feldolgozást SPSS 21.0 program segítségével végeztem. **Eredmények:** Megállapítottam, hogy melyik technológia a fenntarthatóbb, a hatékonyabb és kedvezőbb megtérüléssel rendelkező alternatíva. Ezen kívül javaslatokat tettem a jelenlegi szabályozás egységesítésére vonatkozóan valamint a hatékonyság növelését szorgalmazó kérdésekkel kapcsolatban. **Következtetések:** A magyar egészségügynek gyorsabban kell reagálnia a megjelenő új technológiák bevezetését illetően, akár az EU-s pályázatok hatékonyabb figyelemmel kíséréssel vagy még több magántőke bevonásával. A jelenlegi szabályozások felülvizsgálata sürgető kérdés, mert a szabad kapacitások kihasználatlansága veszteséget okoz.

Kulcsszavak: megtérülési ráta, rentabilitás, beruházás, PET/CT, CT

Dr. Turcsányi Katalin Anna¹

¹PTE ETK ZKK

Sipos Dávid¹

¹Kaposvári Képzési Központ Orvosi laboratóriumi és képkalkotó diagnosztikai analitikus – Képkalkotó diagnosztikai analitika szakirány III évfolyam nappali munkarend

MR VIZSGÁLATI PROTOKOLL ALKALMAZÁSA AZ INTRAABDOMINÁLIS ÉS SUBCUTÁN ZSÍRSZÖVETEK MENNYISÉGI MEGHATÁROZÁSÁRA.

Célkítzés: A túlsúlyos emberek száma rohamosan növekszik szerte a világban, mely kihatással van a cardiovascularis megbetegedések számának növekedésére is. A testtömegindex pontos ismerete által visszaszorítható a kóros elhízottság mértéke, ezáltal a megbetegedések száma is. Ezzel kapcsolatos korábbi kutatások alapján lehetséges mód nyílik a teljes testzsír érték meghatározására egyetlen mágneses rezonancias (MR) abdominális keresztmetszeti kép értékeiből. **Adatok és Módszerek:** Kutatásainkba 6 egészséges önkéntest vontunk be. Kiválasztási kritériumaink alapján 20-40 év életkorú, azonos számú egészséges férfi és nő került kiválasztásra. Vizsgálatainkat egy Siemens Magnetom Avanto 1,5T MRI scannerrel végeztük oly módon, hogy átfedő keresztmetszeti képsorozatot készítettünk 6 mm-es szeletvastagsággal a cella turcica szintjétől a patella magasságáig, a teljes test vizsgálatához használt TimCT üzemmódban a Dixon szekvenciát használva. A kapott képsorozatok közül a továbbiakban az ún. zsír képet használtuk fel a feldolgozáshoz. A zsírra jellemző intenzitású voxelek térfogata összesítésre került oly módon, hogy manuális szegmentációval elkülönítettük a szubkután és intermuszkuláris zsírtartalmat a hasúri zsírtól. A statisztikai értékeléshez Microsoft Excel programot használtuk. Az átlagok összehasonlítása T-próbával történt. Az összefüggések elemzéséhez lineáris regressziót használtunk. **Eredmények:** A vizsgált férfiak és nők között különbséget találtunk a zsírszövet eloszlása között ($p < 0.05$). A férfiak bőralatti és intermuszkuláris zsírtartalma kevésbé tért el egymástól, míg az abdominális zsír aránya a férfiakban nagyobb volt. **Következtetések:** Az MR vizsgálat alkalmas módszer lehet az egyes zsírszövetek eloszlásának megállapítására.

Kulcsszavak: BMI, testzsír, mágneses rezonancia

Vandulek Csaba¹, Dr. Donkó Tamás²

¹Kaposvári Egyetem Egészségügyi Centrum

²Kaposvári Egyetem Egészségügyi Centrum

Skoda Szabolcs¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Ápolás és betegellátás – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam levelező munkarend

A NYUGAT-DUNÁNTÚLI RÉGIÓ MENTŐDOLGOZÓINAK FELKÉSZÜLTSEGE TÖMEGES KÖZLEKEDÉSI BALESETEK FELSZÁMOLÁSÁBAN

Célkítűzés: Hazánkban a tömeges balesetek között a közlekedési káresemények vezetnek (75%). A problémát fokozza, hogy a sok sérültön kívül az elszenvedett sérülések száma, valamint azok fájtaja is komoly feladat elé állítja a mentőszemélyzetet. Vizsgálatom célja, hogy felmérjem az OMSZ Nyugat-dunántúli Régiójában a tömeges balesetek alkalmával a mentődolgozók felkészültségét a felszámolást illetően. **Adatok és Módszerek:** A célpopuláció a Régió 26 mentőállomásának kivonuló állománya tartozott, a dolgozat mintáját mentőorvosok, mentőtisztek, mentőszakápolók és szakképesítés nélküli mentőápolók adták. A kérdőívben a demográfiai adatok mellett vizsgálatra került a 38/2012. számú Főigazgatói Utasításban foglaltak. Az adatokat SPSS Statistics Version 20 segítségével számoltam ki, melyhez Khi-négyzet próbát, valamint Anova varianciaanalízist használtam. **Eredmények:** Az eredmények alapján a mentődolgozók válaszaik legtöbb esetben arról tanúskodnak, hogy felkészülési ismereteik tömeges balesetek felszámolásából legtöbb esetben alapvetően elegendő szintű ($p=0,000$). Továbbképzési lehetőségként legtöbb esetben megrendezett tömeges baleseti szituációt javasolnak, mellyel ismeretanyaguk bővítését, ellenőrzését évente látják biztosítottnak ($p=0,06$). A tömeges baleseti ismereteket vizsgáló kérdéscsoport feldolgozásából kiderül, hogy a dolgozók megfelelően felkészültek, a teszten minden esetben 60% feletti eredményt produkáltak. **Következtetések:** A vizsgálat után elmondható, hogy a Régió mentődolgozói megfelelően elsajátították a Főigazgatói Utasításban foglaltakat, melyet az eredmények is igazolnak. Ahogy más szerzők megjegyzik, azt a jelen vizsgálatom is alátámasztja, hogy a tömeges kárhelyekre való felkészülést megrendezett szimulációk által célszerű gyakorolni, azonban ezek a szituációk és elméleti továbbképzések nem helyettesítik a helyszínen szerzett tapasztalatot.

Kulcsszavak: Kulcsszavak:tömeges baleset, továbbképzés,kivonuló állomány,felkészültség

Dr. Betlehem József¹

¹PTE-ETK Pécs, Vörösmarty u. 4.

Somogyi Eszter¹

¹Kaposvári Képzési Központ Orvosi laboratóriumi és képkalkotó diagnosztikai analitikus – Képkalkotó diagnosztikai analitika szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

AGYÁLLOMÁNYBAN LÉVŐ AKTIVÁCIÓS TERÜLETEK LETÉRKÉPEZÉSE EGÉSZSÉGES ÖNKÉNTESEKEN

Célkítűzés: fMRI vizsgálatokat ma már egyre szélesebb körben alkalmaznak műtéti tervezéshez, sugárterápiás tervezéshez, egyéb betegségek terápiatervezéséhez. Agyunk funkcionális központjainak pontos feltérképezése mindehhez elengedhetetlen. Kutatási célom egészséges önkéntesek agyi központjainak detektálása és az aktivációs térfogatok kvantitatív elemzése volt. **Adatok és Módszerek:** A kutatásban 18 fiatal (9 férfi, 9 nő), egészséges önkéntes vizsgálati anyagát dolgoztam fel. Az önkénteseken 6 paradigma alkalmazásával történtek fMRI vizsgálatok: sakk tábla, szövegértelmezés, szógenerálás, memória, finger-tapping és emóció paradigmákat alkalmaztak. Az adatok kiértékelését a Kaposvári Egyetem Egészségügyi Centrumában rendelkezésre álló Nordic NeuroLab (Bergen, Norway) nordicIce nevű programcsomag segítségével végeztem. A kiértékelés során a statisztikai elemzéshez általános lineáris modellt (GLM) használtam, és paradigmától függően eltérő szignifikanciaszintekkel dolgoztam. A kiértékelés után az aktivációs térfogatokon volumetriai analízist, majd további statisztikai számításokat végeztem. **Eredmények:** Sakk tábla, szövegértelmezés, szógenerálás, memória paradigma alkalmazása során mind a 18 önkéntes esetében nagyon magas %-ban volt kimutatható a várt lokalizációnak megfelelően idegi aktiváció. Finger-tapping paradigma alkalmazásakor nem mutatott egységes képet a szenzomotoros kéreg aktivitása. Emocionális központok az alkalmazott paradigmával nem voltak kimutathatók. A leginkább aktívnak mutatózó a látókéreg volt, és a legnagyobb különbségek is itt adódtak. A többi 4 paradigma esetében jelentősen kisebb aktív térfogatot és különbségeket tapasztaltam. **Következtetések:** A kapott eredmények és tapasztalatok alapján kimondható, hogy a legbiztosabban a sakk tábla paradigma alkalmazható. Finger-tapping paradigma esetében további, akár módosított vizsgálatokat, emóció paradigma esetén pedig a mérések egy friss, validált képanyaggal történő megismétlését javasolnám.

Kulcsszavak: fMRI, paradigma, nordic, volumetria

Vandulek Csaba¹

¹Kaposvári Egyetem Egészségügyi Centrum

Szabó Antal Tamás¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Egészségügyi szervező – Egészségbiztosítási szakirány III évfolyam levelező munkarend

MŰSZAKI, GAZDASÁGI ÉS TURISZTIKAI HATÉKONYSÁG VIZSGÁLATA ZALA MEGYÉBEN

Célkítűzés: A Zala megyei termálfürdők az elmúlt néhány évben jelentős fejlesztéseket hajtottak végre, melyek a gazdasági működésük eredményesebbé tette. Ezen beruházások a turizmusban és a gyógyászatban kiváló hozam/ráfordítás aányt eredményezhet, az üzemeltetés hatékonyságában viszont nem mindegyik fürdő tud eredményt felmutatni. **Adatok és Módszerek:** KSH adatokból, termálfürdők dokumentumaiból idősorokat és gyakorisági sorokat képezek, dinamikát, relatív gyakoriságot és kapacitás kihasználtságot elemzek, Microsoft Excel program segítségével. A termálfürdők működését műszaki, gazdasági és turisztikai szempontból vizsgálom. **Eredmények:** A zalai termálfürdők közül négy fürdőkomplexum tekinthető nyereségesnek: a hévízi, a zalakarosi, a lenti és a kehidakustányi. A vendégforgalom éves, havi és napi átlaga jelentősen meghaladja a többi termálfürdő értékeit, a legmagasabb értékeket minden kategóriában Hévízen kaptam. Mindegyikre jellemző, hogy egész évben nyitva tartanak, jelentős szálláshely kapacitással rendelkeznek és erőteljes marketing tevékenységet végeznek és többféle kiegészítő szolgáltatást nyújtanak. A rekreáció és a gyógyászati célú hasznosítás Hévízen és Zalakaroson kiépített. **Következtetések:** A termálfürdők működtetésének műszaki, gazdasági, turisztikai vonatkozásait komplexen célszerű kezelni, azok a zalai fürdők, ahol ez megvalósul, sikeresen és nyereségesen működnek, míg azok a fürdők, ahol csak egy vagy néhány összetevőre összpontosítanak a túlélésért küzdenek.

Kulcsszavak: Termálfürdő, műszaki, gazdasági, turisztikai hatékonyság

Dr. Turcsányi Katalin¹

¹PTE-ETK-ZKK

Szabó Veronika¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

TÜDŐMŰTÉT ÁPOLÓI SZEMMEL

Célkítűzés: Magyarországon egyre több a tüdőrákos betegek száma: 2010-ben 8648 fő hunyt el ebben a betegségben (KSH 2010). Dolgozatommal céloom bizonyítani, hogy műtéttechnikai szempontok, a műtėti agresszió mértéke meghatározza a fellépő szövődmények lehetséges tárházát, ezért a minimál invazív technika előtérbe helyezésével befolyásolható a műtét utáni gyógyulás (Tie-Wen 2012). **Adatok és Módszerek:** Prospektív, keresztmetszeti, kvantitatív, nem véletlenszerű, kényelmi mintavétel történt a PTE KK Sebészeti Klinikán. A célcsoport VATS, illetve a thoracotomián átesett betegek, akik megfelelnek a bevásztási kritériumoknak, így: 22-85 év közötti, korábban nem volt más mellkassebészeti műtété, igazolt szövettani diagnózis, ASA I-II. Kizárásra kerültek azok a betegek, akik nem feleltek meg a bevásztási feltételeknek. Módszer dokumentációelemzés (n=99) volt. A statisztikai próba és az adatfeldolgozás: Microsoft Office-Excel 2003 (kétmintás T- és χ^2 próba, %, gyakoriság-, átlagszámítás, átlag- és gyakoriság MT). Szignifikancia szint: $p < 0,05$. **Eredmények:** Nincs szignifikáns különbség a műtėti agresszió mértéke és a kórházi tartozódás hossza között ($p = 0,07$). A műtėti beavatkozás típusa és a lehetséges posztoperatív szövődmények között sem volt szignifikáns különbség ($p = 0,07$). A dohányzás esetén szignifikánsan gyakrabban fordulnak elő műtét után szövődmények ($p = 0,002$). Az ápolási nap és az alkalmazott műtéttechnika között sincs szignifikáns különbség ($p = 0,18$). **Következtetések:** A műtét típusa nem befolyásolja a kórházban eltöltött időt (Bu 2012). A posztoperatív szövődmények előfordulási gyakoriságát nem befolyásolja az operáció típusa (Joon 2011). Rendszeres dohányzás esetén gyakrabban számolhatunk posztoperatív szövődmények kialakulására.

Kulcsszavak: Thoracotomia, VATS, intra- és posztoperatív történések

Dr. Váradyné Horváth Ágnes¹

¹PTE ETK

Szalai Ildikó¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Egészségügyi szervező – Egészségbiztosítási szakirány III évfolyam levelező munkarend

TÁPPÉNZIGÉNYLÉSEK NYOMÁBAN

Célkítűzés: A központi költségvetés részét képező társadalombiztosítási alap egyik területe az egészségbiztosítás. Az E-Alap releváns mértékű kiadása, a természetbeni ellátások finanszírozása mellett meghatározó a pénzbeli ellátásokra fordított kiadás. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár 2012. évi statisztikai évkönyvének adatai szerint a táppénzes esetek száma évről – évre folyamatosan csökken. Ennek a csökkenő tendenciának a háttérében több tényező együttes hatása húzódik meg: a táppénz igénybevételénél a jogszabályi háttér folyamatos változása, a munkahelyföltés, a demográfiai tényezők kedvezőtlen alakulása, a gazdasági tényezők hatása, illetve a foglalkoztatottság helyzete. Egyre elterjedtebb jelenség, hogy a munkavállalók betegen is dolgoznak, nem mennek keresőképtelen állományba. Vizsgálaton célja az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásra jogosultak körében annak felmérése, hogy keresőképtelenség esetén táppénzre mennek-e, vagy inkább betegen is dolgoznak. Mi készíti a biztosítottakat olyan kedvezőtlen döntés meghozatalára, hogy betegségük esetén ne menjenek keresőképtelen állományba, vállalva ezzel a szövődmények kialakulását, súlyosabb egészségromlást.

Adatok és Módszerek: Kutatásom célcsoportját családtagjaim, barátaim, ismerőseim és az ő ismerősei közül (150 fő) az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaira jogosultak alkotják. A mintaválasztás és az adatgyűjtés nem valószínűségi mintavétel alkalmazása során egyszerűen elérhető alanyok megkeresése saját szerkesztésű kérdőív útján valósult meg. Kutatásom analízise során alkalmazott gyakoriság MT és Chi2 próbával támasztottam alá hipotéziseimet. **Eredmények:** Annak eldöntését, hogy betegen dolgozzunk, vagy táppénzre menjünk, legnagyobb mértékben a munkahelyi bizonytalanság befolyásolja, második okként a jövedelem kiesése áll. **Következtetések:** A betegség miatti keresőképtelenség nem jó sem a biztosítottnak, sem a foglalkoztatónak, és nem utolsó sorban az államnak. A munkavállalónak betegsége idején megnövekednek a költségei (diéta, gyógyszerköltség), a munkáltatónak a munkavállaló munkából történő kiesése okoz plusz költséget, az államnak viszont az egészségügyi szolgáltatások és pénzbeli ellátások fedezetére kell forrást biztosítani. Mivel a biztosítási jogviszony egyik szereplője sem érdekelt a betegségek kialakulásában, fenntartásában, nagyobb gondot kell fordítani a prevencióra, valamint a már meglévő betegség mielőbbi felszámolására.

Kulcsszavak: munkahelyföltés, táppénz, jogszabályváltozás, keresetkiesés

Dr. Turcsányi Katalin¹

¹PTE ETK ZKK

Szemerédi Viktória Tünde¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Egészségügyi szervező – Egészségbiztosítási szakirány III évfolyam nappali munkarend

KÖLTSÉGCENTRIKUS ÉS EREDMÉNYES BETEGÉLELMÉZÉS

Célkítűzés: A kórházi kiadások jelentős részét teszi ki a betegélelmezés, emellett a kórházi dolgozók étkeztetéséről is gondoskodni kell. A páciensek körében és a dolgozók körében is egyre több gondot kell fordítani a különleges táplálkozási igényekre, ami a jelenlegi finanszírozási körülmények és a Közétkeztetési törvény figyelembevételével nehezen megoldható. Vizsgálatom célja a betegélelmezés finanszírozási jellemzőinek és költségösszetevőinek összevetése a korszerű betegélelmezés igényeivel.

Adatok és Módszerek: A Zala Megyei Kórház Betegélelmezési osztályának finanszírozási adatai, az élelmezésben felhasznált nyersanyagok fajtáinak, mennyiségének és költségadatainak elemzése, valamint a krónikus osztály 2013. és 2014. március első két hetének étrend vizsgálata leíró statisztikai eszközökkel, adat és dokumentum-elemzéssel, relatív gyakoriság, korreláció, khi2 próba alkalmazásával, ahol szignifikáns az eredmény, ha $p \leq 0,05$. Az adatokat MS Excell programmal dolgoztam fel. Vizsgáltam a páciensek és a dolgozók étkeztetésének költségjellemzőit és tápanyag-összetételét. **Eredmények:** Az élelmezésben felhasznált nyersanyagok fajtáiról megállapítható, hogy szűk választékúak, a korszerű és különleges táplálkozási igényű ételek készítése nehezen oldható meg. A napi nyersanyagnorma összege sem a normál étrend, sem a különleges táplálkozási igényű páciensek, dolgozók étrendjében nem biztosítja a megfelelő színvonalú ellátást. Az élelmezési költségek az összköltségen belül 1,747 % – t képviselnek. A különleges táplálkozási igényű étrend a normál étrend 1,4 – szeresébe kerül. **Következtetések:** Ahogyan a dolgozók napi étkeztetési keretét növelték, úgy az ellátottak napi étkeztetésének normáját is emelni kell a megfelelő színvonal érdekében. A Közétkeztetési törvény előírásai és a betegélelmezés táplálkozás-egészségügyi követelményei gyakran ellentétesek, illetve nem összeegyeztethetők.

Kulcsszavak: betegélelmezés, finanszírozás, közétkeztetési törvény

Dr. Turcsányi Katalin¹

¹PTE ETK ZKK

Szentpáli Gergő¹

¹Pécsi Képzési Hely Rekreációs szervezés és egészségfejlesztés – Rekreációs szervezés szakirány III évfolyam nappali munkarend

ÉLETMÓDVIZSGÁLATOK UTÁNPÓTLÁSKORÚ KOSÁRLABDÁZÓK KÖRÉBEN

Célkítzés: Jelen kutatás során azt szeretném megvizsgálni, hogy miképp hat a kosárlabda a 9-13 éves utánpótlás korú játékosok életmódjára. Céljaim közé tartozik még, hogy kapcsolatot keressek a motivációs tényezőkben. Mindig is érdekelt a téma, hogy vajon mik a fő motivációs tényezők, amelyek miatt a gyerekek évekig hajlandóak edzésekre járni, anélkül, hogy az unalmassá válna számukra.

Adatok és Módszerek: Jelen tanulmányomban a Rátgéber Kosárlabda Akadémia 9-13 éves játékosait (n=107) vizsgálom. Az adatgyűjtés módszere saját összeállítású kérdőív. Az adatok feldolgozása az SPSS-PC programcsomag 9.0 és 11.0 változata segítségével, két és többváltozós, többszintű összehasonlító módszerekkel történt. **Eredmények:** A 107 darab kérdőívől kiderült, hogy a vizsgált sportoló gyerekek körében melyek a leggyakoribb szabadidős tevékenységek, mivel töltik el a szabadidejüket. A vizsgálat igazolja, hogy a szülőknek rendkívül nagy szerepe van a gyerekek sportágválasztásában. A vizsgálat alátámasztja azt a hipotézisem, miszerint a fiatal sportolóknál az élsportolóvá válás az egyik legerősebb motivációs tényező. A kutatásból kiderült, hogy a fiatalok nem étkeznek eléggé egészségtudatosan, zsebpénzüket legtöbb esetben egészségtelen édességekre költik.

Következtetések: A kapott eredmények tükrében megállapítható, hogy az egészséges életmód esetében még a rendszeresen sportoló fiatalok körében is szükséges az edzők nevelő munkájának hatékonyságának növelése. Az edzőkre nagy felelősség hárul, egyrészt a fiatal sportolók motiválásánál, másrészt az egészséges életmódra történő nevelésénél. Az is fontos tanulság, hogy óvatosnak és őszintének kell lenni mind gyerekekkel és szülővel egyaránt, a tekintetben, hogy egy esetleges be nem teljesült álmom, vagy kudarc könnyen okozhatja a sportág abbahagyását. Ezen kívül az edzőknek több tájékoztatást kell adni az egészséges táplálkozásról már ilyen fiatal korosztályban is.

Kulcsszavak: Életmód, Szabadidő eltöltés, Sportágválasztás, Motiváció

Dr. Rétsági Erzsébet¹, Melczer Csaba²

¹PTE-ETK

²PTE-ETK

Szoboszlai Renáta¹

¹Pécsi Képzési Hely Egészségügyi gondozás és prevenció – Népegészségügyi ellenőr szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A VIZUÁLIS TÖMEGMÉDIA HATÁSA A SERDÜLŐK TESTKÉPÉRE ÉS TESTÜKKEL KAPCSOLATOS ATTITÚDJÉRE

Célkítűzés: Az írott és képi sajtónak jelentős hatása van a saját testről kialakított véleményre. A fiatalok körében jelentős a törekvés a reklámokban, plakátokon, televízióban látott modellek, média személyiségek által közvetített ideál elérésére. A kutatás célja felmérni a pécsi középiskolás fiatalok magazinolvasási és médiahasználati szokásainak hatását saját testképükről alkotott véleményükre, továbbá testükkel kapcsolatos attitűdjükre. **Adatok és Módszerek:** Kvantitatív keresztmetszeti vizsgálatot végeztünk Pécs város középiskoláinak tanulói körében. A mintaválasztás nem véletlenszerű mintavétellel történt (n= 237 fő). Az alkalmazott kérdőív a szociodemográfiai adatok mellett táplálkozási, dohányzási, alkoholfogyasztási, sportolási szokásokra vonatkozó kérdéseket, a vonzóságról alkotott hiedelem skála kérdéseit, magazinolvasási szokásokkal, illetve médiahasználati és reklámokkal kapcsolatos kérdéseket, Fallon- Rozin Emberalakrajzok Tesztjét és Tennessee skála kérdéseit tartalmazta. Statisztikai módszerként x2-próbát, kétmintás t-próbát alkalmaztunk SPSS 20.0 program segítségével (p <0,05). **Eredmények:** A lányok szignifikánsan (p=0,044) többet olvasnak egészség- és fitnessmagazint, mint a fiúk. A válaszadók azon része, akik heti rendszerességgel olvasnak egészség- és fitnessmagazinokat negatívabban ítélik meg saját testüket, illetve körükben a testükkel való elégedetlenség is nagyobb mértékű – a Tennessee- skála összértékei alapján. **Következtetések:** A szépség és a jó külső nagyon fontos a mai fiatalok számára, melyek megítélésében a sportosság és a jó kondíciónak is meghatározó szerepe van. Szükség van olyan programok (például sportnap), önismereti témájú órák megszervezésére, amely hatására a fiatalok önértékelése javulna, illetve pozitív véleménnyel lennének saját testükről.

Kulcsszavak: testkép, média, attitűd

Fischerné Virág Éva¹, Vajda Réka²

¹Baranyai Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv

²Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar

Szolnokiné Czippán Andrea¹

¹Pécsi Képzési Hely Egészségügyi gondozás és prevenció – Népegészségügyi ellenőr szakirány IV. évfolyam levelező munkarend

A VASTAGBÉLÉRÁK SZŰRÉS ELMÉLETE ÉS GYAKORLATI VONATKOZÁSAI, BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐI ZALA MEGYÉBEN

Célkitűzés: A vastag- és végbélrák, valamint annak szűrővizsgálata ma is a népegészségügy egyik legsúlyosabb, megoldatlan problémája. A második leggyakrabban előforduló daganat és második legnagyobb mortalitással járó megbetegedés az Európai Unióban és hazánkban. Vizsgálatunk célja volt feltárni a populáció egy adott mintájának vastagbélrákkal kapcsolatos ismereteit, információszerezési forrásait, továbbá megismerni táplálkozási-, életmódi szokásaikat, valamint szubjektív egészségi állapotukat. **Adatok és Módszerek:** Kvantitatív keresztmetszeti vizsgálatot végeztünk Nagykanizsán és vonzaskörzetében élők, nem véletlenszerűen kiválasztott mintáján (n=176). A saját szerkesztésű kérdőív kérdéscsoportjai: szociodemográfiai adatok, colorectalis carcinoma tüneteivel, kialakulásával és szűrésével kapcsolatos ismeretek, információforrások, egészségi állapot. Statisztikai módszerként χ^2 próbát, és kétmintás t-próbát alkalmaztunk SPSS programmal ($p < 0,05$). **Eredmények:** A vizsgált populáció tájékozottsága a vastagbélrák jellemzőiről rendkívül hiányos, mindössze 1,1%-uk tekinthető tájékozottnak. Akik ismerték a vastagbélrák tüneteit, azok szignifikánsan jobban tudták a CRC szövődményeit ($p < 0,001$) és rákmegelőző állapotait ($p = 0,016$) is. Szubjektív egészségi állapota alapján a válaszadók közel 12%-a a magas rizikójú kategóriába tartozott, TTI alapján 70%-uk túlsúlyos vagy elhízott. **Következtetések:** A lakosság széleskörű tájékoztatása alapvető fontosságú. Fel kell hívni a figyelmüket a CRC tüneteire, és az 50 éves kortól ajánlott szűrővizsgálatokra a vastagbélrák idejében történő felismerhetősége és kezelése érdekében. Különösen fontos a fokozott kockázatú csoportok gondozása.

Kulcsszavak: vastagbélrák, vastagbélrák szűrés, ismeret

Dr. Vizer Gábor¹, Vajda Réka²

¹Endomed Vizer Kft.

²PTE-ETK

Talabér Krisztina¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

MENTŐDOLGOZÓK EGÉSZSÉGMAGATARTÁSÁNAK RIZIKÓ ÉS PROTEKTÍV TÉNYEZŐI, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A MENTŐDOLGOZÓK REKREÁLÓDÁSÁRA

Célkítűzés: Vizsgálatom célja, hogy felmérjem a mentődolgozók egészségmagatartásának tényezőit, szabadidős tevékenységeit, a rekreáció fogalmával és céljaival kapcsolatos ismereteit. **Adatok és Módszerek:** Kutatásom keresztmetszeti, kvantitatív. Egyedi szerkesztésű kérdőíves módszert alkalmaztam az OMSZ Zala és Baranya megyei állomásain kivonuló szolgálatot teljesítő mentődolgozói körében (n=108). Microsoft Excel 2007 és SPSS 20 statisztikai szoftver segítségével, Chi2-próbát és Fisher's Exact tesztet végeztem. Értékeimet szignifikánsnak tekintettem: $p < 0,05$ esetén. **Eredmények:** A másodállás vállalása a mentődolgozók életkorcsoportjaiban szignifikáns különbségeket mutatott ($p=0,016$). A másodállás és a rekreációs tevékenységek tartalma között nem volt szignifikáns különbség ($p > 0,05$). A különböző iskolai végzettségű mentődolgozók sportolási szokásai között sem találtam szignifikáns különbséget ($p=0,536$). Az életkor és a rekreáció fogalmának ismerete között szignifikáns összefüggést szintén nem kaptam ($p=0,539$). **Következtetések:** A vártnál pozitívabb eredményt kaptam a rizikótényezők megjelenése szintjén, és sporttevékenységek végzése terén is. Ám optimális az lenne, ha minden mentődolgozó rekreációs tevékenységeket végezne, ezért célszerű lenne széles körben felhívni a figyelmet az egészségvédelem fontosságára.

Kulcsszavak: egészségmagatartás, rekreáció, rizikótényezők, munkaképesség, szabadidő eltöltés

Dr. Deutsch Krisztina ¹

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet

Tamás Judit¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány IV. évfolyam levelező munkarend

A FIZIOTERÁPIA HELYE ÉS SZEREPE A TEP MŰTÉTEN ÁTESETT BETEGEK ÉLETMINŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSÁBAN

Célkütyés: Az endoprotézis mŰtéttel a panaszok csökkenthetők, de a betegség nem gyógyítható, így a betegek életminősége nek javítása kulcsfontosságú. Vizsgálatunk célja volt felmérni, a térdizületi TEP mŰtéten átesett betegek rehabilitációjának hatékonyságát. Arra a kérdésre kívánunk választ kapni, hogy az általunk alkalmazott komplex fizioterápiával és a gunarasi forrásvízzel végzett fürdőkúra eredményez-e a betegeknek életminőségi változást, lemérhető-e a fizioterápia hatékonysága. **Adatok és Módszerek:** Prospektív, kvantitatív, leíró jellegű kutatást végeztünk 50 TEP mŰtéten átesett beteggel. A vizsgálat 2013.03.01-2013.12.01. között a Gunarasi Mozgásszervi Rehabilitációs Központban történt. A betegek a WOMAC, SF-36, BDI illetve egy saját szerkesztésű kérdőívet töltöttek ki. Ezen kívül mértük a járás sebességét sík talajon és lépcsőjárás közben. A betegek 36°C-os termálvízben fürödtek 3 héten keresztül, heti 7 alkalommal 20 percig, heti 5 alkalommal elektroterápiát, gyógytornát, hidroterápiát kaptak. **Eredmények:** A vizsgálatban résztvevők többsége a 71-75 éves korosztályba tartozott. A kezeléseket a nők hatékonyabbnak ítélték, mint a férfiak ($p < 0,001$). A kezelések után szignifikánsan csökkent a depresszió foka ($p < 0,001$). Javulást következett be a járás sebességében ($p < 0,001$), az SF-36 (TF, PCS) dimenzióiban illetve a fizikai egészség és a mentális egészség között is szignifikáns kapcsolatot találtunk ($p < 0,001$). Javult a betegek mozgástartományja (WOMAC, $p=0,001$). Az SF-36 és a WOMAC kérdőív eredménye között szignifikáns kapcsolatot találtunk ($p=0,001$), a fizikai funkció javulásával az életminőség javulása következett be. **Következtetések:** Eredményeink azt mutatják, hogy a térd TEP mŰtéten átesett betegek életminőség javításában hatásos kezelésnek bizonyult a gunarasi forrásvíz és a fizioterápia alkalmazása. A kezelések mellett nagy jelentősége van a holisztikus betegápolásnak.

Kulcsszavak: fizioterápia, TEP, életminőség

Fullér Noémi¹, Hock Márta²

¹PTE-ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet

²PTE-ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet

Taródi Barbara¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Ápolás és betegellátás – Gyógytornász szakirány III évfolyam nappali munkarend

FASCIATECHNIKA HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA NYITOTT SZÍVMŰTÉTEN ÁTESETT BETEGEKNÉL

Célkítzés: A nyitott szívműtét során a fájdalom csökkentése fontos fizioterápiás folyamat. A cél a „POMPAGE” francia fascia technika hatékonyságának vizsgálata a műtét után fellépő fájdalomra és a respiratórikus funkcióra, melyet a klinikumban még nem vizsgáltak. A technika célja facilitálni a fascia csúsztatását és megőrizni az izom aktivitását a légzéstanítás során. **Adatok és Módszerek:** Prospektív kutatás, kényelmi mintavétellel. ZMK-ban nyitott szívműtéten átesettek; 2013.10-2014.02.; I. cs.: POMPAGE fascia mobilizációs technikával kezelt csoport (n=10), II. cs.: kontroll csoport (n=10). Beválasztási krit.: nyitott szívműtét, kooperáció; kizárási krit.: redo műtét, súlyos társbetegség. Pre-, postop. 3., 7. napon spirometria, mellkas,-rekeszkitérés, VAS. Statisztika: T-próba, lineáris regresszió, (p<0,05), SPSS. **Eredmények:** FEV1 csökkenés(%) I./II.: 32,4±18,79 vs 44,7±12,14; p=0,099; FVC csökkenés(%) I./II.: 28,4±15,28 vs 37,6±11,22; p=0,142; VC csökkenés(%) I./II.: 33,2±17,04 vs 40,6±17,25; p=0,347; Jobb rekeszkitérés 3. nap(%) I./II.: 3,2±0,88 vs 3,00±0,62; p=0,568. Bal rekeszkitérés 3. nap(%) I./II.: 3,3±0,94 vs 2,95±0,55; p=0,329. Jobb rekeszkitérés 7. nap(%) I./II.: 4,5±0,47 vs 3,6±0,45; p<0,001. Bal rekeszkitérés 7. nap(%) I./II.: 4,4±0,45 vs 3,5±0,55; p=0,001. VAS 3. nap I./II.: 2,2±2,86 vs 4,6±2,22; p=0,049. VAS 7. nap I./II.: 0,5±0,85 vs 2,8±1,47; p<0,001. Regresszió analízis: FEV1 csökkenés –VAS postop. 3. :r=0,697, r²=0,486, p<0,001. **Következtetések:** A légzésfunkciós értékek kevésbé csökkentek le, de a különbség nem szignifikáns. A kezelt csoportnak postop. 3. és 7. napon szignifikánsan kisebb volt a fájdalom és mindkét oldali rekesz működése szignifikánsan jobb, mint a kontroll csoporté. A „POMPAGE” fascia mobilizációs technika, mint fizioterápiás fájdalomcsillapító módszer jól beilleszthető a szívbészeten alkalmazott fizioterápiás protokollba.

Kulcsszavak: fasciatechnika, median sternotomia, fájdalomcsillapítás, fizioterápia

Mazur Mónika¹, Sió Eszter²

¹Zala Megyei Kórház Szívsebészeti Osztály

²Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Zalaegerszegi Képzési Központ

Tér Annabella¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A KARDIÁLIS TÖRTÉNÉSEKET KÖVETŐ KARDIOLÓGIAI REHABILITÁCIÓ HATÁSA AZ ÉLETMINŐSÉGRE

Célkitűzés: A szív-, és keringési rendszer megbetegedések előfordulási gyakorisága igen magas. Célunk annak felmérése volt, hogy a már kialakult megbetegedés milyen hatással van a beteg életminőségére, valamint az elvégzett rehabilitációs kezelés milyen mértékben képes javítani a betegek életminőségét. **Adatok és Módszerek:** II. fázisú kardiológiai rehabilitáció keretében végeztem a kutatást, az életminőség felmérésére Short-Form 36 kérdőívet alkalmaztam. Beválasztási kritérium kórelőzményben szereplő AMI, CABG, PTCA. Kizárási kritériumként szerepelt a manifeszt szívelégtelenség, 18 évnél fiatalabb életkor, mozgásszervi megbetegedés. Végül 71 beteg adatait elemeztük. Statisztikai elemzés: (MS Excel 2003) átlag, megbízhatósági tartomány, T-próba ($p < 0,05$).

Eredmények: Az eredmények alapján elmondható, hogy a mozgás alapú kardiológiai rehabilitáció befolyásolja az életminőséget, de nem minden vizsgált dimenzióban pozitív a változás. Összességében javulást tapasztalhattunk a fájdalom csökkenésében, annak előfordulási gyakoriságában (64,5 % vs. 70,2 %, $p = 0,12$), a szociális funkciókban (71,1 % vs. 78,3 %, $p = 0,05$), a fizikai funkciókban (65,1 % vs. 71,48 %, $p = 0,05$), azonban a különbség nem szignifikáns. Az emocionális problémák okozta nehezített megküzdés, illetve a fizikai egészség dimenziókban kapott eredmények alapján a csoport tagjai jelentős javulást értek el, a különbség mindkét esetben szignifikáns volt ($p = 0,003$ ill. $p = 0,002$).

Következtetések: Összességében elmondható, hogy a rehabilitációval javíthatóak az egyén emocionális, szociális, valamint fizikai funkciói is, így a kialakult kardiovaszkuláris megbetegedéseket követő rehabilitáció kiemelkedő jelentőséggel bírhat. (Jegier et al. 2009)

Kulcsszavak: rehabilitáció, életminőség, szabadidős tevékenységek

Dr. Váradyné Horváth Ágnes¹

¹PTE ETK, Pécs

Dr. Toldiné Beck Mónika¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány IV. évfolyam levelező munkarend

A POSZTOPERATÍV FÁJDALOM FELMÉRÉSÉNEK ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI LEHETŐSÉGEI SZÜLÉSZETI INTENZÍV OSZTÁLYON

Célkítűzés: A fájdalom mértékének felmérése és a befolyásoló tényezőinek kutatása céljából betegek és ápolóik értékelték a posztoperatív fájdalmat numerikus skálán az adatok összehasonlítása céljából. Megtörtént az életkor és a BMI értékek kapcsolatának értékelése, a BMI-hez társuló opiát igény ellenőrzőse. Célunk felmérni, hogy az ápolók, alul értékeli-e betegek fájdalmát, valamint kimutatni a multimodális fájdalomcsillapítás előnyeit, a vele járó opiát igényt. **Adatok és Módszerek:** 2013. november 1 és december 15 közötti vizsgálatba a műtéten átesett betegek (40 fő) és a velük foglalkozó ápolók (10 fő) kerültek. A PTE KK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika szubintenzív osztályán folyt az adatok gyűjtése. Statisztikai számításainkat MS 2007 segítségével végeztük. Az elemzés során abszolút- és relatív gyakoriságot, átlagot, szórást, 2 mintás t-próbát és Khi-négyszet próbát, korrelációt és lineáris regressziót végeztünk, melyet 95%-os valószínűség mellett tekintettünk szignifikánsnak ($p < 0,05$). Az eredményeket átlag megbízhatósági tartománnyal prezentáltuk. **Eredmények:** Az ápolók alulértékelték betegek fájdalmát ($p=0,011$). A betegek vitális paramétereivel kifejezetten szoros, folyamatos kapcsolatot kimutatni nem tudtunk ($p > 0,05$). Az életkor és betegek BMI értéke közt összefüggés nem volt ($p=0,134$), de a többségében túlsúlyos vizsgált populáció esetében az opiát igény nem volt emelkedett ($p=0,62$). A nyitott műtétekhez nem társult egyértelműen fokozottabb fájdalom, az adekvát fájdalomcsillapítás miatt ($p > 0,05$). Megerősítést nyert a multimodális terápia előnye is a fájdalomcsillapításban, amely nem járt az opiát igény csökkenésével ($p=0,807$) **Következtetések:** A jövőben feltétlen szükséges az egészségügyben dolgozók felmérését elvégezni tudásszintjükről, esetleges oktatásokat szervezni és protokollokat készíteni, valamint a fájdalmat naponta legalább három alkalommal ellenőrizni. (Shugarman LR., 2010 ,Canada).

Kulcsszavak: fájdalom, NRS, multimodális

Dr. Oláh András¹

¹PTE-ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet

Tompa Tünde¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Ápolás és betegellátás – Gyógytornász szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

MULTIDISZCIPLINÁRIS PROGRAM, A METABOLIKUS TRÉNING ÉS A DIÉTA HATÁSA A TESTÖSSZETÉTELRE ÉS A KONDICIONÁLIS KÉPESSÉGEKRE

Célkítűzés: Elhízott gyerekek számára mozgásprogram összeállítása, mentálhigiénés és dietetikus szakember bevonásával. A fatmax program alkalmazása. **Adatok és Módszerek:** Nem randomizált, célirányos mintaválasztás, longitudinális, prospektív kutatást végeztünk. Célcsoportunk az iskoláskorú elhízott gyerekek. Beválasztási kritériumként a 90 testsúly percentilis feletti értéket, 10-15 éves életkort, kizárási kritériumként a gyógyszeres kezelést, anyagcsere betegséget határoztuk meg. A vizsgálatot 2 általános iskola tanulói körében végeztük 2014. február 3 – 2014. március 13 között. A program előtt és után az alábbi méréseket végeztük: saját összeállítású, mozgásszervi kérdőív, standard kérdőív (depresszió, szorongás), fizikális vizsgálat: testösszetétel, bőrredő, derékkörfogat, mellkaskörfogat, terhelési anyagcsere, nyugalmi anyagcsere vizsgálat, 12 teszt, Dávid gép, SPSS. **Eredmények:** Testösszetétel változásában a kontrollvizsgálat során mindegyik paraméternél csökkenést tapasztaltunk, de a különbség nem volt szignifikáns. A David géppel mért izomerő változást mindegyik vizsgált paraméter az izomerő növekedését mutatta, azonban szignifikáns különbséget nem találtunk. Az alapanyagcsere a vizsgált periódusban nem változott. A terheléses vizsgálat során vita maxima terhelés mind az alapvizsgálatnál, mind pedig a kontrollvizsgálatnál a 7 gyermek közül 4 esetben volt. Az alapállóképesség mutatói a vizsgált csoportban a tréningprogram során szignifikáns különbséget nem mutattak. A terheléses zsíryanagcsere-küszöbök a tréningperiódusban szignifikáns változást nem mutattak. Azonban kedvező változás, a glükodependens anyagcseretípus számának csökkenése a tréning után. **Következtetések:** A program rövidege ellenére is sikeresnek mondható, hosszabb távon is érdemes lenne vizsgálni. A fatmax koncepció jól alkalmazható az elhízott gyerekek esetében.

Kulcsszavak: fatmax, obesitas

Tóthné Steinhausz Viktória¹

¹PTE ETK ZKK

Tóth Eszter Zsuzsanna¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Dietetikus szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A CITROMFŰ, BORSMENTA ÉS KÖMÉNYMAG ILLÓOLAJ ÖSSZETÉTELÉNEK ÉS ANTIBAKTERIÁLIS HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA

Célkütyés: A gyógynövények használata iránt egyre nagyobb az érdeklődés, mivel számos kedvező biológiai hatásukat írták le az utóbbi időben. Sokuk antibakteriális hatását in vitro tanulmányok igazolják. Nő a hagyományos antibiotikummal szemben rezisztens baktériumtörzsek száma. **Adatok és Módszerek:** Kvantitatív vizsgálatot végeztünk, melyben gyomor-bélrendszeri betegségek kezelésére használt herbák illóolajainak (*Melissa officinalis*, *Mentha x piperita* és *Carum carvi*) hatását tanulmányoztuk ételfertőzés útján terjedő baktérium fajok egy-egy törzsével szemben (*Enterohaemorrhagiás Escherichia coli*, *Salmonella Typhimurium* és *Campylobacter jejuni*). A kivonásokat vékony és gázkromatográfiás módszerekkel, az antibakteriális hatás tesztelését különböző koncentrációjú illóolajokkal végeztük. A statisztikai értékelést Microsoft Excel 2007 program segítségével végeztük. T-próbákat alkalmaztunk, eredményeinket szignifikánsnak akkor tekintettük ha $p \leq 0,05$ értéket kaptunk. **Eredmények:** A citromfűben 14, a borsmentában 13, a köménymagban 2 összetevőt találtunk. EHEC törzsre jobban hatott a borsmenta, mint a citromfű, szignifikáns különbséget figyeltünk meg közöttük, $p = 0,05$. Minden tesztelt illóolajnál a *Salmonella Typhimurium* gypén alakult ki a legkisebb gátlási zóna. **Következtetések:** Legellenállóbbnak *Salmonella Typhimurium* míg legérzékenyebbnek a *Campylobacter jejuni* vizsgált törzse mutatkozott. Utóbbira a borsmenta volt a leghatásosabb. A köménymag gátlási zónái között nem tapasztaltunk szignifikáns eltérést.

Kulcsszavak: gyógynövények, illóolajok, antibakteriális hatás, ételfertőzés

Gubicskóné Kisbenedek Andrea¹, Dr. Schneider György²

¹Pécsi Tudományegyetem, Egészségtudományi Kar, Dietetikai és Komplementer Medicina Tanszék 7623, Pécs, Rét utca 4.

²Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet, 7624, Pécs, Szigeti út 12.

Totola Pálma¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A MESTERSÉGES ENTERÁLIS TÁPLÁLÁS OPTIMALIZÁLÁSI LEHETŐSÉGEI AZ INTENZÍV OSZTÁLYON

Célkütyüzés: A mesterséges enterális táplálás (MET) széleskörben alkalmazott táplálási mód az intenzív osztályokon, ám a táplálással összefüggésben különböző ápolási problémák merülhetnek fel. Vizsgálatunk célja volt felmérni, hogy a MET keretében a tápszerek adagolásának módja, mennyisége hatással van-e a székletürítésre és a vitális paraméterek változására és összefüggéseket keresni az ellátással összefüggő tényezők és a MET között. **Adatok és Módszerek:** Retrospektív vizsgálat, az elmúlt 5 évre visszamenőleg dokumentumelemzéssel a PTE-KK Intenzív Terápiás Intézetében történt. Célcsoport az intenzív osztályon kezelt MET-ben részesült betegek. Nem véletlenszerű szakértői mintaválasztást alkalmaztunk, 128 fő kórlapjának elemzésével. Az eredményeket Excel program segítségével elemeztük, az összefüggések vizsgálatára χ^2 próbát, regresszió analízist, variancia analízist, Kruskal-Wallis tesztet és Mann-Whitney tesztet alkalmaztunk. **Eredmények:** A vizsgálatban 74 férfi és 54 nő vett részt (n=128). Átlag életkor 61,97 év volt (21-98). A legtöbb beteget felvételtkor alultápláltak itéltek az ápolók, ám nem találtunk szignifikáns összefüggést az ápolási napok száma és a tápláltsági állapot között (p=0,598). Szignifikáns összefüggés volt kimutatható a tápláltsági állapot és az életkor között (p=0,029). Hasmenésben a betegek 62,5%-a szenvedett, székrekedés 52,3%-nál jelentkezett az ápolás során. A széklet konzisztenciája és a végkimenetel között szignifikáns összefüggés nem volt kimutatható (p=0,493), de a híg székletet ürítőknl volt a leggyakoribb a halálozás. **Következtetések:** A bélboholytáplálást a preventív szemléletnek köszönhetően igyekeznek megtartani a vizsgált intenzív osztályon. A MET mellett gyakori jelenség a hasmenés, mely kedvez a másodlagos károsodások kialakulásának, így mindenképpen optimalizálni szükséges a szondán keresztüli adagolási módokat a nemzetközi evidenciákat figyelembe véve.

Kulcsszavak: mesterséges táplálás, enterális táplálás, székletürítés

Fullér Noémi¹

¹PTE-ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnöi Intézet

Tőrek Dóra¹

¹Kaposvári Képzési Központ Egészségügyi gondozás és prevenció – Védőnő szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

GYERMEKVÁLLALÁS KITOLÓDÁSA – IDŐS PRIMI – ÉS MULTIPARÁK

Célkitűzés: A gyermekvállalást egyre későbbi életkorra halasztják a nők. Vizsgálatom célja feltárni késői tudatos vagy tudattalan gyermekvállalásuk mögött meghúzódó okokat. **Adatok és Módszerek:** Anonim kérdőíves megkérdezés történt nem véletlenszerű mintaválasztással (elemszáma 85 fő). Az édesanyáknak legalább 35 évesnek kellett lenniük gyermekük születésekor (gyermekük legfeljebb 5 éves). Kizárási kritérium, ha egészségügyi okból halasztották el a gyermekvállalást. 16 papír alapú kérdőívet Tapolcán töltettem ki a városi nagygyakorlatom alatt, 69 kérdőív interneten érkezett vissza 2014 februárjában. A feldolgozás SPSS v 20 és Excel 2003 programokkal történt. Leíró és matematikai statisztikai módszerekkel Fisher Exact Testet és Khi-négyszet próbát számoltam. **Eredmények:** A nők arra a kérdésre, hogy kitől kaptak a késői gyermekvállalás veszélyeiről tájékoztatást 62%-ban nem említették védőnőjüket. Vizsgálatom során beigazolódott, hogy az első házasságukban élő nők nagyobb arányban szültek 40 év alatt, mint az újravezetők (p=0,014), valamint nagyobb arányban maradtak otthon gyermekükkel (p=0,13). A 2500 g alatt született újszülöttek aránya a vizsgált korosztályokban nem volt magasabb az országos átlagnál. **Következtetések:** A védőnőknek a praekonpcionális gondozás keretein belül kellő figyelmet kell fordítaniuk a gyermektervezésre, késői életkor kockázataira. Mintám nagy része házassági kapcsolatban él, de sok az újravezetés körében. Családlátogatások során nagy szükség van krízis prevencióra a család egységének megtartása érdekében. Mintámban a kis születési súly és az anya életkora között nem találtam jelentős összefüggést, azonban egy, az Egyesült Államokban végzett kutatás során a 40 év felett szült nőket vizsgálva megállapították, hogy a kis súllyal született újszülött gyakoribb esetükben.

Kulcsszavak: gyermekvállalás, 35 év felett, újravezetés

Dr. Brantmüller Éva¹

¹PTE ETK KKK

Tulit Pálma¹

¹Zalaegerszegi Képzési Központ Egészségügyi szervező – Egészségbiztosítási szakirány III évfolyam levelező munkarend

ÖNSEGÍTŐ CSOPORTOK SZEREPE A GLUTÉNÉRZÉKENYEK ÉLETMINŐSÉGÉRE

Célkítűzés: A korszerű diagnosztikai lehetőségeknek köszönhetően a cöliakiások száma folyamatosan nő, egyre több a felnőtt beteg. Szeretnék rávilágítani az önszegítő betegcsoportok fontosságára az életre szóló diétára ítélt betegek esetében. **Adatok és Módszerek:** Gluténérzékenyek megkérdezése kérdőív segítségével, kényelmi mintavétellel. A megkérdezettek a Lisztérzékenyek Zala Megyei Egyesületének tagjai, a Zalaegerszeg, Baja, Debrecen, Nyíregyháza, Győr területén működő táplálékallergia boltban vásárló cöliakiások. A vizsgálat ideje: 2013. május – 2014. május. Feldolgozás Microsoft Office Excel 2007 szoftver. **Eredmények:** A frissen diagnosztizált beteg elkeseredik, szorong, a megküzdési képessége csökken, ez hozzájárul a pszichés panaszok megjelenéséhez, kilátástalanság növekedéséhez, életminősége romlásához. A kérdőívek összegzését követő eredmények alapján igazolni szeretném azt, hogy a részletes tudás a betegségről pozitívan hat a betegek lelki állapotára, csoportba tartozásuk segíti a terhek viselését. A korábban diagnosztizáltak megtanultak együtt élni a kórral. Pszichés állapotuk, egészségérzetük jobb, kevesebbet szoronganak, betegségüket nem érzik olyan mértékben tehernek, mint a frissen diagnosztizált betegek. Akik az önszegítő csoport tagjai életminőségüket jobbnak látják, mint a többi beteg. Akik nem kérnek segítséget életüket sötétebben itélik meg, depressziósabbak, szoronganak, betegségük gátolja őket mindennapi tevékenységükben. **Következtetések:** A tünetek megjelenésétől a betegség diagnosztizálásig eltelt idő hossza miatt fontos lenne a gyermekkori szűrések bevezetése (Finnországban 6 éves korban szűrnek). A korai diagnosztizálás hozzájárul a lelki egészség megalapozásához (nem jelent drasztikus életmódváltást a diéta bevezetése) ugyanakkor kisebb a társult betegségek kialakulásának esélye. További kutatási terület lehet a csökkenő egészségügyi kiadások egészség-gazdasági szerepének mérése.

Kulcsszavak: önszegítő betegcsoportok, gluténérzékenység, életminőség

Dr. Szabó József¹

¹PTE ETK ZKK

Turnárné Hilmer Hajnalka¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány IV. évfolyam levelező munkarend

AZ ELEKTROSTIMULÁCIÓS KEZELÉS HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA STRESSZ- ÉS URGE INKONTINENCIA ESETÉN

Célkítűzés: Az elektrostimuláció a vizeletinkontinencia konzervatív kezelésének egyik formája. Elektrostimulációs ingerléssel kiváltható a medencefenék izomzatának összehúzódása, javítható a medencefenék izomzatának működése, fokozható az izom összehúzódás ereje. A vizsgálat célja megvizsgálni az elektrostimulációs kezelés hatékonyságát stressz-és urge inkontinencia esetén. **Adatok és Módszerek:** A vizsgálat során nem véletlenszerű, célirányos szakértői mintaválasztási módot alkalmaztam. Kérdőíves kutatást végeztem, saját készítésű kérdőívet használtam a kezelés előtt, majd a kezelés után. Incontinence Impact Questionnaire (IIQ-7) és az Urogenital Distress Inventory (UDI-6) nemzetközi validált kérdőíveket használtam az életminőség felmérésére. A célcsoport résztvevői 30-65 év közötti, illetve 65 év feletti női kliensek volt. A vizsgálatot 2013. február 15- 2014. február 15. közötti időszakban végeztem a Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórházban. A kutatásban alkalmazott statisztikai szoftver: MS Excel 2007. **Eredmények:** A kutatás 100 fő bevonásával történt. A vizsgálatban a kezelés befejeztével stressz inkontinencia esetén a válaszadók 45%-a javulásról számolt be, urge vizelettartási probléma esetén a megkérdezettek csak 15%-a tapasztalt pozitív változást. A kezelésnek köszönhetően csökkent a rendszeresen betétet használók száma. A kezelés előtt 75 fő (75%) használt rendszeresen betétet, míg a kezelés után a betétet viselők száma 44 fő (44%) lett. Az elektrostimulációs kezelés hatékonyabbnak bizonyult stressz inkontinencia esetén, mint urge inkontinenciánál. **Következtetések:** A vizsgálatban résztvevő páciensek több hónapon keresztül történő követése az elektrostimulációs kezelés hosszú távú jótékony hatásáról adhatna felvilágosítást. Fontosnak tartom a jövőben a kliensek ismereteinek további bővítését az inkontinencia területén, beleértve a konzervatív kezelési módok ismertetését.

Kulcsszavak: vizeletinkontinencia, elektrostimuláció, konzervatív kezelés

Dr. Oláh András¹

¹PTE-ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet

Ughi Márk¹

¹Kaposvári Képzési Központ Orvosi laboratóriumi és képpalkotó diagnosztikai analitikus – Képpalkotó diagnosztikai analitika szakirány III évfolyam nappali munkarend

KÉPALKOTÓ VIZSGÁLATTAL ÖSSZEFÜGGŐ SZORONGÁST CSÖKKENTŐ TECHNIKÁK KIDOLGOZÁSA

Célkitűzés: Kutatásom témájának választása azon szándékomom alapszik, hogy segítsék a betegeknek kellemesebbé tenni egy MRI vizsgálatot illetve, hogy oldjam feszültségüket, szorongásukat, amiket magam is többször tapasztaltam. Ezen kívül a dolgozok munkáját is meg szeretném könnyíteni azáltal, hogy e negatív élményekből származó mozgási műtermékeket megelőzzem. **Adatok és Módszerek:** A vizsgálatok a Kaposvári Egyetem Egészségügyi Centrumában márciusában történtek. Kutatásom longitudinális típusú mely során az MRI vizsgálatra érkező betegeket figyeltem meg és 45 embert kérdeztem meg, hogy részt venne e a kutatásomban. A beválasztási kritériumok a következők voltak: MRI vizsgálatra érkező felnőtt korú páciensek, akik beleegyeznek a részvételbe. Kizárási kritériumok: Fertőző beteg, halláskárosult beteg. Így a mintába 40 ember került be. A résztvevőket két csoportra osztottuk, kontrollra és esetre. Mindkét csoport vérnyomását/pulzusát megmértem és kérdőíveket töltöttem ki velük vizsgálat előtt és után, úgy hogy az eset csoport zenét hallgatott a vizsgálat során. Két kérdőív volt alkalmazva: standardizált STAI teszt és egy általam készített. Az adatok statisztikai feldolgozásához f-próbát, Párosított T-próbát és két mintás T-próbát alkalmaztam. **Eredmények:** Sem az eset sem a kontroll csoport vitális paramétereit nem befolyásolta jelentősen az MRI vizsgálat ($p > 0.05$). Az eset csoport STAI értékei nem mutattak jelentős eltérést a kontroll csoporttól ($p > 0.05$) azonban saját magukhoz viszonyítva mutattak ($p < 0.05$). **Következtetések:** Arra a következtetésre jutottam a zene nyugtató hatásának figyelembe vételével, hogy nincs jelentős hatása a vérnyomásra és a pulzusra, azonban a betegek szorongását csökkenti ezáltal megkönnyítve nekik a vizsgálatot.

Kulcsszavak: MRI, zene, szorongás

Vandulek Csaba¹

¹Kaposvári Egyetem Egészségügyi Centrum Guba S. u. 40. Kaposvár 7400

Urbán Eszter¹

¹Pécsi Képzési Hely Rekreációs szervezés és egészségfejlesztés – Rekreációs szervezés szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

A JELEN ÉLETMÓDJA A JÖVŐ ALAKÍTÓJA

Célkutatás: Magyarországon fokozódik az elöregedés, jelen van a káros szenvedélyek gyakorlata, az egészségügyi ellátás biztosítása egyre költségesebb. Ezért fontos olyan népegészségügyi stratégiai célok megvalósítása, amelyek a problémák megoldását célozzák, mint például az, hogy a megelőzésre, az egészségtudatos magatartás kialakítására kellő hangsúly kerüljön. A vizsgálat célja az volt, hogy elemezze a dél-dunántúli középiskolások szabadidős tevékenysége és egészségmagatartása közötti kapcsolatokat és feltárja az esetleges összefüggéseket. **Adatok és Módszerek:** A vizsgálat során adatokat gyűjtöttem a régió 14-19 éves korosztályának szabadidős tevékenységeivel, valamint dohányzási, alkoholfogyasztási és táplálkozási szokásaival kapcsolatban. A kutatás típusa: leíró. Beválasztási kritérium: 9.-13. évfolyamos középiskolások. Kizárási kritérium: 20. életévüket betöltött tanulók. Elemszám: n=136. Kiválasztás menete: egyszerű véletlenszerű Vizsgálat helye, ideje: Pécs, Kaposvár, Dombóvár, 1-1 középiskolájának 2-2 iskolai osztálya; 2013 február. Adatgyűjtés módszere: saját készítésű kérdőív. Statisztikai próba: khi-négyzet. A statisztikai próba alkalmazásához használt szoftver: SPSS v20.0 **Eredmények:** Az alkoholt kipróbálók többsége alkalomszerűen iszik. (p=0,000) A dohányzó fiatalok gyakrabban fogyasztanak alkoholt. (p=0,000) Aki rendszeresen sportol, későbbi életkorban kezd el dohányozni. (p=0,029), gyakrabban érzi magát nyugodtnak, ellazultnak (p=0,045), gyakrabban fogyaszt gyümölcsöt (p=0,036) Aki rendszeresen fogyaszt gyümölcsöt, az gyakrabban fogyaszt zöldséget (p=0,000) és tejet (p=0,002), kevesebbszer cukros üdítőt (p=0,038) Következtetések Az aktív szabadidő eltöltés, pozitív hatással van az egészséges táplálkozásra. Fontos a tanulók egészségmagatartásának tudatos, tervszerű alakítása. **Következtetések:** Az aktív szabadidő eltöltés, pozitív hatással van az egészséges táplálkozásra. Fontos a tanulók egészségmagatartásának tudatos, tervszerű alakítása.

Kulcsszavak: fizikai aktivitás, egészséges életmód

Dr. Ács Pongrác¹

¹PTE-ETK Pécs, Rét u.4

Vámosi Ríta¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Mentőtiszt szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

AZ EPILEPSZIÁS BETEGEK KEZELÉSE ÉS GONDOZÁSA A MORTALITÁS CSÖKKENTÉSÉNEK, VALAMINT AZ ÉLETMINŐSÉG NÖVELESÉNEK ÉRDEKÉBEN

Célkítűzés: Mindennapjaim során azt tapasztaltam, hogy az epilepsziás betegek életminősége elmarad az egészséges népességétől. Célom, hogy felkutassam a betegségből fakadó hátrányokat, azonosítsam ezek okait és javaslatokat fogalmazzak meg megoldásukra. **Adatok és Módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti kutatást végeztem 2013-ban, online kérdőívvel. A QOLIE-31 standard kérdőív egyes kérdéseit vettem át, melyet kibővítettem. A mintába kerülhetett minden nagykorú, epilepsziás beteg. A hiányosan kitöltött kérdőíveket zártam ki. Nyolc hónap alatt 203 kérdőív érkezett vissza. Ezek közül 180-at dolgoztam fel, 23-at kiskorúak töltöttek ki. Az adatelemzés során a MS Office Excel 2007 és az IBM SPSS Statistics szoftvereket használtam. A statisztikai elemzéshez Chi-négyzet próbát és Sommers' d együtthatót alkalmaztam, az eredményeket $p \leq 0,05$ estén tekintettem szignifikánsnak. **Eredmények:** A betegek szerint az epilepszia megjelenése rossz hatással volt az életminőségük alakulására: a betegség átlagosan 3,27 értékkel csökkentette azt. Megjelentek szorongásos tünetek és sokan foglalkoztak a halál gondolatával. A férfiak és a diákok körében szignifikánsan magasabb arányban fordulnak elő szuicid gondolatok, mint a nőknél, vagy más foglalkozási csoportoknál. Ez a korcsoport több tekintetben is rosszabb helyzetben van: hátrányban vannak a munkalehetőségek, szórakozási lehetőségek és a társas kapcsolatok terén is. **Következtetések:** A betegség kapcsán megjelenő nehézségek nagy terhet rónak mind a betegre, mind pedig az egészségügyi ellátórendszerre. A problémák hátterében álló okok felderítése és ezek megoldása nem pusztán a betegek életében okozna nagy változást, hanem az ellátórendszer terheit is csökkentené. Kutatásom alapul szolgálhat további vizsgálatok kezdeményezéséhez, melyek megoldást hozhatnak a későbbiekben.

Kulcsszavak: epilepszia, életminőség, mortalitás

Dr. Radnai Balázs¹

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet, Pécs

Varga Zsófia¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Dietetikus szakirány III évfolyam nappali munkarend

SCLEROSIS MULTIPLEXBEN SZENVEDŐ BETEGEK ZSÍRSAV-BEVITELÉNEK VIZSGÁLATA

Célkítűzés: A Sclerosis Multiplex (SM) egy idegrendszeri rendellenesség számos tüneti formával. Az SM betegek állapotát számos tényező befolyásolhatja, amelyek között van a táplálkozási szokások is. Több kutatás vizsgálta, hogy a betegek körében bizonyos mikro-, és makro tápanyag bevitelére jelentősen eltér az egészséges emberek által bevitt mennyiségektől, így ez is közre játszhat a betegség állapotának romlásában. A kutatás célja az volt, hogy megvizsgálja, van-e jelentős különbség a betegek zsírsavbevitelében, a kontroll csoporttal összevetve. **Adatok és Módszerek:** A testösszetétel mérésekhez egy klinikailag validált testösszetétel mérő gépet (Omron BF511), használtam, emellett egy egyénileg összeállított általános kérdőívet, mely a beteg általános adatait mérte fel. Ezen kívül használtam egy háromnapos táplálkozási naplót (OLEF 2003.) is. A mérésben 40 beteg, illetve 10 kontroll egészséges személy vett részt. A testösszetétel, illetve a kérdőívek kiértékelése MS Excel programban leíró statisztikával és két mintás t-próbával történt. Az étrendek kiszámolása a Nutricomp programmal történt. Akkor tekintettük az eredményeket szignifikánsnak ha $p < 0,05$ volt. **Eredmények:** Mindkét csoport háromnapos étkezési naplójából számolt eredményeknél szignifikáns különbség figyelhető meg kilenc tápanyag bevitelénél. A betegek szignifikánsan kevesebb ($p < 0,05$) zsiradékot, omega-3 zsírsavat, palmitinsavat, linolsavat, sztearinsavat, egyszerűen telítetlen zsírsavat fogyasztottak, mint a kontroll csoport tagjai. **Következtetések:** A kapott eredmények, arra engednek következtetni, hogy a nem megfelelő zsírsavak bevitelére az SM betegeknek hozzájárulhat a betegségük állapotának lefolyásához. Mivel ezek a zsírsavak egy része esszenciális zsírsav, amelyeknek protektív hatásuk igazolt, fontos, hogy a megfelelő bevitelről gondoskodjanak. Eredményeim jelenleg még előzetesek, mert vizsgálatom még folyamatban van.

Kulcsszavak: sclerosis multiplex, zsírsav-bevitel, táplálkozási szokás

Dr. Ungár Tamás Lászlóné Polyák Éva¹

¹Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet

Vas András¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Ápolás és betegellátás – Ápoló szakirány IV. évfolyam levelező munkarend

A DONOROK VÉRADÁSI SZOKÁSAI ÉS ISMERETEI EGY FELMÉRÉS TÜKRÉBEN

Célkítűzés: A vért a 20. század eleje óta használják gyógyítás céljából. Az egyre korszerűbb gyógyító eljárások ellenére is szükség van a véradó donorok önzetlen szerepvállalására. A kutatás célja feltárni donorok véradási szokásait, a véradással kapcsolatos ismereteiket. **Adatok és Módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálatot a Keszthelyi Kórház Vérellátójának vérvételi körzetében megjelenő 18-65 év közötti donorok körében végeztük. A mintaválasztás nem véletlenszerű, kényelmi mintavétellel történt. A vizsgálat elemszáma 100 fő. Saját szerkesztésű kérdőívet használtunk. Statisztikai módszerként χ^2 -próbát, t-próbát és ANOVA-t alkalmaztunk SPSS 20.0. program segítségével ($p < 0,05$).

Eredmények: A véradók nemek szerinti aránya 55 férfi (%) és 45 nő (%) volt. Az átlag életkor $36,5 \pm 14,03$ év. A donorok 74%-a tartotta erkölcsi kötelességnek a véradást. 7 fő csak akkor ad vért, ha hívják. A véradás gyakoriságát tekintve a nemek között nincs szignifikáns különbség ($p = 0,87$). A vallási hovatartozás és a véradási szokás szignifikáns különbséget mutat ($p = 0,001$). A tudásteszt tekintetében a válaszadók 3%-a jól megfelelt, 16% a megfelelt és 81% a nem felelt meg. A szocio-demográfiai adatok és a tudásteszt között nem találtunk szignifikáns különbséget ($p > 0,05$). A véradás körülményeivel a válaszoló donorok több, mint 90%-a elégedett volt, de egyes esetekben eltérések mutatkoztak. A várakozási idő hosszúságát a donorok 8%-a kifogásolta. **Következtetések:** Az emberek egyre kevesebben, és egyre ritkábban érznek késztetést arra, hogy rendszeres véradással segítsenek másokon. Sajnos a távolmaradás leggyakoribb oka a közöny, a szolidaritásérzet hiánya (Brien et al 2012, Gonçalez et al 2012). Az eredmények alapján nem lehet határozottan kijelenteni, hogy a vallás és annak rendszeres gyakorlása pozitívan befolyásolja a véradás gyakoriságát. Az ismeretek hiányosak, a véradás gyakorisága egyéni döntés alapján történik.

Kulcsszavak: véradás, donor, ismeret, motiváció

Dr. Pakai Annamária¹

¹PTE ETK

Vékás Márton¹

¹Kaposvári Képzési Központ Orvosi laboratóriumi és képkalkoló diagnosztikai analitikus – Képkalkoló diagnosztikai analitika szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

FMRI INFORMÁCIÓ INTEGRÁLÁSA AGYTUMOROS BETEGEK 3D BESUGÁRZÁS TERVEZÉSÉBEN

Célkítűzés: A Kaposvári Egyetem Egészségügyi Centrumban 2010 óta folyik a funkcionális MRI információ sugárterápiába való bevonásáról szóló kutatás. A téma újdonsága, bonyolultsága miatt úgy gondoltam, érdemes lenne megvizsgálni az fMRI tervezéses sugárterápia következményeként történő térfogati változásokat az agy funkcionális központjaiban. **Adatok és Módszerek:** Az adatbázisból négy astrocytomás beteget választottam be a kutatásba. A betegek a konvencionális CT-MR vizsgálatok mellett átestek egy fMRI vizsgálaton, mellyel definiálták a rizikószerveket. A funkcionális vizsgálat során a paradigmák a látó-, halló-, szenzomotoros kérget és az elsődleges beszédközpontot aktiválták. A betegek a sugárterápiát követően újra átestek az fMRI vizsgálatokon. Az aktivált területeken kézi kontúrozással szeletről szeletre haladva térfogatokat mértem, majd elemeztem a két vizsgálat közötti volumetriai változásokat. A pontosabb mérés érdekében felkértem egy szaktársamat, hogy végezze el az analízist tőlem függetlenül. A két mérés adatait összehasonlítottam, leíró statisztikát készítettem róluk, melyek során átlagot, szórást, mediánt, legkisebb és legnagyobb értékeket számoltam. **Eredmények:** Két beteg esetén a legnagyobb arányú térfogati csökkenés a daganat körül mutatkozott. Az átlagok alapján a látókéregben és a szenzomotoros központban csökkentek az aktivált térfogatok sugárterápia hatására, míg az elsődleges halló és beszédközpontban a volumen növekedését észleltem. **Következtetések:** Az eredmények alapján kijelenthető, hogy a sugárterápia hatására az fMRI szignál megváltozik az emberi agyban. A minta a tumor közeli – azaz a magasabb dózisu területeken jelentkező – aktivációk nagyobb mértékű csökkenését mutatja. A volumetriai analízist végző programhoz egy automatikus kijelölő eszköz hozzáadását javaslom, mellyel megszüntethető a szabadkézi kontúrozás által létrejött szórás.

Kulcsszavak: fmri, volumetria

Dr. Kovács Árpád¹

¹tanszékvezető

Vidákovich Sára¹

¹Pécsi Képzési Hely Ápolás és betegellátás – Dietetikus szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

AMATŐR ÉS PROFI VERSENYKERÉKPÁROSOK TÁPLÁLKOZÁSA ÉS TÁPLÁLTSÁGI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE FELKÉSZÜLÉSI ÉS VERSENYIDŐSZAKBAN

Célkütyüzés: A versenyszerűen kerékpározó amatőrök és profik táplálkozásának és testösszetételének méréséről a felkészülési- és a versenyzidőszakban nem készült még hazai kutatás, vagy a két csoportról összehasonlító vizsgálat, célunk ennek a hiánynak a pótlása. **Adatok és Módszerek:** A kutatás kvantitatív, leíró jellegű. Célcsoportja egészséges, 18. életévüket betöltött magyar amatőr és profi országúti versenyzkerékpárosok. Elemszáma 41 fő, melyből 21 fő profi (7 fő nő, 14 fő férfi), 20 fő amatőr (3 fő nő, 17 fő férfi). Kizárási kritériumok a 18. életév alattiak vagy más versenyszerűen sportolók. A vizsgálat ideje 2013. március-december, helye: Budapest, Pécs. Az adatgyűjtési módszer: saját szerkesztésű kérdőív, 2003-as OLEF háromnapos táplálkozási napló, Omron BF511-es validált testösszetétel mérő készülék. Statisztikai módszer: leíró statisztika, két mintás t-próba és chi² próba. Statisztikai szoftver: Microsoft Office Excel 2010. program és NutriComp DietCAD 2.1-es étrendtervező-tápanyagszámító szoftver. Az eredményeket akkor tekintettük szignifikánsnak ha $p \leq 0,05$ volt. **Eredmények:** A profi kerékpárosoknak szignifikánsan ($p < 0,05$) magasabb volt az izom százaléka és alacsonyabb a testzsír százaléka az amatőrökhöz képest. Jobban odafigyeltek a táplálkozásukra, mint az amatőr kerékpárosok. **Következtetések:** A külföldi kutatások eredményeivel összehasonlítva kevesebb szénhidrátot, több zsírt és fehérjét, kalciumot vittek be a szervezetükbe. A profik testösszetétele közel azonos értéket mutatottak, mint a nemzetközi vizsgálatok eredményei.

Kulcsszavak: testösszetétel, sporttáplálkozás, versenyzkerékpárosok.

Dr. Ungár Tamás Lászlóné Polyák Éva¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet

Vörös Helga¹

¹Kaposvári Képzési Központ Egészségügyi gondozás és prevenció – Védőnő szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

ÉRTELMI SÉRÜLT GYERMEK A CSALÁDBAN

Célkütyüzés: Hazánkban az értelmi sérült gyermekek száma évről-évre növekvő tendenciát mutat. Vizsgálatom célja, feltárni az értelmi sérült gyermeket nevelő családok helyzetét. A családi kapcsolatrendszereket, hogy kitől kapnak segítséget a sérült gyermek gondozása, nevelése során? Hogyan alakulnak a család társas kapcsolatai? Milyen segítséget kapnak a szülők gyermekük gondozásához a védőnőtől? **Adatok és Módszerek:** A célcsoporton belül, nem véletlenszerű mintavétellel anonim adatgyűjtés történt saját szerkesztésű kérdőívvel. A vizsgálat célcsoportját olyan szülők képezték, akik értelmi sérült gyermekeket nevelnek. Kizárásra kerültek azok, akiknek gyermeke intézetben nevelkedik. Az elemszám: 102 fő. A kutatást Pécsen és Zalaegerszegen végeztem 2014. márciusban. A statisztikai elemzéseket Excel, valamint az SPSS v 13 programmal készítettem. Leíró statisztikát, valamint Spearman-féle rang-korrelációs számítás, Chi-négyzet próbát és Fisher's **Eredmények:** Az elfordulás gyakorisága a rokonok, barátok részéről növelte a kapcsolatok szubjektív beszűkülésének megítélését ($p=0,000$). A diagnózis közlésének pozitív módja javítja a jövőképet ($p=0,000$). Vizsgálatom eredményeként beigazolódt, hogy a több gyermeket nevelő szülők, a jövőben elsősorban a testvérekre számítanak, a sérült gyermekek ellátásában ($p=0,000$). **Következtetések:** A szülőknek csupán a 46%-a elégedett a védőnő tanácsaival, ez a tény szakmai feladatok sorát veti fel. A családlátogatások során külön figyelmet kell fordítani a családi védőháló erősítésére, a krízisek kezelésére. A szülők figyelmét fontos felhívni a sérülékeny gyermek szindrómára. A védőnő a társas kapcsolatok javítására önszorgító csoportokat szervezhet.

Kulcsszavak: értelmi sérült gyermek, család, társas kapcsolatok

Dr. Brantmüller Éva¹

¹PTE ETK KKK

Zátonyi Anna¹

¹Szombathelyi Képzési Központ Csecsemő- és kisgyermeknevelő III évfolyam nappali munkarend

A MATEMATIKAI GONDOLKODÁS FEJLESZTÉSE ÓVODÁS KORÚ GYERMEKEK KÖRÉBEN A JÁTÉK MÓDSZERÉVEL

Célkítűzés: A matematikai gondolkodás fejlődésének alapjait már csecsemőkortól kezdődően fejleszteni kell. Ebben a fejlesztésben a szülőknek és a kisgyermeknevelőknek, valamint az óvónőknek és magának az intézménynek is fontos szerepe van. Kutatásom során vizsgáltam, hogy a szülők mennyire tudatosan vásárolnak játékokat a gyermekük számára, és tisztában vannak-e a játékok fejlesztő hatásaival. **Adatok és Módszerek:** A vizsgálatomat Szombathely kistérségébe tartozó három óvodában végeztem 2013 második felében. A vizsgálatom típusát tekintve keresztmetszeti, kvantitatív és bizonyos elemeiben kvalitatív jellegű kutatás. Kérdőíves vizsgálatot végeztem, melyet interjú módszerével egészítettem ki. A kutatásom során az esetcsoport elemszáma 72 fő, melybe az óvodába járó 3-6 éves korú gyermekek szülei kerültek, valamint 6 fő az adott intézményben dolgozó óvónők közül. A kizárási kritériumom volt, hogy speciális nevelést igénylő és sajátos nevelési igényű gyermekek szüleit nem választom be a célcsoportba. A vizsgálatom során kapott eredményeket SPSS rendszerben dolgoztam fel, és khi-négyzet próbát alkalmaztam. **Eredmények:** A kutatásom eredményei azt bizonyították, hogy ugyan a szülők iskolai végzettsége befolyásolja a matematikai gondolkodás kialakulásával, fejlesztésével kapcsolatos tudást ($p=0,037$), ugyanakkor a játékválasztást inkább a jövedelmi viszonyok, és maguk a gyermekek befolyásolják. Az interjúk tapasztalatai azt mutatták, hogy a szülők és óvónők többsége fontosnak tartja a matematikai gondolkodás alapjainak korai kialakulását. E folyamat létrejöttéhez elsősorban játékos módszereket és foglalkozásokat alkalmaznak. **Következtetések:** A vizsgálatom során sikerült igazolnom a matematikai gondolkodás kialakulásának és fejlesztésének fontosságát, valamint azt, hogy az óvodában, játékos formában, játékok felhasználásával ismertessük meg a gyermekeket a matematika világával.

Kulcsszavak: matematikai gondolkodás fejlesztése, játékválasztás, óvoda

Szalaiiné Kozma Katalin¹, Éliás Zsuzsanna²

¹Szombathely, Oladi Általános Iskola, Középiskola és Szakiskola Nyitra Utcai Általános Iskolája

²Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Szombathelyi Képzési Központ

Zlatorics Réka¹

¹Kaposvári Képzési Központ Egészségügyi gondozás és prevenció – Védőnő szakirány IV. évfolyam nappali munkarend

"ÉLET" AZ UTCÁN

Célkítűzés: A vizsgálat során a hajléktalanok múltját, jelenlegi állapotukat, szokásaikat elemeztem. Célom a figyelem felhívása a társadalom periferiáján egyre növekvő számban élő hajléktalanokra, megmutatni az itt élők emberi arcát és sajátos problémáit. **Adatok és Módszerek:** 2014 februárjában, leíró jellegű, kvalitatív, keresztmetszeti kutatás készült a 18 év feletti, legalább 1 éve hajléktalan személyek körében. 22 férfi és 3 nő került a mintába, húszan Kaposvárról, öten Inkeről. A fedél nélküliek megszólítása a szálló vezetőinek segítségével, valamint hólabda módszerrel történt. Az adatok feldolgozása Excel 2007 és SPSS v 13 programokkal folyt. Elsősorban leíró statisztikát alkalmaztam, valamint Fisher Exact Testet számoltam. **Eredmények:** Legtöbbjük elvált, szakmunkásképzőt végzett, középkorú férfi, akik 5 éven belül váltak hajléktalanná börtönbüntetés, válás, haláleset, vagy egyéb veszteség miatt. Egészségi állapotukat 10 fő rossznak, 8 fő átlagosnak, 7 fő jónak érezte. A káros szenvedélyek magas aránya az iskolai végzettség növekedésével csökkent. 13 főt érintett diszkrimináció, 7 főt hozzáállásban, a többieknél szóban és tettben jelent meg. A diszkriminációtól mentes személyek között kevesebb a pszichiátriai beteg, kevésbé magányosak, és munkakeresési próbálkozásai is kedvezőbbek. 19 fő tartja családjá tagjaival a kapcsolatot, 9 főt támogatnak is. Hajléktalan társaikkal interperszonális, baráti kapcsolatban állnak, más személyektől közel felük kért már segítséget. **Következtetések:** Baráth Árpád javaslatával egyetértve a probléma megoldását az önkifejezés, és a reális életcélok elérésében való segítségben látom. Védőnőként fontos, hogy munkámban megjelenjen a tolerancia, a másik ember feltétel nélküli tisztelete.

Kulcsszavak: hajléktalanság, diszkrimináció, segítségkérés, egészségi állapot

Dr. Brantmüller Éva¹

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Kaposvári Képzési Központ Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői Tanszék

PÓTLAP

Wágner Viktória¹

¹Pécs – Ápolás és betegellátás BSc – mentőtiszt szakirány IV. évfolyam, nappali munkarend

Óvodai dolgozók elsősegélynyújtási ismeretei

Célkítűzés: Kutatásomban azt vizsgáltam, rendelkeznek-e az óvodai dolgozók kellően magas szintű elsősegélynyújtási ismeretekkel, illetve mekkora hajlandóságot mutatnak új ismeretek elsajátítására. Célom az volt, hogy felhívjam a figyelmet a laikus elsősegélynyújtás-oktatás szükségességére. **Adatok és módszerek:** 2014. január és február hónapjában végeztem keresztmetszeti, kvantitatív kutatást kilenc Tolna megyei óvodában. 108 dolgozót kértem fel a kérdőívem kitöltésére. A visszaérkezett tesztekből 96-ot tudtam értékelni. Beválasztási kritériumom az óvónő, dajka és pedagógiai asszisztens végzettség. A nem teljesen kitöltött kérdőívek kizárásra kerültek. Saját készítésű kérdőívet alkalmaztam, mely különböző kérdéscsoportokat tartalmaz. Az adatelemzés során a Microsoft Office Excel 2007 és az IBM SPSS Statistics 13.0 szoftvereket használtam. A statisztikai elemzéshez Chi-négyzet próbát és T-próbát, valamint ANOVA variancia analízist alkalmaztam, az eredményeket $p \leq 0,05$ estén tekintettem szignifikánsnak. **Eredmények:** Az óvodai dolgozók átlagosan 60%-os teljesítményt értek el a tudásfelmérő teszten, végzettség tekintetében statisztikai különbség nem volt kimutatható köztük ($p=0,996$). A tanulási hajlandóság szignifikáns összefüggést mutatott az életkorral ($p=0,04$), a fiatalabb dolgozók nagyobb arányban válaszoltak igennel az erre vonatkozó kérdésre. Ellenben az összesített pontszám alakulását nem befolyásolta a tanulási hajlandóság ($p=0,288$). **Következtetések:** Kutatásom feltárta az óvodai dolgozók általánosan alacsony elsősegélynyújtási ismereteit. Ennek oka, hogy sem iskolai tantárgyként, sem munkaköri kötelezettségként nem szerepel elsősegélynyújtás kurzus. Az eredmények javítását rendszeres oktatás tenné lehetővé, melyet a munkáltatónak kell kötelezővé tennie. Tájékozódásom során találtam erre alkalmas néhány napos képzéseket, melyeket kisgyermekek közt dolgozók részére specializáltak. További segítség lehet az évenkénti rövid ismétlő tanfolyamok bevezetése.

Kulcsszavak: óvodai dolgozók, elsősegélynyújtás, tanulási hajlandóság

Marton József²

²PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet

Előadás:

13⁰⁰-13¹⁵

IV. szekció – Mentésügyi sürgősségi szekció

PÓTLAP

Szenyán Zoltán¹

¹Pécs – okleveles népegészségügyi szakember – egészségfejlesztési szakirány

Számítógépek és hypertónia

A közlemény célja bemutatni az extrém alacsony frekvenciájú (ELF) elektromos erőknek az emberi szervezet keringési rendszerére gyakorolt hatását, különös tekintettel a vérnyomásra és az oxigénszaturációra. Magyarországon a magas vérnyomás betegség prevalenciája növekedést mutat, ezért különösen indokolt az ilyen és az ehhez hasonló vizsgálatok készítése.

A kutatás bemutatja, hogy az emberi szervezet elektromos földelésével csökkenteni lehet a vérnyomást és a pulzust, valamint emelni lehet az oxigénszaturációt az egészségügyi határértékek feletti elektromos erőkben. A vizsgálatban önként jelentkező munkavállalók vettek részt (n=147), akik számítógép előtt dolgoznak függetlenül életkoruktól, nemüktől és attól, hogy rendelkeznek-e valamilyen diagnosztizált betegséggel. A vizsgálat objektív műszeres mérésekkel feltárta egy alpméréssel a munkavállalók elektromágneses környezetét, valamint a jelzett biológiai változók értékét (átlag: 29,73 V/m; 142/86 Hgmm, a pulzus 82,31; %SpO2 97,02). Három hetes folyamatos földelés hatására az értékek – a fenti sorrendben 2,07 V/m; 129/76 Hgmm, a pulzusszám 75,02; %SpO2 97,67 – jelentős változást mutattak. A változások minden esetben szignifikánsak voltak CI:95% (p</=0,001). A statisztikai elemzések (Wilcoxon-, független mintás T-teszt, crosstabs) SPSS programmal készültek. A vizsgált minta elektromágneses expozíciónak van kitéve, mely expozíció csökkentésével hatást lehet gyakorolni az emberi szervezet működésére. A kutatás eredményei alapjai lehetnek egy reprezentatív kutatásnak.

Kulcsszavak: ELF, elektromágneses erőtér, keringési rendszer

Dr. Radnai Balázs²

²PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet

Dr. Deutsch Krisztina³

³PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet

Előadás:

16⁰⁰ – 16¹⁵

II. szekció – Egészségtudományi szekció I. – védőnő és prevenció alszekció

TÉMAVEZETŐK NÉVMUTATÓJA

Dr. Ács Pongrác
Armbruszt Simon
Dr. Benkő Brigitta
Dr. Berényi Károly
Dr. Betlehem József
Dr. Biksi Otília
Dr. Bokor Magdolna
Dr. Borcsányi-Andits Mónika
Császárné Gombos Gabriella
Dr. Deutsch Krisztina
Dr. Doma Géza
Dr. Donkó Tamás
Éliás Zsuzsanna
Dr. Faludi Béla
Ferenczy Mónika
Fischerné Virág Éva
Fullér Noémi
Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea
Harjánné dr. Brantmüller Éva
Dr. Helembai Kornélia
Hock Márta
Horváthné Kívés Zsuzsanna
Horváthné Sényi Kata
Dr. Járomi Melinda
Karácsony Ilona
Karamánné dr. Pakai Annamária
Dr. Kovács Antal
Dr. Kovács Árpád
Kozma Katalin
Köcse Tamás
Dr. Liszt Ferenc
Dr. Litter Ilona
Dr. Lőcsei Zoltán
Marton József
Marton Krisztina
Mazur Mónika
Melczer Csaba
Dr. Oláh András
Dr. Papp Éva
Pék Emes
Petóné dr. Csima Melinda
Dr. Radnai Balázs
Dr. Rétsági Erzsébet
Dr. Schneider György
Dr. Saladmonné dr. Toldy Erzsébet
Sió Eszter
Dr. Soós Szilvia

Dr. Szabó József
Szalainé Kozma Katalin
Szebeni-Kovács Gyula
Szekeresné Szabó Szilvia
Dr. Szentpétery László
Szunomár Szilvia
Dr. Szűcs Mária
Dr. Tigyi Zoltánné dr. Pusztafalvi Henriette
Tóth Balázs
Tóthné Steinhausz Viktória
Dr. Turcsányi Katalin
Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva
Vajda Réka
Vandulek Csaba
Dr. Váradyné Horváth Ágnes
Varga Csabáné
Dr. Varga Péter
Prof. dr. Vattay Péter
Dr. Vizer Gábor

ELŐADÓK NÉVMUTATÓJA

Név	Szekció előadás	Absztrakt
Albrecht	Hanna	32. oldal
Árpás	Kitti	32. oldal
Babik	Enikő	11. oldal
Babócsay	Bianka	22. oldal
Balog	Júlia	19. oldal
Balogh	Borbála	32. oldal
Balogh	Valéria	20. oldal
Bánfai	Bálint	15. oldal
Bánhegyi	Laura	32. oldal
Benedek	Bettina	9. oldal
Berger	Vanda	26. oldal
Börcsök	Nikolett Mónika	29. oldal
Böszörményi	Orsolya	12. oldal
Büki	Katalin	11. oldal
Csonka	Henietta	17. oldal
Csörgő	Dóra	29. oldal
Dénes	József	
	Szilveszter	20. oldal
Dezső	Anita	23. oldal
Fábián	Árpád	27. oldal
Fenyves	Gabriella	19. oldal
Ferencz	Anna Mária	14. oldal
Ferenczi	Kitti Dalma	22. oldal
Fodor	Ildikó	15. oldal
Fülöp	Lili	28. oldal
Gábor	Lilla	29. oldal
Gede	Noémi	31. oldal
Gelencsér	Kinga	11. oldal
Giczinger	Dóra	15. oldal
		36. oldal
		37. oldal
		38. oldal
		39. oldal
		40. oldal
		41. oldal
		42. oldal
		43. oldal
		44. oldal
		45. oldal
		46. oldal
		47. oldal
		48. oldal
		49. oldal
		50. oldal
		51. oldal
		52. oldal
		53. oldal
		54. oldal
		55. oldal
		56. oldal
		57. oldal
		58. oldal
		59. oldal
		60. oldal
		61. oldal
		62. oldal
		63. oldal

Gulyás	Lívía Rita	22. oldal	64. oldal
Gyócsi	Gábor	18. oldal	65. oldal
Hajdu	Julia	31. oldal	66. oldal
Halász	Alexandra	14. oldal	67. oldal
Herczeg	Enikő	10. oldal	68. oldal
Hetesi	Csilla	14. oldal	69. oldal
Horváth-Hegyí	Krisztina	10. oldal	70. oldal
Horváth	Veronika	19. oldal	71. oldal
Horváthné Tóth	Lívía	15. oldal	72. oldal
Hujber	Noémi	17. oldal	73. oldal
Ivánkovits	László	15. oldal	74. oldal
Jozifek	Eszter Johanna	22. oldal	75. oldal
Kalános	Krisztina	10. oldal	76. oldal
Kaprinai	Eszter	12. oldal	77. oldal
Károlyi	Tímea	9. oldal	78. oldal
Kerdi	Fanni	22. oldal	79. oldal
Kéri	Zsófia	27. oldal	80. oldal
Kis	Katalin	13. oldal	81. oldal
Kiss	Benjámín Ede	28. oldal	82. oldal
Kocsis	Éva	30. oldal	83. oldal
Koller	Kriszta	30. oldal	84. oldal
Kondákor	Brigitta	32. oldal	85. oldal
Kósa	Brigitta	25. oldal	86. oldal
Kovács	Edina	32. oldal	87. oldal
Kovács	Réka Erika	28. oldal	88. oldal
Köveskálné Kucsebár	Helén	32. oldal	89. oldal
Kreznár	Erzsébet	31. oldal	90. oldal
Kuti	Szilvia	20. oldal	91. oldal
Lakos	Anita	17. oldal	92. oldal
Lukács	Alexandra	25. oldal	93. oldal
Lukács	Henrietta	21. oldal	94. oldal
Molnár	Eszter	26. oldal	95. oldal

Musch	János	17. oldal	96. oldal
Nagy	Erzsébet Zsuzsa	18. oldal	97. oldal
Nagy	Eszter	20. oldal	98. oldal
Nagy	Johanna	14. oldal	99. oldal
Németh	Ildikó	9. oldal	100. oldal
Németh	Noémi	33. oldal	101. oldal
Németh	Zsófia	19. oldal	102. oldal
Ódor	Melinda	33. oldal	103. oldal
Ötvös	Zsuzsa	24. oldal	104. oldal
Papp	Anna	16. oldal	105. oldal
Pénzes	Krisztina	18. oldal	106. oldal
Péter	Andrea	26. oldal	107. oldal
Péterfi	Anikó	11. oldal	108. oldal
Pichner	Dóra	11. oldal	109. oldal
Póhr	Kitti	12. oldal	110. oldal
Porkoláb	Eszter	28. oldal	111. oldal
Pus	Vivien	15. oldal	112. oldal
Rasztováczy	Dorottya	30. oldal	113. oldal
Salamon	Melinda	31. oldal	114. oldal
Schmidt	Barbara	20. oldal	115. oldal
Schöffner	Dorottya	29. oldal	116. oldal
Schroth	Roland	26. oldal	117. oldal
Sekk	Patrícia	23. oldal	118. oldal
Simon	Ildikó	21. oldal	119. oldal
Sípos	Dávid	24. oldal	120. oldal
Skoda	Szabolcs	17. oldal	121. oldal
Somogyi	Eszter	24. oldal	122. oldal
Szabó	Antal Tamás	19. oldal	123. oldal
Szabó	Veronika	9. oldal	124. oldal
Szalai	Ildikó	20. oldal	125. oldal
Szemerdi	Viktória Tünde	21. oldal	126. oldal
Szentpáli	Gergő	27. oldal	127. oldal

Szoboszlai	Renáta	21. oldal	128. oldal
Szolnokiné-Czippán	Andrea	31. oldal	129. oldal
Talabér	Krisztina	16. oldal	130. oldal
Tamás	Judit	10. oldal	131. oldal
Taródi	Barbara	22. oldal	132. oldal
Tér	Annabella	9. oldal	133. oldal
Dr. Toldiné Beck	Mónika	10. oldal	134. oldal
Tompa	Tünde	23. oldal	135. oldal
Tóth	Eszter Zsuzsanna	29. oldal	136. oldal
Totola	Pálma	10. oldal	137. oldal
Töreky	Dóra	12. oldal	138. oldal
Tulit	Pálma	20. oldal	139. oldal
Turnárné Hilmer	Hajnalka	10. oldal	140. oldal
Ughi	Márk	24. oldal	141. oldal
Urbán	Eszter	26. oldal	142. oldal
Vámosi	Rita	16. oldal	143. oldal
Varga	Zsófia	28. oldal	144. oldal
Vas	András	14. oldal	145. oldal
Vékás	Márton	24. oldal	146. oldal
Vidákovich	Sára	29. oldal	147. oldal
Vörös	Helga	12. oldal	148. oldal
Zátonyi	Anna	16. oldal	149. oldal
Zlatorics	Réka	16. oldal	150. oldal

A KONFERENCIA SZERVEZŐI

Dr. Betlehem József

Dr. Figler Mária

Dr. Oláh András

Dr. Ács Pongrác

Dr. Boncz Imre

Emődy Barnabás

Dr. Takács Magdolna

Éliás Zsuzsanna

Bakos Ferenc Sándorné

Hock Márta

Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea

Tóth Balázs

Dr. Turcsányi Katalin

Petőné dr. Csima Melinda

Füstné Holzapfel Tünde

Varga Gábor

Jankó-Király Attila

Szarka Evelin

Horváth János

Raposa L. Bence HÖK

Sárközi Zsanett HÖK

TARTALOMJEGYZÉK

KÖSZÖNTŐ	3
ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	4
PROGRAM	5
RÉSZLETES PROGRAM	9
I. SZEKCIÓ	9
II. SZEKCIÓ	11
III. SZEKCIÓ	14
IV. SZEKCIÓ	17
V. SZEKCIÓ	19
VI. SZEKCIÓ	22
VII. SZEKCIÓ	24
VIII. SZEKCIÓ	26
IX. SZEKCIÓ	28
X. SZEKCIÓ	31
TUDOMÁNYOS ÜLÉS	34
HALLGATÓI ELŐADÁSOK KIVONATAI	35
TÉMAVEZETŐK NÉVMUTATÓJA	152
ELŐADÓK NÉVMUTATÓJA	154
A KONFERENCIA SZERVEZŐI	158
TARTALOMJEGYZÉK	159
TÁMOGATÓK	160

TÁMOGATÓK

Főtamogató:

E-HARMÓNIA PROGRAM

Büki Gyógyfürdő Zrt.

Szombathely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal

TESCO-GLOBAL Áruházak Zrt.

Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Vas, Zala, Somogy, Baranya
Megyei Területi Szervezete

Markusovszky Egyetemi Oktatókórház

Vas Megye Önkormányzata

Y's Men Klub Egyesület

Vas Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

Magyar Orvosi Kamara Vas Megyei Területi Szervezete

JEGYZET

ÚJ SZÉCHENYI TERV

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

TÁMOP-4.2.3.-12/1/KONV-2012-0028

A TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK ELISMERÉSE ÉS DISSZEMINÁCIÓJA - ÖNSZERVEZŐDŐ ÉS ÖNKÉNTES RÉSZVÉTELEN ALAPULÓ TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉGHEZ KAPCSOLÓDÓ KEZDEMÉNYEZÉSEK TÁMOGATÁSA A PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEMEN

